

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΓΝΩΜΗ αριθ. 7/2018

[υποβαλλόμενη δύναμει του άρθρου 322, παράγραφος 1, στοιχείο α), ΣΛΕΕ]

σχετικά με τις προτάσεις κανονισμών της Επιτροπής που αφορούν την κοινή γεωργική πολιτική για την περίοδο μετά το 2020

[COM(2018) 392, 393 και 394 final]

(2019/C 41/01)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία	Σελίδα
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	1-12	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13-25	5
Πλαίσιο της πρότασης	15	5
Νομική βάση, επικουρικότητα και αναλογικότητα	16-18	6
Αποτελέσματα των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, των διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη και των εκτιμήσεων επιπτώσεων	19-23	7
Δημοσιονομικές επιπτώσεις	24	8
Λοιπά στοιχεία	25	8
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	26-96	9
Αξιολόγηση των αναγκών της ΚΓΠ	27-32	9
Αξιολόγηση των στόχων της ΚΓΠ	33-41	11
Αξιολόγηση των εισροών της ΚΓΠ	42-49	14
Αξιολόγηση των διαδικασιών της ΚΓΠ	50-67	16
Συνδέοντας τις εισροές, τις εκροές, τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο της ΚΓΠ	68-80	20
Αξιολόγηση της λογοδοσίας της ΚΓΠ	81-96	24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι — ΣΧΟΛΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ		32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ — ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ, ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΩΝ		48

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 38 έως 44, το άρθρο 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, και τα άρθρα 317, 318 και 322,

Έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής⁽²⁾ (εφεξής «κανονισμός για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ»),

Έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής⁽³⁾ (εφεξής «οριζόντιος κανονισμός»),

Έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 251/2014, (ΕΕ) αριθ. 228/2013 και (ΕΕ) αριθ. 229/2013⁽⁴⁾ (εφεξής «τροποποιητικός κανονισμός»),

Έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής περί κοινών διατάξεων⁽⁵⁾ (εφεξής «κανονισμός περί κοινών διατάξεων»),

έχοντας υπόψη τις ετήσιες και ειδικές εκδόσεις του Συνεδρίου και τα ενημερωτικά έγγραφα του Συνεδρίου σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ⁽⁶⁾, την πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027⁽⁷⁾ και το μέλλον της ΚΓΠ⁽⁸⁾,

Έχοντας υπόψη το αίτημα της Επιτροπής, της 1ης Ιουνίου 2018, και το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 11ης Ιουνίου 2018, για γνωμοδότηση επί της ανωτέρω αναφερόμενης πρότασης,

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ:

-
- ⁽¹⁾ COM(2017) 713 final: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας».
- ⁽²⁾ COM(2018) 392: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- ⁽³⁾ COM(2018) 393: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
- ⁽⁴⁾ COM(2018) 394: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, (ΕΕ) αριθ. 251/2014 για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων, (ΕΕ) αριθ. 228/2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης και (ΕΕ) αριθ. 229/2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου.
- ⁽⁵⁾ COM(2018) 375: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνόχης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Διαχείριση των Συνόρων και των Θεωρήσεων.
- ⁽⁶⁾ Ενημερωτικό έγγραφο του ΕΕΣ — Το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ: μεταρρύθμιση του τρόπου λειτουργίας του προϋπολογισμού της ΕΕ (Φεβρουάριος 2018).
- ⁽⁷⁾ Ενημερωτικό έγγραφο του ΕΕΣ — Η πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027 (Ιούλιος 2018).
- ⁽⁸⁾ Ενημερωτικό έγγραφο του ΕΕΣ — Το μέλλον της ΚΓΠ (Μάρτιος 2018).

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Όταν η Επιτροπή δημοσίευσε την πρότασή της για την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) της περιόδου μετά το 2020, τόνισε ότι «μια εκσυγχρονισμένη κοινή γεωργική πολιτική πρέπει να ενισχύει την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία της, με ένα υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής και κλιματικής φιλοδοξίας και την ανταπόκριση στις προσδοκίες των πολιτών για την υγεία τους, το περιβάλλον και το κλίμα». Η εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής που συνοδεύει τις προτάσεις περιλαμβάνει τον προγραμματισμό έως το 2030. Ωστόσο, το μακροπρόθεσμο όραμά της για τη γεωργία στην ΕΕ (λαμβανομένων υπόψη των μακροπρόθεσμων τάσεων για τεχνολογικές, κλιματικές, κοινωνικές και δημογραφικές αλλαγές κ.λπ.) δεν είναι σαφές. Οι κύριες αλλαγές στην ΚΓΠ που περιέχονται στην πρόταση παρουσιάζονται στο **πλαίσιο 1**.

Πλαίσιο 1 — Κύριες αλλαγές που περιέχονται στην πρόταση

Υπάρχουν πολλές ομοιότητες μεταξύ των προτεινόμενων επιλογών πολιτικής και της τρέχουσας ΚΓΠ, αξίζει όμως να επισημανθούν οι ακόλουθες κύριες αλλαγές:

- ένα στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ ανά κράτος μέλος, για όλες τις δαπάνες της ΚΓΠ (άμεσες ενισχύσεις, αγροτική ανάπτυξη και μέτρα στήριξης της αγοράς),
- προσπάθεια μετάβασης σε σύστημα βάσει επιδόσεων,
- προσπάθεια επαναπροσδιορισμού της επιλεξιμότητας των δαπανών (αναφερόμενες εκροές και νέα αντίληψη περί νομιμότητας και κανονικότητας),
- αλλαγές των συστημάτων ελέγχου (αλλαγή του ρόλου των οργανισμών πιστοποίησης).

2. Σε ορισμένους σημαντικούς τομείς, η Επιτροπή δεν έχει προσδιορίσει τις ανάγκες βάσει ισχυρών αποδεικτικών στοιχείων. Παρότι τα επιχειρήματα υπέρ των δράσεων της ΕΕ στους τομείς του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής είναι ισχυρά, τα στοιχεία και τα επιχειρήματα που προβάλλονται προς υποστήριξη της εκτίμησης αναγκών που σχετίζονται με το γεωργικό εισόδημα δεν επαρκούν. Η Επιτροπή απέσυρε από την εκτίμηση επιπτώσεων της την επιλογή διακοπής της ΚΓΠ, με το σκεπτικό ότι η επιλογή αυτή θα ερχόταν σε αντίθεση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις Συνθήκες. Ωστόσο, δεν παρείχε αδιαμφισβήτητα οικονομικά αποδεικτικά στοιχεία για τις τελικές επιλογές, οι οποίες διατηρούν τα παραδοσιακά μέτρα της ΚΓΠ: τις άμεσες ενισχύσεις, τα μέτρα στήριξης της αγοράς και την αγροτική ανάπτυξη. Είναι αξιοσημείωτη η απουσία υποχρέωσης συλλογής αξιόπιστων και συγκρίσιμων στατιστικών στοιχείων από τα κράτη μέλη σχετικά με το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργών, δεδομένου του ότι το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της ΚΓΠ θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς.

3. Παρά τις φιλοδοξίες και τις εκκλήσεις της Επιτροπής για μια ΚΓΠ φιλικότερη προς το περιβάλλον, από την πρόταση δεν προκύπτει σαφής ενίσχυση του επιπέδου περιβαλλοντικής και κλιματικής φιλοδοξίας. Αναγνωρίζουμε ότι η πρόταση περιλαμβάνει εργαλεία για την επίτευξη στόχων που σχετίζονται με το περιβάλλον και το κλίμα. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα είναι υπεύθυνα για τον καθορισμό προτεραιοτήτων στα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ τους, όσον αφορά τις κατηγορίες των προς χρηματοδότηση παρεμβάσεων. Δεν είναι σαφές ο τρόπος ελέγχου των εν λόγω σχεδίων από την Επιτροπή, όσον αφορά τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής και κλιματικής φιλοδοξίας. Η από μέρους της Επιτροπής εκτίμηση της συμβολής της ΚΓΠ στους συναφείς στόχους της ΕΕ φαίνεται μη ρεαλιστική.

4. Σύμφωνα με την πρόταση, τα κονδύλια της ΕΕ δεν θα κατανέμονται βάσει εκτίμησης αναγκών σε επίπεδο ΕΕ ή βάσει αναμενόμενων αποτελεσμάτων, και τα προτεινόμενα επίπεδα συγχρηματοδότησης δεν θα αντικατοπτρίζουν τα διαφορετικά επίπεδα της αναμενόμενης προστιθέμενης αξίας της ΕΕ. Κάθε κράτος μέλος θα κατανέμει μέρος των προκαθορισμένων χρηματοδοτικών κονδυλίων του σε συγκεκριμένες παρεμβάσεις, βασιζόμενο στη δική του εκτίμηση αναγκών (τα κονδύλια αυτά θα εξακολουθούν να υπόκεινται σε αρκετούς και σημαντικούς περιορισμούς). Συγκεκριμένα, η πρόταση εξακολουθεί να επιβάλλει στα κράτη μέλη την καταβολή άμεσων ενισχύσεων στους γεωργούς, βάσει του αριθμού των εκταρίων γης που κατέχουν ή χρησιμοποιούν. Το μέσο αυτό δεν είναι κατάλληλο για την αντιμετώπιση πολλών περιβαλλοντικών και κλιματικών ανησυχιών, και δεν αποτελεί τον πλέον αποδοτικό τρόπο για τη στήριξη ενός βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος.

5. Η πρόταση διατηρεί ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά, όπως τα ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Οι κανονισμοί που διέπουν το νομοθετικό πλαίσιο μειώνονται από πέντε σε τρεις. Η συγκέντρωση του προγραμματισμού για τα μέτρα —ο οποίος σήμερα διαμοιράζεται μεταξύ του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)— σε ένα εθνικό στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση της συνεκτικότητας ανάμεσα στα διαφορετικά μέτρα της ΚΓΠ. Ωστόσο, δεν είναι σαφές αν με αυτό τον τρόπο η ΚΓΠ καθίσταται απλούστερη συνολικά, καθώς η πολυπλοκότητα θα αυξηθεί σε άλλους τομείς (παραδείγματος χάριν, η πρόταση εισάγει οικολογικό πρόγραμμα παρόμοιας στόχευσης με δύο άλλα περιβαλλοντικά μέσα).

6. Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας από την Επιτροπή θα βασίζεται στα σχετικά με τις εκροές μέτρα και στη λειτουργία των συστημάτων διακυβέρνησης, και θα αποκλείει τους κανόνες για επιμέρους κατηγορίες δικαιούχων που περιλαμβάνονται στα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ. Ο όρος «εκροές» δεν καθορίζεται σαφώς στην πρόταση. Κατά την άποψή μας, οι εκροές, για ορισμένες παρεμβάσεις, εξαρτώνται από τη συμμόρφωση των δικαιούχων με τις δεσμεύσεις που καθορίζονται στα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ.

7. Οι οργανισμοί πληρωμών θα πρέπει να διασφαλίζουν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων που χρηματοδοτούνται από την ΚΓΠ. Οι οργανισμοί πιστοποίησης θα ελέγχουν τη λειτουργία των συστημάτων διακυβέρνησης, τα οποία περιλαμβάνουν τα όργανα διακυβέρνησης και τις «βασικές απαιτήσεις της Ένωσης». Ως «βασικές απαιτήσεις της Ένωσης» θα ορίζονται οι κανόνες που περιλαμβάνονται στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ και στον οριζόντιο κανονισμό. Δεν είναι σαφές εάν οι έλεγχοι των οργανισμών πιστοποίησης θα καλύπτουν επίσης τους ορισμούς και τα ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ.

8. Η Επιτροπή έχει ως στόχο τη μετάβαση από ένα μοντέλο υλοποίησης της ΚΓΠ βασισμένο στη συμμόρφωση σε ένα μοντέλο βάσει επιδόσεων. Επιδοκιμάζουμε τη φιλοδοξία της στροφής προς ένα μοντέλο βάσει επιδόσεων. Εντούτοις, θεωρούμε ότι η πρόταση δεν περιλαμβάνει τα αναγκαία στοιχεία ενός αποτελεσματικού συστήματος επιδόσεων. Η έλλειψη σαφών, συγκεκριμένων και ποσοτικώς προσδιορισμένων στόχων της ΕΕ δημιουργεί αβεβαιότητα όσον αφορά τον τρόπο αξιολόγησης από την Επιτροπή των στρατηγικών σχεδίων των κρατών μελών για την ΚΓΠ. Σημαίνει επίσης ότι η επίτευξη των στόχων της ΕΕ δεν είναι μετρήσιμη. Το προτεινόμενο πλαίσιο παρέχει σχετικά ασθενή κίνητρα για μια στροφή στις επιδόσεις. Είναι δυνατόν να υπάρξει σημαντική απόκλιση από τις τιμές-στόχο, με μικρό αντίκτυπο στη χρηματοδότηση από την ΕΕ. Οι θετικές επιδόσεις θα είχαν ως αποτέλεσμα, στην καλύτερη περίπτωση, μια οριακή «πριμοδότηση» του.

9. Ειδικότερα, θα χρειαστεί να αναπτυχθούν τα εξής:

- σαφείς, συγκεκριμένοι και ποσοτικώς προσδιορισμένοι στόχοι της ΕΕ, των οποίων η επίτευξη μπορεί να μετρηθεί,
- μέτρα σαφώς συνδεδεμένα με τους στόχους,
- πλήρως ανεπτυγμένη δέσμη δεικτών εκροής, αποτελέσματος και αντικτύπου,
- υποχρέωση συλλογής, από τα κράτη μέλη, αξιόπιστων και συγκρίσιμων στατιστικών στοιχείων σχετικά με το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργών,
- διαφανή κριτήρια αξιολόγησης του περιεχομένου και της ποιότητας των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ,
- ενισχύσεις βάσει επιδόσεων στα κράτη μέλη.

10. Επιδοκιμάζουμε την προσπάθεια της Επιτροπής για τη μετάβαση σε ένα μοντέλο αξιολόγησης βάσει επιδόσεων. Ωστόσο, η στροφή αυτή δεν εξαλείφει την ανάγκη ελέγχου της νομιμότητας και της κανονικότητας. Η πρόταση της Επιτροπής διατηρεί απαιτήσεις όπως είναι ο κανόνας του «πραγματικού γεωργού» και η καταβολή άμεσων ενισχύσεων στους γεωργούς, βάσει του αριθμού των εκταρίων γης που κατέχουν ή χρησιμοποιούν, οι οποίες εσπεύδονται μέσω του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, περιλαμβανομένου του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων. Αυτό σημαίνει ότι μια πληρωμή σε δικαιούχο είναι κανονική μόνον εάν ανταποκρίνεται στις εν λόγω απαιτήσεις (ακόμη και αν αυτές καθορίζονται επακριβώς —βάσει των απαιτήσεων της ΕΕ— από τους κανόνες των κρατών μελών). Ο εποπτικός ρόλος των κρατών μελών δεν μεταβάλλεται στην πρόταση, παρότι ο έλεγχος της νομιμότητας και της κανονικότητας από τους οργανισμούς πιστοποίησης δεν είναι πλέον υποχρεωτικός. Αλλάζουν σημαντικά τα στοιχεία και οι διασφαλίσεις που λαμβάνει η Επιτροπή. Στο πλαίσιο της πρότασης, η Επιτροπή δεν θα λαμβάνει ούτε στατιστικές ελέγχου από τους οργανισμούς πληρωμών, ούτε και διασφάλιση από τους οργανισμούς πιστοποίησης για τις ενισχύσεις στους επιμέρους γεωργούς.

11. Η Επιτροπή διατηρεί την τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁽⁹⁾, περιλαμβανομένων των ενισχύσεων στο εσωτερικό των κρατών μελών, σύμφωνα με τους κανόνες που απορρέουν από τη νομοθεσία της ΕΕ, και για τα τμήματα εκείνα των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ που απαιτούνται από τις ρυθμίσεις της ΕΕ. Κατά τη δική μας αντίληψη, η πρόταση θα έχει ως επίπτωση την αποδυνάμωση της λογοδοσίας προς την Επιτροπή στον εν λόγω τομέα.

12. Η πρόταση της Επιτροπής δεν θα επιτρέψει την εφαρμογή προσέγγισης «βεβαίωσης» ως προς τη δήλωση αξιοπιστίας, την οποία εξετάζουμε επί του παρόντος. Σύμφωνα με την πρόταση, η Επιτροπή δεν θα μπορεί πλέον να προσδιορίζει ποσοτικώς τον βαθμό στον οποίο οι ενισχύσεις παραβιάζουν τους κανόνες. Η πρόταση θα δυσχεράνει επίσης την εφαρμογή της προσέγγισης ενιαίου ελέγχου, ιδίως εξαιτίας του μειωμένου ρόλου των οργανισμών πιστοποίησης.

⁽⁹⁾ Άρθρα 317-319 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

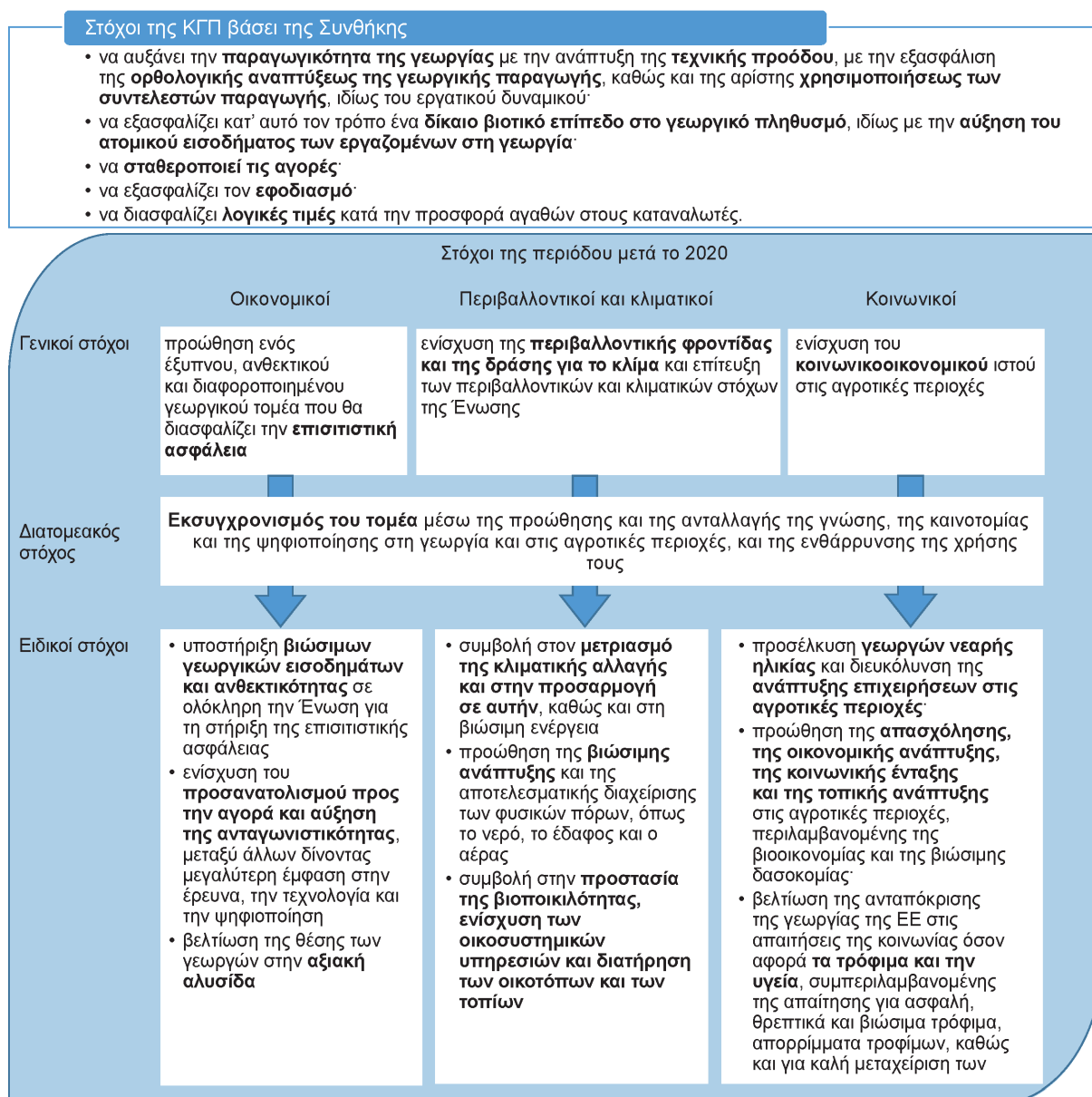
13. Την 1η Ιουνίου 2018, η Επιτροπή δημοσίευσε τη νομοθετική της πρόταση σχετικά με την ΚΓΠ για την περίοδο μετά το 2020, η οποία περιέχει τρεις κανονισμούς, συνοδευόμενους από εκτίμηση επιπτώσεων⁽¹⁰⁾ και αιτιολογική έκθεση που αφορά και τους τρεις κανονισμούς. Η παρούσα εισαγωγή ακολουθεί τη δομή της αιτιολογικής έκθεσης, χρησιμοποιώντας τους ίδιους τίτλους.

14. Στο κεφάλαιο μετά την εισαγωγή αξιολογούμε την πρόταση. Στα **παραρτήματα I και II** διατυπώνονται σχόλια σχετικά με το προτεινόμενο από την Επιτροπή πλαίσιο επιδόσεων.

Πλαίσιο της πρότασης

15. Στην αιτιολογική έκθεση της Επιτροπής τονίζεται ότι «μια εκσυγχρονισμένη κοινή γεωργική πολιτική πρέπει να ενισχύει την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία της, με ένα υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής και κλιματικής φιλοδοξίας και την ανταπόκριση στις προσδοκίες των πολιτών για την υγεία τους, το περιβάλλον και το κλίμα»⁽¹¹⁾. Η Επιτροπή ερμήνευσε τους στόχους της ΚΓΠ που ορίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), προσαρμόζοντάς τους στις τρέχουσες συνθήκες· εννέα «ειδικοί στόχοι» καθορίζονται στην πρόταση (βλέπε **γράφημα 1**).

Γράφημα 1

Στόχοι της ΚΓΠ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του άρθρου 39 ΣΛΕΕ και των άρθρων 5 και 6 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹⁰⁾ Διατίθεται στον δικτυακό τόπο: https://ec.europa.eu/commission/publications/natural-resources-and-environment_el.

⁽¹¹⁾ Σελίδα 1 της αιτιολογικής έκθεσης της Επιτροπής.

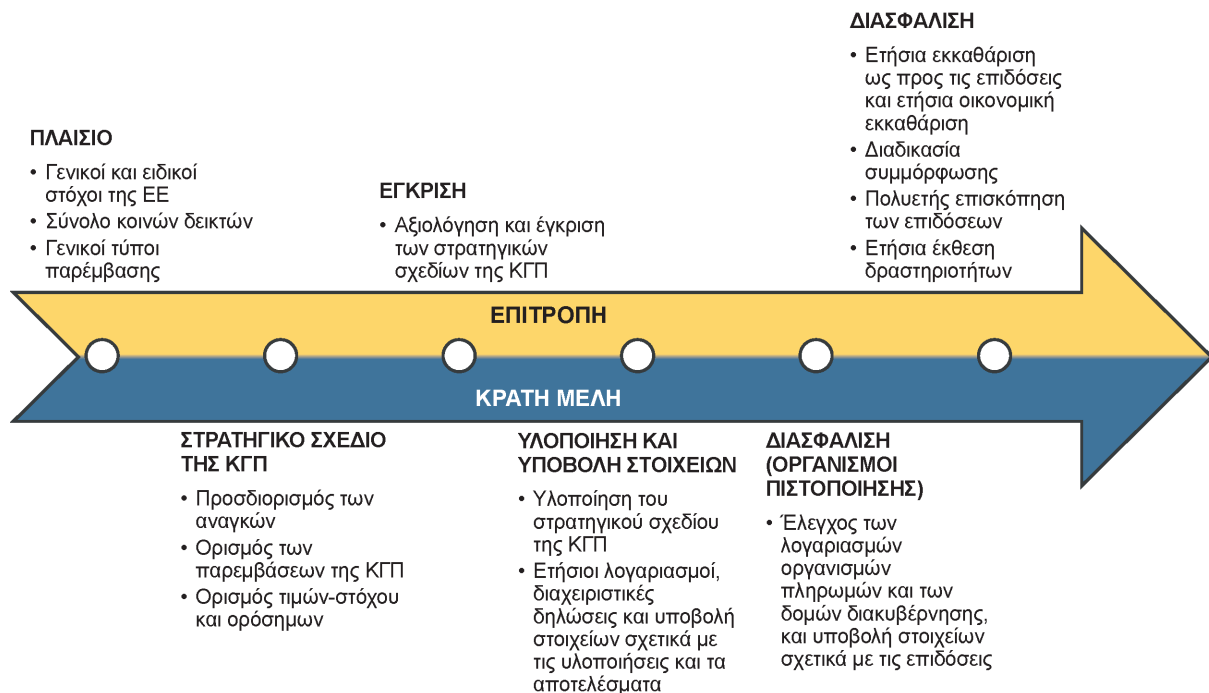
Νομική βάση, επικουρικότητα και αναλογικότητα

16. Με την πρόταση, οι κανονισμοί που διέπουν το νομοθετικό πλαίσιο θα μειωθούν από πέντε σε τρεις. Ο «κανονισμός για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ» καλύπτει τους στόχους της ΚΓΠ, τους τύπους παρεμβάσεων ⁽¹²⁾ που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της ΚΓΠ και τις γενικές απαιτήσεις για την κατάρτιση στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ. Ο «οριζόντιος κανονισμός» περιλαμβάνει τις δημοσιονομικές ρυθμίσεις και το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης, και ο «τροποποιητικός κανονισμός» κυρίως μεταφέρει μεγάλο μέρος των κανόνων από τον «κανονισμό για την κοινή οργάνωση της αγοράς» ⁽¹³⁾ στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

17. Η Επιτροπή προτείνει νέο μοντέλο υλοποίησης, με το επιχείρημα ότι θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη επικουρικότητα και σε αυξημένη υπευθυνότητα και λογοδοσία από τα κράτη μέλη. Με τον καθορισμό ορισμένων μόνο παραμέτρων από τη νομοθεσία της ΕΕ και την παραχώρηση στα κράτη μέλη μεγαλύτερης ευχέρειας στην επιλογή μέσων πολιτικής, καθώς και με τη μερική σύνδεση των ενισχύσεων με την επίτευξη των εκροών, η Επιτροπή επιχειρεί να μετατοπίσει την εστίαση της ΚΓΠ από τη συμμόρφωση στις επιδόσεις. Βλέπε **γράφημα 2** για μια γραφική απεικόνιση του νέου μοντέλου υλοποίησης.

Γράφημα 2

Το νέο μοντέλο υλοποίησης

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της πρότασης της Επιτροπής για την ΚΓΠ μετά το 2020 και της συνοδευτικής εκτίμησης επιπτώσεων.

18. Ο γεωργικός τομέας διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών, και οι υφιστάμενοι κανόνες της ΕΕ αφήνουν κάποιο περιθώριο στα κράτη μέλη για τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής της ΚΓΠ. Στην έκθεσή μας για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης ⁽¹⁴⁾ επισημάνθηκε η ύπαρξη πολύ σημαντικών διαφορών στον υφιστάμενο τρόπο διαχείρισης του καθεστώτος στα διάφορα κράτη μέλη. Παραδείγματος χάριν, τα διαφορετικά ποσοστά ενισχύσεων προς τους γεωργούς συγκλίνουν ταχέως στην Γερμανία, ενώ στην Ισπανία διατηρούνται οι μεγάλες διαφορές ανάμεσα στα ποσά που καταβάλλονται στους γεωργούς. Τα στοιχεία της Επιτροπής ⁽¹⁵⁾ δείχνουν επίσης ότι, ενώ γίνεται χρήση της συνδεδεμένης στήριξης από τα περισσότερα κράτη μέλη, το μερίδιο

⁽¹²⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, ως «παρέμβαση» νοείται ένα μέσο στήριξης με μια σειρά από όρους επιλεξιμότητας, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671).

⁽¹⁴⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 10/2018, με τίτλο «Καθεστώς βασικής ενίσχυσης για τους γεωργούς — σε καλό δρόμο από άποψη λειτουργίας, με περιορισμένη όμως συμβολή στην απλούστευση, τη στόχευση και τη σύγκλιση των επιπέδων ενίσχυσης».

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/direct-support/direct-payments/docs/direct-payments-schemes_en.pdf, γράφημα 6.

των δαπανών που διατίθεται για αυτήν (και το στηριζόμενο είδος παραγωγής) ποίκιλλε σημαντικά. Το νέο μοντέλο, με λιγότερους κανόνες από την ΕΕ, σημαίνει ότι η διαμόρφωση της πολιτικής και των συγκεκριμένων παρεμβάσεων θα εξαρτάται ολοένα και περισσότερο από τις επιλογές των κρατών μελών στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ, και στην έγκριση αυτών από την Επιτροπή. Στόχος της Επιτροπής είναι να διαρραγεί η σχέση μεταξύ της ΕΕ και των τελικών δικαιούχων. Αυτό σημαίνει ότι ο καθορισμός των λεπτομερών κανόνων επιλεξιμότητας προς εφαρμογή στους τελικούς δικαιούχους επαφίεται πλέον στα κράτη μέλη. Ωστόσο, η πρόταση συνεπάγεται σημαντικούς περιορισμούς στις επιλογές των κρατών μελών, όπως το να καταστούν ορισμένες επιδοτήσεις υποχρεωτικές, κάτι που η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο για τη διατήρηση του χαρακτήρα της ΚΓΠ ως κοινής πολιτικής⁽¹⁶⁾.

Αποτελέσματα των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, των διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη και των εκτιμήσεων επιπτώσεων

19. Έχουμε επικρίνει και στο παρελθόν⁽¹⁷⁾ το γεγονός ότι οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις δεν είναι διαθέσιμες εγκαίρως, ώστε να έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στις νέες πολιτικές, και εισηγηθήκαμε την τήρηση από την Επιτροπή της αρχής «πρώτα αξιολόγηση» κατά την αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας⁽¹⁸⁾. Ωστόσο, η αρχική έκθεση της Επιτροπής, με τα πρώτα αποτελέσματα σχετικά με τις επιδόσεις της τρέχουσας ΚΓΠ, δεν θα είναι διαθέσιμη πριν από το τέλος του 2018⁽¹⁹⁾. Όπως επισημάνθηκε στο ενημερωτικό μας έγγραφο⁽²⁰⁾, η επανεξέταση των δαπανών της Επιτροπής δεν επιτρέπει αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ σε συγκεκριμένα προγράμματα, ή την εξαγωγή συμπερασμάτων για το θέμα. Συνεπώς, δεν προσφέρει πολλά ως μέσο καθοδήγησης των μελλοντικών αποφάσεων χρηματοδότησης του νομοθέτη της ΕΕ.

20. Κατά την κατάρτιση της πρότασης, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη⁽²¹⁾. Μολονότι οι διαβουλεύσεις κατέδειξαν το έντονο ενδιαφέρον για τη διατήρηση της κοινής γεωργικής πολιτικής —ιδίως εκ μέρους των δικαιούχων—, δεν υπήρξε ουσιαστική συναίνεση όσον αφορά την ευελιξία. Στην απάντησή τους, ορισμένοι ζητούσαν μεγαλύτερο περιθώριο προσαρμογής στις τοπικές ανάγκες. Άλλοι ζητούσαν ισχυρότερη δράση της ΕΕ, για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Η διαβούλευση έδειξε ότι η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και η περιβαλλοντική προστασία αποτελούν τομείς των οποίων τα ζητήματα θα αντιμετωπιστούν καλύτερα μέσω δράσεων της ΕΕ.

21. Η Επιτροπή αξιολόγησε διαφορετικούς συνδυασμούς μέσων πολιτικής στην εκτίμηση επιπτώσεών της, η οποία αρχικά κάλυπτε ένα βασικό σενάριο και τέσσερις επιλογές. Ωστόσο, η Επιτροπή απέσυρε την επιλογή διακοπής της ΚΓΠ⁽²²⁾ από την εκτίμηση επιπτώσεων, βάσει της σύστασης της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου και επειδή κρίθηκε ότι η σταδιακή κατάργηση της ΚΓΠ δεν συνάδει με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη. Η Επιτροπή εξέτασε θέματα ισότητας των φύλων κατά την ενσωμάτωση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης στην εκτίμηση επιπτώσεών της, ωστόσο τούτο φαίνεται ότι είχε μικρό αντίκτυπο στην πρόταση.

22. Στα αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων επισημάνθηκαν οι δύσκολοι συμβιβασμοί, ωστόσο δεν εξήχθησαν συμπεράσματα ως προς τον προτιμώμενο συνδυασμό μέσων πολιτικής. Η τελική πρόταση της Επιτροπής δεν αντιστοιχεί σε καμία από τις επιλογές που αξιολογήθηκαν στην εκτίμηση επιπτώσεων. Όπως έχουμε αναφέρει και στο παρελθόν⁽²³⁾, δεν είναι εύκολο να εντοπιστούν τα κυριότερα αποτελέσματα και μηνύματα της εκτίμησης επιπτώσεων. Ειδικότερα, είναι δύσκολο να προσδιοριστεί ο τρόπος με τον οποίο τα προτεινόμενα μέτρα θα οδηγήσουν σε επίτευξη των στόχων που τέθηκαν από την Επιτροπή.

23. Η εκτίμηση επιπτώσεων καθαυτή δεν περιελήφθη στη δημόσια διαβούλευση. Η τελική έκδοση δημοσιεύθηκε μαζί με την πρόταση. Στο παρελθόν συστήσαμε στην Επιτροπή⁽²⁴⁾ να δημοσιεύει, για πληροφόρηση και σχολιασμό, τα ενδιάμεσα έγγραφα όπως χάρτες πορείας και σχέδια εκτίμησης επιπτώσεων.

⁽¹⁶⁾ Ενότητα 1.4.2 του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου που συνοδεύει την πρόταση.

⁽¹⁷⁾ Παραδείγματος χάριν, ειδική έκθεση αριθ. 16/2017, με τίτλο «Προγραμματισμός στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης: λιγότερη πολυπλοκότητα και μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα».

⁽¹⁸⁾ Σύσταση 4 της ειδικής έκθεσης αριθ. 16/2018, με τίτλο «Εκ των υστέρων επισκόπηση της νομοθεσίας της ΕΕ: ένα σύστημα με καλά θεμέλια αλλά και ελλείψεις».

⁽¹⁹⁾ Άρθρο 110, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου: «Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, μια πρώτη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η οποία θα περιλαμβάνει τα πρώτα αποτελέσματα όσον αφορά την απόδοση της ΚΓΠ. Μια δεύτερη έκθεση, που θα περιλαμβάνει εκτίμηση της απόδοσης της ΚΓΠ, υποβάλλεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.» (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549).

⁽²⁰⁾ Ενημερωτικό έγγραφο του ΕΕΣ — Η πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027 (Ιούλιος 2018).

⁽²¹⁾ Περιλαμβανομένων ηλεκτρονικής δημόσιας διαβούλευσης που έλαβε 58 520 απαντήσεις, εκ των οποίων το 36,5 % προήλθε από γεωργούς, συναντήσεων με «ομάδες διαλόγου της κοινωνίας των πολιτών» και εξειδικευμένων εργαστηρίων.

⁽²²⁾ Κοινό Κέντρο Ερευνών (Joint Research Centre, JRC): μελέτη Scenar 2030 — Pathways for the European agriculture and food sector beyond 2020.

⁽²³⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 3/2010, με τίτλο «Εκτιμήσεις αντικτύπου στα θεσμικά όργανα της ΕΕ: διευκολύνουν τη λήψη αποφάσεων;».

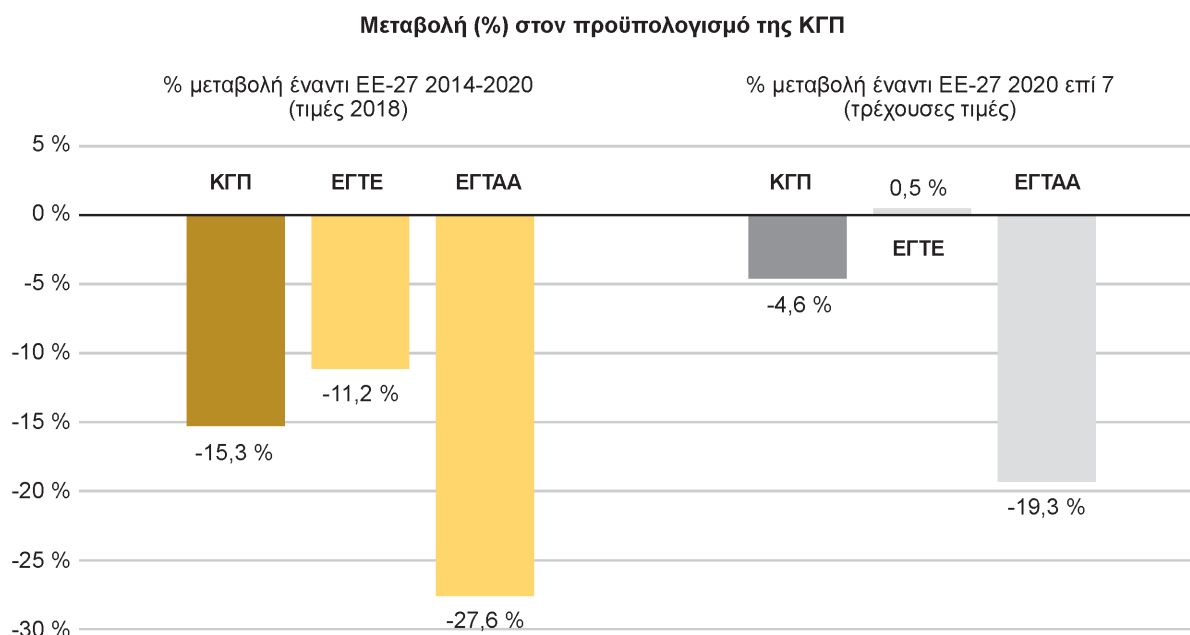
⁽²⁴⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 3/2010, με τίτλο «Εκτιμήσεις αντικτύπου στα θεσμικά όργανα της ΕΕ: διευκολύνουν τη λήψη αποφάσεων;».

Δημοσιονομικές επιπτώσεις

24. Το ύψος των προτεινόμενων κονδυλίων που θα διατεθούν για την ΚΓΠ θα είναι χαμηλότερο σε σχέση με αυτό των κονδυλίων της τρέχουσας περιόδου ⁽²⁵⁾. Το μέγεθος της μείωσης αυτής εξαρτάται από τον τρόπο υπολογισμού της. Στο ενημερωτικό έγγραφό μας για την πρόταση πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, αναφερθήκαμε σε μείωση κατά 15 %, ενώ η Επιτροπή συνήθως κάνει λόγο για μείωση κατά 5 % ⁽²⁶⁾ (βλέπε **γράφημα 3**). Οι διαφορές οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στη βάση αναφοράς που επιλέχθηκε ⁽²⁷⁾ και στη χρήση τρεχουσών ή σταθερών τιμών ⁽²⁸⁾.

Γράφημα 3

Διαφορετικοί τρόποι υπολογισμού της προτεινόμενης αλλαγής του προϋπολογισμού της ΚΓΠ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

Λοιπά στοιχεία

25. Η Επιτροπή προτείνει να διατηρηθεί η υφιστάμενη ονοματολογία των δύο χρηματοδοτικών μέσων του γεωργικού τομέα (ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ), μολονότι τα εν λόγω μέσα δεν θα υπόκεινται πλέον σε ξεχωριστές διαδικασίες προγραμματισμού στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή προτείνει την αντικατάσταση των «προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης» ⁽²⁹⁾ από τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, τα οποία θα καλύπτουν το σύνολο των μέτρων της ΚΓΠ (άμεσες ενισχύσεις, μέτρα στήριξης της αγοράς, μέτρα αγροτικής ανάπτυξης) ⁽³⁰⁾. Ωστόσο, οι επιλογές των κρατών μελών για τις δαπάνες της ΚΓΠ θα υπόκεινται στους περιορισμούς που περιγράφονται στο **πλαίσιο 2**.

⁽²⁵⁾ Ακόμη και χωρίς το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στον προϋπολογισμό της ΚΓΠ, το οποίο ανήλθε σε 27,7 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2014-2020.

⁽²⁶⁾ Αιτιολογική έκθεση της πρότασης κανονισμού COM(2018) 392 και ενημερωτικό έγγραφό μας, με τίτλο «Η πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027».

⁽²⁷⁾ Βάσει του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής, της 6ης Ιουνίου 2018, με τίτλο «Συγκριτικός πίνακας μεταξύ της πρότασης σχετικά με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 και του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020». Ενώ και οι δύο υπολογισμοί εξαιρούν το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στον προϋπολογισμό, ο ένας χρησιμοποιεί το κονδύλιο του τελευταίου έτους του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου ως βάση σύγκρισης (με πολλαπλασιασμό του επί επτά, ώστε να απαλειφθούν οι επιδράσεις της σύγκλισης των άμεσων ενισχύσεων και των αποφάσεων των κρατών μελών για μεταφορά πόρων ανάμεσα στο ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ), και ο άλλος χρησιμοποιεί ως βάση αναφοράς το συνολικό κονδύλιο για την περίοδο 2014-2020.

⁽²⁸⁾ Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τον όρο «τρέχουσες τιμές» για να αναφερθεί σε απόλυτα ποσά που καταβάλλονται ή δεσμεύονται για ένα δεδομένο έτος. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη ο πληθωρισμός, η Επιτροπή χρησιμοποιεί επίσης «σταθερές τιμές» (τιμές 2011 για την τρέχουσα περίοδο και τιμές 2018 για την προσεχή περίοδο), οι οποίες υπολογίζονται με τη χρήση ετήσιου αποπληθωριστή 2 %, που αντιστοιχεί στην τιμή-στόχο για τον πληθωρισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η προσαρμογή αυτή αποτελεί δημοσιονομική σύμβαση της ΕΕ και δεν αντικατοπτρίζει απαραίτητα το πραγματικό ποσοστό πληθωρισμού της ΕΕ.

⁽²⁹⁾ Τα έγγραφα τρέχοντος προγραμματισμού του ΕΓΤΑΑ διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487).

⁽³⁰⁾ Ήδη εκπονείται στρατηγικός σχεδιασμός για το ΕΓΤΑΑ, ως μέρος των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

Πλαίσιο 2 – Το εύρος στρατηγικού σχεδιασμού των άμεσων ενισχύσεων

Μολονότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν στρατηγικό σχεδιασμό στις άμεσες ενισχύσεις, η πρόταση περιορίζει σημαντικά την ευελιξία των κρατών μελών.

Τα κράτη μέλη θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν περίπου το 7 %⁽³¹⁾ για τομεακές παρεμβάσεις και έως το 12 %⁽³²⁾ για συνδεδεμένες ενισχύσεις, αλλά το υπόλοιπο του ΕΓΤΕ θα δεσμεύεται για αποσυνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη⁽³³⁾ των γεωργών και για σχετικά οικολογικά προγράμματα⁽³⁴⁾.

Τα κράτη μέλη θα υποχρεωθούν να αναπτύξουν οικολογικά προγράμματα, ωστόσο δεν θα υπάρχουν ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τον προϋπολογισμό, και τα προγράμματα αυτά θα είναι εθελοντικά. Συνεπώς, είναι πιθανόν το μεγαλύτερο μερίδιο του ΕΓΤΕ να συνεχίσει να διατίθεται σε αποσυνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη των γεωργών, η οποία καταβάλλεται ανά εκτάριο γης. Τα κράτη μέλη θα χρειαστεί να εναρμονίσουν τα ποσοστά της ενίσχυσης εντός μιας περιφέρειας ή να μειώσουν τη διακύμανση στη μοναδιαία αξία τους μεταξύ γεωργών (η λεγόμενη εσωτερική σύγκλιση)⁽³⁵⁾.

Η πρόταση θα εισαγάγει υποχρεωτική θέσπιση ανώτατου ορίου για τις ενισχύσεις σε μεμονωμένους γεωργούς⁽³⁶⁾ και θα καταστήσει υποχρεωτικές τις αναδιανεμητικές ενισχύσεις⁽³⁷⁾.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

26. Σε συνέχεια της ανακοίνωσης της Επιτροπής για το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας, του Νοεμβρίου 2017, δημοσιεύσαμε ενημερωτικό έγγραφο για το μέλλον της ΚΓΠ. Στο έγγραφο αυτό καθορίστηκαν τα κριτήρια της επισκόπησής μας σχετικά με τη νομοθετική πρόταση για την ΚΓΠ μετά το 2020. Η αξιολόγησή μας στην παρούσα ενότητα της γνώμης διέπεται από τα κριτήρια αυτά. Τα κριτήρια βασίζονται στο μοντέλο λογικής προγράμματος του ΕΕΣ (όπως αναλύεται στην παράγραφο 9 και στο γράφημα 4 του ενημερωτικού εγγράφου μας), το οποίο παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο οι δημόσιες παρεμβάσεις μπορούν να επιτύχουν οικονομία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα. Στο πλαίσιο αυτό, η γνώμη μας αποτελεί αξιολόγηση της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, και τα συμπεράσματά μας στοχεύουν στην προώθηση λύσεων που θα ενισχύσουν και τις τρεις αυτές αρχές.

Αξιολόγηση των αναγκών της ΚΓΠ**Κριτήρια**

- 1.1. Οι ανάγκες προσδιορίζονται βάσει αδιάσειστων αποδεικτικών στοιχείων.
- 1.2. Αποδεικνύεται η προστιθέμενη αξία που αποφέρει η ικανοποίηση των αναγκών αυτών μέσω δράσης σε επίπεδο ΕΕ.
- 1.3. Η πρόταση για την ΚΓΠ λαμβάνει υπόψη τις μακροπρόθεσμες τάσεις.
- 1.4. Η πρόταση για την ΚΓΠ είναι σαφής ως προς τις διανεμητικές επιπτώσεις.

27. Στην ανακοίνωσή της για το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας, η Επιτροπή παρουσίασε τις ανάγκες του γεωργικού τομέα της ΕΕ που όρισε ως σημαντικότερες. Ανέπτυξε περαιτέρω τις θέσεις της επί των αναγκών αυτών, στα έγγραφα αναφοράς της για τις οικονομικές, κοινωνικοοικονομικές, κλιματικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις. Το γεγονός ότι το εισόδημα από γεωργικές δραστηριότητες είναι χαμηλότερο του μέσου μισθού της οικονομίας στο σύνολό της παρατίθεται ως επιχείρημα υπέρ των άμεσων ενισχύσεων⁽³⁸⁾. Ωστόσο, όπως επισημάνθηκε στο ενημερωτικό έγγραφό μας, τα στοιχεία της Επιτροπής δεν λαμβάνουν υπόψη πηγές εισοδήματος εκτός της γεωργίας.

⁽³¹⁾ Περίπου 21 δισεκατομμύρια ευρώ, που υπολογίστηκαν ως η διαφορά ανάμεσα στον συνολικό προϋπολογισμό του ΕΓΤΕ και στα δεσμευμένα κονδύλια για άμεσες ενισχύσεις βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 1, και του παραρτήματος IV του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽³²⁾ Άρθρο 86, παράγραφος 5, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽³³⁾ Η παροχή βασικής εισοδηματικής στήριξης στους γεωργούς είναι υποχρεωτική βάσει του άρθρου 17 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽³⁴⁾ Άρθρο 28 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽³⁵⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι, το αργότερο μέχρι το έτος υποβολής αιτήσεων 2026, όλα τα δικαιώματα ενίσχυσης θα έχουν αξία τουλάχιστον 75 % του μέσου προβλεπόμενου μοναδιαίου ποσού για τη βασική εισοδηματική στήριξη για το έτος υποβολής αιτήσεων 2026, όπως ορίζεται στο στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν μέγιστη μείωση, η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη του 30 %.

⁽³⁶⁾ Άρθρο 15 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽³⁷⁾ Σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανόνες, οι αναδιανεμητικές ενισχύσεις είναι εθελοντικές [άρθρα 1 και 41 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608)].

⁽³⁸⁾ Εκτίμηση επιπτώσεων, μέρος I, σ. 7.

28. Στο ενημερωτικό έγγραφό μας για το μέλλον της ΚΓΠ, εκφράσαμε την άποψη ότι τα δημοσιευμένα στοιχεία για το εισόδημα των γεωργών δεν επαρκούν για να υποστηριχθεί ο ισχυρισμός ότι «προκειμένου να επιτευχθεί δίκαιο βιοτικό επίπεδο, τα γεωργικά εισοδήματα χρειάζονται συνολικά σημαντική στήριξη». Η ανάλυση της Επιτροπής για το εισόδημα των γεωργών δεν μεταβλήθηκε κατά την εκτίμηση επιπτώσεων, και τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να συλλέγουν αξιόπιστα και συγκρίσιμα στατιστικά στοιχεία για το διαθέσιμο γεωργικό εισόδημα ⁽³⁹⁾. Στο ενημερωτικό έγγραφό μας επισημάνθηκαν και άλλα βασικά στοιχεία και τάσεις που σχετίζονται με τον γεωργικό τομέα:

- λιγότερες αλλά μεγαλύτερες γεωργικές εκμεταλλεύσεις: το 2013 υπήρχαν 10,8 εκατομμύρια γεωργικές εκμεταλλεύσεις (μείωση κατά 22 % σε σχέση με το 2017), ενώ το μέσο μέγεθος αυξήθηκε από τα 12,6 στα 16,1 εκτάρια·
- μείωση του εργατικού δυναμικού στον γεωργικό τομέα κατά 25 % (από 12,8 εκατομμύρια ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης το 2005, σε 9,5 εκατομμύρια το 2017)·
- από το 2010, η ΕΕ είναι καθαρός εξαγωγέας τροφίμων, με εμπορικό πλεόνασμα 20,5 εκατομμυρίων ευρώ το 2017, αποτέλεσμα κυρίως της θέσης της στον τομέα των μεταποιημένων τροφίμων και ποτών — η ΕΕ είναι καθαρός εισαγωγέας μη μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων ⁽⁴⁰⁾·
- μια μέση γεωργική εκμετάλλευση παρέχει εργασία που αντιστοιχεί σε λιγότερο από ένα ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης·
- μολονότι οι επιδόσεις των διαφορετικών τομέων ποικίλλουν σημαντικά, σημειώθηκε σημαντική αύξηση του εισοδήματος που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες ανά εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης·
- γήρανση του γεωργικού πληθυσμού και μειούμενος αριθμός των νέων γεωργών: για κάθε 100 διαχειριστές γεωργικών εκμεταλλεύσεων άνω των 55 ετών, ο αριθμός των διαχειριστών εκμεταλλεύσεων κάτω των 35 ετών μειώθηκε από 14 το 2010, σε 11 το 2013.

29. Η Επιτροπή φαίνεται ότι έλαβε υπόψη της τον μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό, δεδομένου του ότι η εκτίμηση επιπτώσεων περιλαμβάνει τον σχεδιασμό έως το 2030. Ωστόσο, το μακροπρόθεσμο όραμά της για τη γεωργία στην ΕΕ (λαμβανομένων υπόψη των τεχνολογικών, κλιματικών, κοινωνικών και δημογραφικών αλλαγών κ.λπ.) δεν είναι σαφές.

30. Τα κράτη μέλη θα αξιολογήσουν τις τοπικές ανάγκες τους στα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ και η επιλογή των παρεμβάσεών τους θα στηριχθεί σε αυτά. Το προτεινόμενο μοντέλο θα μεταβιβάσει περισσότερες αρμοδιότητες από την ΕΕ στα κράτη μέλη, όχι μόνον όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, αλλά και το ΕΓΤΕ. Ένα παράδειγμα της μεταβίβασης αυτής έχει να κάνει με την πρόσφατη σύστασή μας ⁽⁴¹⁾ προς την Επιτροπή για αξιολόγηση της εισοδηματικής κατάστασης όλων των ομάδων γεωργών και ανάλυση των αναγκών τους για στήριξη του εισοδήματος, πριν από την υποβολή οποιασδήποτε πρότασης για τον μελλοντικό σχεδιασμό της ΚΓΠ (βλέπε **πλαίσιο 3**). Σύμφωνα με την πρόταση, τα κράτη μέλη θα φέρουν την ευθύνη για τη διενέργεια αυτών των αξιολογήσεων ⁽⁴²⁾. Ωστόσο, όπως έχουμε αναφέρει, το βασικό χρηματοδοτικό μέσο καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την προτεινόμενη νομοθεσία της ΕΕ (βλέπε σημείο 25). Συνεπώς, ένα κράτος μέλος το οποίο ανησυχεί, παραδείγματος χάριν, για τον αντίκτυπο των ενισχύσεων όσον αφορά την ισότητα των φύλων (σύμφωνα με στοιχεία της Επιτροπής, οι άνδρες λαμβάνουν περίπου τα τρία πέμπτα των ενισχύσεων αυτών, οι γυναίκες το ένα όγδοο και οι εταιρείες το υπόλοιπο) θα έχει περιορισμένες επιλογές στη διάθεσή του για να μεταβάλει την κατανομή αυτή.

⁽³⁹⁾ Ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν τέτοια στατιστικά στοιχεία· βλέπε σημείο 29 και πλαίσιο 1 της ειδικής έκθεσης 1/2016, με τίτλο «Έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα το σύστημα της Επιτροπής για τη μέτρηση των επιδόσεων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών;»

⁽⁴⁰⁾ Βλέπε γράφημα 3 του ενημερωτικού εγγράφου μας σχετικά με το μέλλον της ΚΓΠ.

⁽⁴¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 10/2018, με τίτλο «Καθεστώς βασικής ενίσχυσης για τους γεωργούς — σε καλό δρόμο από άποψη λειτουργίας, με περιορισμένη όμως συμβολή στην απλούστευση, τη στόχευση και τη σύγκλιση των επιπέδων ενίσχυσης».

⁽⁴²⁾ Σύμφωνα με τα άρθρα 95, παράγραφος 1, και 96 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν τις ανάγκες για κάθε ειδικό στόχο που προβλέπεται στο άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού.

Πλαίσιο 3 — Σύσταση 3 της ειδικής έκθεσης αριθ. 10/2018⁽⁴³⁾

Πριν από την υποβολή οποιασδήποτε πρότασης για τον μελλοντικό σχεδιασμό της ΚΓΠ, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει την εισοδηματική κατάσταση όλων των ομάδων γεωργών και να αναλύσει τις ανάγκες τους για στήριξη του εισοδήματος, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα κατανομή της ενωσιακής και εθνικής στήριξης, το γεωργικό δυναμικό της γης, τις διαφορές των εκτάσεων που προορίζονται κυρίως για γεωργική παραγωγή ή συντήρηση, το κόστος και τη βιωσιμότητα των γεωργικών δραστηριοτήτων, το εισόδημα από την παραγωγή τροφίμων και άλλων γεωργικών προϊόντων, καθώς και από μη γεωργικές πηγές, τους παράγοντες αποδοτικότητας και ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και την αξία των δημόσιων αγαθών που παρέχουν οι γεωργοί.

Η Επιτροπή πρέπει να συνδέσει ευθύς εξαρχής τα προτεινόμενα μέτρα με κατάλληλους επιχειρησιακούς στόχους και βάσεις αναφοράς, με τα οποία να μπορούν να συγκρίνονται οι επιδόσεις της στήριξης.

31. Η Επιτροπή έχει ως στόχο να αντιμετωπίσει τη συγκέντρωση της στήριξης σε μεγαλύτερες εκμεταλλεύσεις, προτείνοντας την επιβολή υποχρεωτικού ανώτατου ορίου και την αναδιανομή των άμεσων ενισχύσεων⁽⁴⁴⁾, σε συμφωνία με τις συστάσεις που διατυπώσαμε το 2011⁽⁴⁵⁾. Ωστόσο, ο αντίκτυπος του μέτρου θα περιοριστεί από τη δυνατότητα αφαίρεσης των μισθολογικών δαπανών —περιλαμβανομένων δαπανών μη αμειβόμενης εργασίας— από το ποσό των άμεσων ενισχύσεων για το οποίο εξετάζεται η επιβολή ανώτατου ορίου.

32. Συνολικά, η Επιτροπή δεν παρείχε αδιάσειστα στοιχεία αναφορικά με την ανάγκη παρέμβασης της ΕΕ σε όλους τους προτεινόμενους τομείς. Παρότι τα επιχειρήματα υπέρ των δράσεων της ΕΕ στους τομείς του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής είναι ισχυρά, τα στοιχεία που προβάλλονται προς στήριξη της εκτίμησης αναγκών για το εισόδημα των αγροτών δεν επαρκούν. Μολονότι η εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής ανέλυσε όντως τον διανεμητικό αντίκτυπο των εξεταζόμενων επιλογών, η τελική πρόταση δεν περιλαμβάνει σχετική ανάλυση.

Αξιολόγηση των στόχων της ΚΓΠ**Κριτήρια**

- 2.1. Οι στόχοι της ΕΕ για την ΚΓΠ καθορίζονται σαφώς και αντανακλούν τις προσδιορισθείσες ανάγκες και το μακροπρόθεσμο όραμα για την ΚΓΠ.
- 2.2. Οι στόχοι της ΕΕ για την ΚΓΠ μεταφράζονται σε ποσοτικές προσδιορισμένες τιμές-στόχους για τον αντίκτυπο και τα αποτελέσματα.
- 2.3. Οι στόχοι της ΕΕ για την ΚΓΠ είναι συνεπείς με άλλους γενικούς και τομεακούς στόχους πολιτικής της ΕΕ, καθώς και με διεθνείς δεσμεύσεις⁽⁴⁶⁾.

33. Μολονότι στην πρόταση της Επιτροπής διατυπώνονται στόχοι πολιτικής (βλέπε σημείο 15), η ευθύνη των αποφάσεων σχετικά με συγκεκριμένες παρεμβάσεις και στόχους θα μετατοπιστεί στα κράτη μέλη (μέσω των «στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ»). Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της ΚΓΠ θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς⁽⁴⁷⁾. Ελλείψει ακριβέστερων πληροφοριών σχετικά με το οικογενειακό εισόδημα των γεωργών (βλέπε σημεία 27 και 28), δεν είναι σαφής ο τρόπος καθορισμού και παρακολούθησης συγκεκριμένων στόχων και τιμών-στόχου.

34. Οι «ειδικοί στόχοι» του άρθρου 6 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ δεν ορίζονται σαφώς· δεν είναι συγκεκριμένοι, ούτε και μεταφράζονται σε ποσοτικές προσδιορισμένες τιμές-στόχο. Όπως αναφέραμε στο παρελθόν⁽⁴⁸⁾, υψηλού επιπέδου στόχοι που δεν είναι επαρκώς εστιασμένοι δεν οδηγούν σε επιχειρησιακή επιτυχία. Η έλλειψη σαφών στόχων και

⁽⁴³⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 10/2018, με τίτλο «Καθεστώς βασικής ενίσχυσης για τους γεωργούς — σε καλό δρόμο από άποψη λειτουργίας, με περιορισμένη όμως συμβολή στην απλούστευση, τη στόχευση και τη σύγκλιση των επιπέδων ενίσχυσης».

⁽⁴⁴⁾ Άρθρα 15, 18, παράγραφος 2, 26 και 27 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁴⁵⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 5/2011, με τίτλο «Καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης (ΚΕΕ): ζητήματα προς αντιμετώπιση για τη βελτίωση της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισής του».

⁽⁴⁶⁾ Παραδείγματος χάριν, δεσμεύσεις που απορρέουν από τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή του 2015 (COP 21), τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.

⁽⁴⁷⁾ Βλέπε γράφημα 4.

⁽⁴⁸⁾ Βλέπε κεφάλαιο 3 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2014.

ποσοτικός προσδιορισμένων τιμών-στόχου είναι σημείο που επαναλαμβάνεται στις ειδικές εκδόσεις μας ⁽⁴⁹⁾. Η Επιτροπή διαθέτει επαρκείς πληροφορίες σε αρκετούς τομείς ώστε να ορίσει βάση αναφοράς, η οποία θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αξιολογηθούν οι στόχοι των κρατών μελών στα στρατηγικά σχέδιά τους για την ΚΓΠ.

35. Παράδειγμα της ασθενούς σύνδεσης μεταξύ των προτεινόμενων τύπων παρεμβάσεων και των στόχων αποτελεί η σχετική ασαφής διατύπωση της πρότασης, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να «επιδιώκουν» να διασφαλίσουν ότι οι άμεσες ενισχύσεις χορηγούνται μόνον εάν συμβάλλουν αποτελεσματικά ⁽⁵⁰⁾ στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ (βλέπε σημείο 15). Ωστόσο, δεν είναι σαφές ποιοι συγκεκριμένοι στόχοι εννοούνται ή πώς αυτή η συμβολή μπορεί να μετρηθεί. Ένας από τους βασικούς στόχους για άμεσες ενισχύσεις που προτείνονται αφορά την επισιτιστική ασφάλεια ⁽⁵¹⁾. Στην τρέχουσα διατύπωση του στόχου, η συνάφειά του με το ευρωπαϊκό πλαίσιο είναι αμφισβητήσιμη. Για να διασφαλιστεί η μελλοντική επισιτιστική ασφάλεια, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι πιθανότατα περισσότερο συναφής από τη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος (βλέπε **πλαίσιο 4**).

Πλαίσιο 4 — Επισιτιστική ασφάλεια

Η έννοια της επισιτιστικής ασφάλειας αφορά τον εφοδιασμό σε τρόφιμα και την πρόσβαση των πολιτών σε αυτόν. Στην τελική έκθεση της Παγκόσμιας διάσκεψης Κορυφής για τον Επισιτισμό του 1996 αναφέρεται ότι επισιτιστική ασφάλεια επικρατεί όταν όλοι οι άνθρωποι, σε κάθε χρονική στιγμή, έχουν φυσική και οικονομική πρόσβαση σε επαρκή, ασφαλή και θρεπτική τροφή για να καλύψουν τις διατροφικές τους ανάγκες και προτιμήσεις για μια δραστήρια ζωή γεμάτη υγεία ⁽⁵²⁾. Ο ορισμός αυτός διέπει το πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ για την επισιτιστική ασφάλεια που υιοθετήθηκε το 2010 ⁽⁵³⁾.

Πρόσφατη αξιολόγηση ⁽⁵⁴⁾ δείχνει ότι ο υποσιτισμός είναι σπάνιος στην ΕΕ και η συχνότητα επισιτιστικής ασφάλειας χαμηλή. Ωστόσο, ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα αποτελέσουν ουσιαστική πρόκληση για τη γεωργία. Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των περιβαλλοντικών προκλήσεων (περιλαμβανομένης της ανάπτυξης μεθόδων βιώσιμης παραγωγής), η μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων και η προστασία των φυσικών πόρων αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για τη μελλοντική επισιτιστική μας ασφάλεια.

36. Αρκετοί από τους στόχους συγχέουν διαφορετικές έννοιες, καθιστώντας δύσκολη την παρακολούθηση και τη μέτρηση της προόδου ως προς την επίτευξη των στόχων. Εάν ο νομοθέτης επιθυμεί να διατηρήσει τους εν λόγω στόχους πολιτικής, ίσως επιθυμεί να διασαφηνίσει το εύρος τους, παραδείγματος χάριν:

- Το άρθρο 6, παράγραφος 1, εδάφιο α), σχετίζεται με αρκετούς στόχους, με τους οποίους η αιτιώδης συνάφεια δεν αποδεικνύεται. Ο διαχωρισμός των στόχων θα διευκόλυνε τον καθορισμό τιμών-στόχου και τη μέτρηση της προόδου επίτευξής τους.
- Το άρθρο 6, παράγραφος 1, εδάφιο β), με την τρέχουσα διατύπωσή του, συνεπάγεται μεγαλύτερο πεδίο εφαρμογής πέραν του γεωργικού τομέα, ωστόσο οι προτεινόμενοι δείκτες αποτελέσματος και αντικτύπου για τον στόχο αυτό, στο παράρτημα Ι του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, περιορίζονται στη γεωργία και το εμπόριο γεωργικών ειδών διατροφής.
- Στο άρθρο 6, παράγραφος 1, εδάφιο ζ), γίνεται αναφορά σε στόχο που καλύπτει δύο πολύ διαφορετικές έννοιες, τους νέους γεωργούς και την επιχειρηματική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές· η μετακίνηση της τελευταίας έννοιας στον στόχο που προβλέπεται από το άρθρο 6, παράγραφος 1, εδάφιο η), θα βελτίωνε τη συνοχή αμφοτέρων των στόχων.

⁽⁴⁹⁾ Παραδείγματος χάριν, ειδική έκθεση αριθ. 25/2015, με τίτλο «Στήριξη αγροτικών υποδομών από την ΕΕ: περιθώριο σημαντικής αύξησης της αποδοτικότητας των δαπανών»· ειδική έκθεση αριθ. 1/2016, με τίτλο «Έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα το σύστημα της Επιτροπής για τη μέτρηση των επιδόσεων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών;»· ειδική έκθεση αριθ. 21/2017, με τίτλο «Οικολογικός προσανατολισμός: ένα πολυπλοκότερο καθεστώς εισοδηματικής στήριξης, χωρίς αποτελέσματα για το περιβάλλον μέχρι τώρα»· ειδική έκθεση αριθ. 16/2017, με τίτλο «Προγραμματισμός στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης: λιγότερη πολυπλοκότητα και μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα»· ειδική έκθεση αριθ. 10/2017, με τίτλο «Πρέπει να βελτιωθεί η στόχευση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε νέους γεωργούς ώστε να προωθηθεί αποτελεσματικά η ανανέωση των γενεών»· ειδική έκθεση αριθ. 10/2018, με τίτλο «Καθεστώς βασικής ενίσχυσης για τους γεωργούς — σε καλό δρόμο από άποψη λειτουργίας, με περιορισμένη όμως συμβολή στην απλοποίηση, τη στόχευση και τη σύγκλιση των επιπέδων ενίσχυσης».

⁽⁵⁰⁾ Άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁵¹⁾ Άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο α), του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ: υποστήριξη βιώσιμων γεωργικών εισοδημάτων και ανθεκτικότητας σε ολόκληρη την Ένωση για τη στήριξη της επισιτιστικής ασφάλειας.

⁽⁵²⁾ Παγκόσμια διάσκεψη κορυφής για τον Επισιτισμό του 1996: Διακήρυξη της Ρώμης για την Παγκόσμια Επισιτιστική Ασφάλεια. <http://www.fao.org/docrep/003/w3613e/w3613e00.htm#Note1>.

⁽⁵³⁾ COM(2010) 127 final: «Πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ για την παροχή βοήθειας στις αναπτυσσόμενες χώρες προς αντιμετώπιση της πρόκλησης της επισιτιστικής ασφάλειας».

⁽⁵⁴⁾ Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (2017): «Η κατάσταση της επισιτιστικής ασφάλειας και της διατροφής στην Ευρώπη και την Κεντρική Ασία».

37. Η ΕΕ ανέλαβε ποσοτικώς προσδιορισμένες διεθνείς δεσμεύσεις για την πρόληψη της κλιματικής αλλαγής. Βασικό στόχο της ΕΕ αποτελεί η μείωση, έως το 2030, των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 40 %, σε σχέση με το 1990 ⁽⁵⁵⁾. Βάσει της πρότασης, η Επιτροπή αναμένει ότι 40 % του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου για την ΚΓΠ ⁽⁵⁶⁾ θα διατεθεί για την επίτευξη του στόχου αυτού. Ωστόσο, η συνεισφορά των εν λόγω πόρων στην πρόληψη της κλιματικής αλλαγής δεν είναι γνωστή, καθώς θα εξαρτηθεί από τα μέτρα που θα επιλέξουν τα κράτη μέλη στα στρατηγικά σχέδια τους για την ΚΓΠ.

38. Η μεγαλύτερη συνεισφορά στον στόχο δαπανών είναι ο διορθωτικός συντελεστής του 40 % ⁽⁵⁷⁾ για τη βασική εισοδηματική στήριξη. Η εκτίμηση αυτή βασίζεται στην αναμενόμενη συνεισφορά της «αιρεσιμότητας» ⁽⁵⁸⁾, διάδοχο της πολλαπλής συμμόρφωσης και του οικολογικού προσανατολισμού. Έχουμε ήδη αμφισβητήσει την αιτιολόγηση για το αντίστοιχο ποσοστό της τρέχουσας περιόδου —19,46 % ⁽⁵⁹⁾— και αναφέραμε ότι δεν πρόκειται για συνετή εκτίμηση ⁽⁶⁰⁾. Συνεπώς, θεωρούμε ότι η εκτιμώμενη συνεισφορά της ΚΓΠ στην επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή δεν είναι ρεαλιστική. Η υπερεκτίμηση της συνεισφοράς της ΚΓΠ θα μπορούσε να οδηγήσει σε χαμηλότερες χρηματοδοτικές συνεισφορές για άλλους τομείς πολιτικής, μειώνοντας με αυτό τον τρόπο τη συνολική συνεισφορά των δαπανών της ΕΕ στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν. Αντί να χρησιμοποιηθεί ο συντελεστής του 40 % για το σύνολο της στήριξης μέσω άμεσων ενισχύσεων, ένας περισσότερο αξιόπιστος τρόπος εκτίμησης της συνεισφοράς θα μπορούσε να είναι η χρήση του συντελεστή αυτού μόνο για τη στήριξη μέσω άμεσων ενισχύσεων σε τομείς στους οποίους οι γεωργοί όντως εφαρμόζουν πρακτικές μετριασμού της κλιματικής αλλαγής (παραδείγματος χάριν, για την προστασία των υγροτόπων και τυφώνων ⁽⁶¹⁾).

39. Η πρόταση της Επιτροπής τονίζει ότι οι στόχοι για το περιβάλλον και το κλίμα είναι υψηλής προτεραιότητας, και ότι η ΚΓΠ θα πρέπει να καταστεί πιο φιλόδοξη όσον αφορά τους στόχους αυτούς ⁽⁶²⁾. Το επίπεδο της φιλοδοξίας θα καθορίζεται από τα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ, με τους περιορισμούς που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Τα κράτη μέλη θα καθορίζουν ποσοτικώς προσδιορισμένες τιμές-στόχο στα στρατηγικά σχέδιά τους για την ΚΓΠ, τις οποίες θα πρέπει να αιτιολογούν ⁽⁶³⁾. Ωστόσο, η πρόταση δεν προβλέπει ότι θα χρειάζεται να παρέχουν στοιχεία σχετικά με την κατάσταση αναφοράς, ώστε να επιτρέπεται στην Επιτροπή να αξιολογεί τη φιλοδοξία των τιμών-στόχου. Η Επιτροπή θα αξιολογεί τις εν λόγω τιμές-στόχο και την αιτιολόγησή τους κατά την έγκριση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ. Δεν είναι σαφές ο τρόπος με τον οποίο η Επιτροπή θα πραγματοποιεί την αξιολόγησή της ή θα διασφαλίζει επαρκές επίπεδο φιλοδοξίας, ελλείψει ποσοτικώς προσδιορισμένων τιμών-στόχου της ΕΕ. Στην περιγραφή του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ, ο νομοθέτης θα μπορούσε, παραδείγματος χάριν, να συμπεριλάβει καθορισμένους στόχους της ΕΕ και δεσμεύσεις που σχετίζονται με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, όπως η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ⁽⁶⁴⁾.

40. Η πρόταση δεν εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή θα πραγματοποιεί την αξιολόγηση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ. Η αναφορά του άρθρου 92 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ σε «αυξημένη φιλοδοξία όσον αφορά τους στόχους που σχετίζονται με το περιβάλλον και το κλίμα» θα καθοδηγεί την αξιολόγηση της Επιτροπής. Ωστόσο, δεν εξηγείται το νόημα διατυπώσεων όπως «επιδιώκουν ... να συμβάλλουν συνολικά περισσότερο» και «εξηγούν στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ ... τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να συμβάλλουν συνολικά περισσότερο στην επίτευξη των στόχων». Παραμένει ασαφής ο τρόπος με τον οποίο η Επιτροπή θα μπορούσε να αξιολογήσει ή να μετρήσει μία τέτοια φιλοδοξία.

41. Ένας κανονισμός δεν μπορεί να προβλέπει όλες τις μελλοντικές κύριες προκλήσεις όσον αφορά μία τόσο ευρεία και πολυδάπανη πολιτική, όπως η ΚΓΠ. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή θα χρειαστεί έναν σχετικό βαθμό ευελιξίας στη διαχείριση της πολιτικής. Ωστόσο, η παρατήρηση αυτή δεν αποτελεί δικαιολογία για την έλλειψη σαφήνειας των προτεινόμενων στόχων της ΚΓΠ, και για το γεγονός ότι αυτοί δεν μεταφράστηκαν σε ποσοτικώς προσδιορισμένες τιμές-στόχο. Χωρίς σαφείς στόχους και ποσοτικώς προσδιορισμένες τιμές-στόχο, η Επιτροπή θα αδυνατεί να αξιολογεί τις επιδόσεις της πολιτικής έναντι του επιθυμητού αποτελέσματος. Αφετηρία ενός αποτελεσματικού συστήματος βάσει επιδόσεων πρέπει να είναι οι σαφείς και συγκεκριμένοι στόχοι.

⁽⁵⁵⁾ https://ec.europa.eu/clima/citizens/eu_el.

⁽⁵⁶⁾ Παρακολούθηση του κλίματος (αιτιολογική σκέψη 52 και άρθρο 87 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ).

⁽⁵⁷⁾ Άρθρο 87 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁵⁸⁾ Άρθρο 11 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, και πρότυπα για την «καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης» του παραρτήματος III του εν λόγω κανονισμού.

⁽⁵⁹⁾ Βλέπε γράφημα 7 της ειδικής έκθεσης αριθ. 31/2016, με τίτλο «Δαπανώντας τουλάχιστον το ένα πέμπτο του προϋπολογισμού της ΕΕ υπέρ της δράσης για το κλίμα: φιλόδοξες προσπάθειες που κινδυνεύουν σοβαρά να αποδειχθούν ανεπαρκείς».

⁽⁶⁰⁾ Η «συντηρητική προσέγγιση» είναι μία από τις κοινές αρχές για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης που αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, τις οποίες ανεπτυξε η μεικτή ομάδα χρηματοδότησης του κλίματος, που αποτελείται από πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες και τη Διεθνή Λέσχη Αναπτυξιακής Χρηματοδότησης. Η εν λόγω αρχή ορίζει ότι όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, είναι προτιμότερη η υποεκτίμηση αντί της υπερεκτίμησης της χρηματοδότησης για το κλίμα, ώστε να παρακάμπτεται η αβεβαιότητα.

⁽⁶¹⁾ Πρότυπα για την «καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης», αριθ. 2 του παραρτήματος III του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁶²⁾ Παραδείγματος χάριν, στην εκτίμηση επιπτώσεων και στην αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁶³⁾ Άρθρα 96-97 και 115-116 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁶⁴⁾ Άρθρο 106, παράγραφος 2, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

Αξιολόγηση των εισροών της ΚΓΠ**Κριτήρια**

- 3.1. Οι πόροι κατανέμονται βάσει αξιολόγησης των αναγκών και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
- 3.2. Οι πόροι δαπανώνται σε τομείς όπου η παρέμβαση της ΕΕ μπορεί να αποφέρει σημαντική προστιθέμενη αξία.

42. Στην εκτίμηση επιπτώσεων που πραγματοποίησε, η Επιτροπή ανέλυσε την κατανομή των πόρων στα διάφορα προγράμματα. Στο πλαίσιο αυτό, προσομοίωσε την επίδραση που έχουν οι διαφορετικοί συνδυασμοί στρατηγικών επιλογών και κατανομής πόρων στους στόχους της ΚΓΠ. Η εκτίμηση επιπτώσεων δεν κατέληξε σε συμπέρασμα σχετικά με την καλύτερη επιλογή, αλλά μάλλον στο γενικό συμπέρασμα ότι οι στρατηγικές επιλογές είναι προϊόν δύσκολων συμβιβασμών. Παραδείγματος χάριν, οι επιλογές που περιλαμβάνουν περισσότερο φιλόδοξα περιβαλλοντικά καθεστώτα συνδέονται με αναμενόμενη μείωση του εισοδήματος των γεωργών.

43. Το ΕΓΤΕ θα κάλυπτε τις άμεσες ενισχύσεις προς τους γεωργούς, μέσω χρηματοδότησης κατά 100 % από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το ΕΓΤΑΑ θα κάλυπτε τις περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις, τις επενδύσεις σε εκμεταλλεύσεις και ορισμένα άλλα αγροτικά έργα, με συγχρηματοδότηση των κρατών μελών. Παρά την αρχική πρόθεση της Επιτροπής να προτείνει διαφορετικές εντάσεις χρηματοδότησης, οι οποίες να εξαρτώνται από την προστιθέμενη αξία της ΕΕ⁽⁶⁵⁾, τα προτεινόμενα επίπεδα συγχρηματοδότησης δεν αντανάκλουν την εν λόγω προσέγγιση. Παραδείγματος χάριν, τα οικολογικά προγράμματα θα χρηματοδοτούνταν σε ποσοστό 100 % από την ΕΕ⁽⁶⁶⁾, ακόμη και αν αποδεικνύονταν λιγότερο φιλόδοξα από τις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις, οι οποίες θα απαιτούσαν συγχρηματοδότηση σε ποσοστό 20 % από τα κράτη μέλη⁽⁶⁷⁾. Δεν υπάρχει λόγος να διατηρείται αυτή η διάκριση, ούτε η ορολογία που αναφέρεται σε διαφορετικά ταμεία. Ο συνδυασμός τους θα διευκόλυνε, παραδείγματος χάριν, τον συσχετισμό του επιπέδου συγχρηματοδότησης της ΕΕ με την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

44. Τα παραρτήματα του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ περιλαμβάνουν τα προτεινόμενα χρηματοδοτικά κονδύλια ανά κράτος μέλος. Η απόφαση για τα κονδύλια αυτά δεν λαμβάνεται βάσει των αναγκών των κρατών μελών, ούτε των δεσμεύσεων για την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Τα κράτη μέλη θα διέθεταν κονδύλια στα επιμέρους μέτρα βάσει των εκτιμήσεων αναγκών που περιλαμβάνονται στα στρατηγικά σχέδιά τους σχετικά με την ΚΓΠ. Στο **γράφημα 4** παρουσιάζονται η προτεινόμενη ευελιξία και οι περιορισμοί σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΚΓΠ.

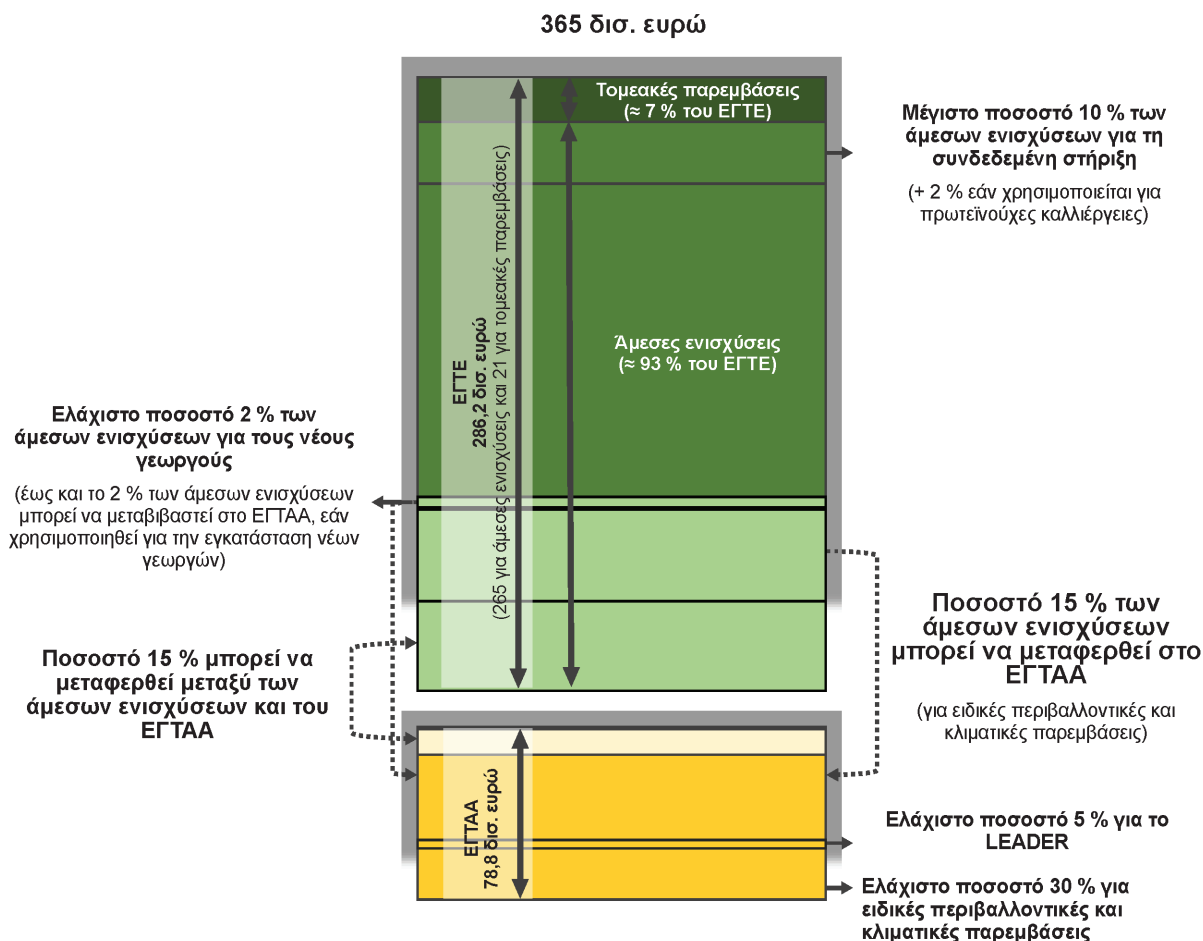
⁽⁶⁵⁾ Βλέπε σελίδα 11 του «Εγγράφου προβληματισμού για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ» της Επιτροπής.

⁽⁶⁶⁾ Τα προγράμματα για το κλίμα και το περιβάλλον, βάσει των άρθρων 14, παράγραφος 6, στοιχείο δ), και 28 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ δυνάμει του άρθρου 79, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.

⁽⁶⁷⁾ Οι περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις βάσει του άρθρου 65 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ χρηματοδοτούνται κατά μέγιστο ποσοστό 80 % από το ΕΓΤΑΑ, δυνάμει των άρθρων 79, παράγραφος 2, και 85, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού.

Γράφημα 4

Η ευελιξία και οι περιορισμοί σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΚΓΠ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των άρθρων 82, 83 και 86 και των παραρτημάτων IV-IX του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, καθώς και εγγράφων εργασίας της Επιτροπής.

45. Ο κανονισμός προτείνει να δαπανηθεί τουλάχιστον το 30 % των κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ⁽⁶⁸⁾ σε δράσεις που αφορούν το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή, και ποσό που ισούται τουλάχιστον με το 2 % των κονδυλίων του ΕΓΤΕ⁽⁶⁹⁾ να διατεθεί για την ανανέωση των γενεών. Η διάθεση πόρων, καθώς και ορισμένα άλλα στοιχεία⁽⁷⁰⁾ της πρότασης, αντανακλούν την προτεραιότητα που δίνεται στην προσέλκυση νέων γεωργών, καθώς και στην αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίσαμε στην πρόσφατη ειδική έκθεσή μας επί του θέματος⁽⁷¹⁾. Τα δημογραφικά στοιχεία των αγροτικών κοινοτήτων ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των κρατών μελών, αλλά κανένα κράτος μέλος δεν μπορεί να αποφανθεί ότι είναι ανώφελο να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες για την προώθηση της ανανέωσης των γενεών. Το γεγονός ότι θα είναι πάντοτε συστηματικά διαθέσιμοι πόροι της ΕΕ για τέτοιους λόγους αποδυναμώνει το κίνητρο των κρατών μελών να χρησιμοποιήσουν άλλα μέσα πολιτικής για την επίτευξη της ανανέωσης των γενεών.

⁽⁶⁸⁾ Άρθρο 86, παράγραφος 2, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁶⁹⁾ Άρθρα 27, παράγραφος 2, και 86, παράγραφος 4, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁷⁰⁾ Παραδείγματος χάριν, ο περισσότερος φιλόδοξος ορισμός του νέου γεωργού [άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε)], το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης για την εγκατάσταση νέων γεωργών (αιτιολογική σκέψη 43 και άρθρο 69), η πιθανότητα μεταφοράς επιπλέον ποσοστού 2 % μεταξύ ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ, στην περίπτωση που το σχετικό ποσό θα χρησιμοποιηθεί για επιχορηγήσεις εγκατάστασης σχετικά με νέους γεωργούς (άρθρο 90, παράγραφος 1).

⁽⁷¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 10/2017, με τίτλο «Πρέπει να βελτιωθεί η στόχευση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε νέους γεωργούς ώστε να προωθηθεί αποτελεσματικά η ανανέωση των γενεών».

46. Στο πλαίσιο της ειδικής έκθεσής μας για τη στήριξη της ΕΕ σε νέους γεωργούς, συστήσαμε τη βελτίωση της στόχευσης της βοήθειας, συγκεκριμένα με τον σαφέστερο καθορισμό των στόχων της και του εκτιμώμενου αντικτύπου τους στο ποσοστό ανανέωσης των γενεών και στη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη. Δυνάμει της πρότασης, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν το μεγαλύτερο μέρος του ποσού που προορίζεται για τους νέους γεωργούς, προκειμένου να τους παρέχουν πρόσθετη εισοδηματική στήριξη (άμεσες ενισχύσεις) παρά ενίσχυση για την εγκατάσταση. Όπως καταδείχθηκε από τον έλεγχό μας, η τελευταία προσφέρει περισσότερες δυνατότητες για καλύτερη στόχευση των ενισχύσεων για νέους γεωργούς βοηθώντας τους, παραδείγματος χάριν, να βελτιώσουν τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεών τους, να εφαρμόσουν πρωτοβουλίες εξοικονόμησης ύδατος ή ενέργειας, να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της βιολογικής γεωργίας ή να εγκατασταθούν σε μειονεκτικές περιοχές.

47. Η πρόταση της διάθεσης του 30 % των κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ σε δράσεις για το περιβάλλον και το κλίμα (στο πλαίσιο της οποίας αποκλείονται επί του παρόντος ενισχύσεις για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς) θα μπορούσε να λειτουργήσει ως κίνητρο για την αύξηση των δαπανών προς τους συγκεκριμένους στόχους. Η δυνατότητα των κρατών μελών να μεταφέρουν κονδύλια από το ΕΓΤΕ στο ΕΓΤΑΑ για τη στήριξη των δεσμεύσεων σχετικά με το περιβάλλον και το κλίμα, οι οποίες χρηματοδοτούνται κατά 100 % από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν στον ανωτέρω στόχο. Τα κράτη μέλη δεν θα είναι υποχρεωμένα να δεσμεύουν κονδύλια για τα οικολογικά προγράμματα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ. Τα προγράμματα αυτά θα περιλαμβάνουν υποχρεωτικό ανώτατο όριο για τις ενισχύσεις που θα λαμβάνουν οι επιμέρους γεωργοί⁽⁷²⁾. Κατά συνέπεια, οι γεωργοί που λαμβάνουν στήριξη του βασικού εισοδήματος που προσεγγίζει ή υπερβαίνει το ανώτατο όριο δεν θα έχουν κίνητρο να εφαρμόσουν τα εν λόγω οικολογικά προγράμματα.

48. Η πρόταση για την ΚΓΠ δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη την αναγκαιότητα κάλυψης του επενδυτικού κενού στον γεωργικό τομέα, καθώς και της μόλυνσης του προϋπολογισμού της ΕΕ⁽⁷³⁾. Δεν προβλέπει κάποιο συγκεκριμένο κίνητρο για τη μεγαλύτερη χρησιμοποίηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

49. Συμπερασματικά, στο πλαίσιο της πρότασης τα κονδύλια της ΕΕ δεν θα διατίθενται ούτε βάσει εκτίμησης επιπτώσεων σε ενωσιακό επίπεδο ούτε βάσει των αναμενόμενων αποτελεσμάτων. Κάθε κράτος μέλος θα διαθέτει τα προκαθορισμένα χρηματοδοτικά κονδύλια σε συγκεκριμένες παρεμβάσεις, βασίζόμενο στην εκτίμηση των ειδικών αναγκών της χώρας, μολονότι τα κονδύλια αυτά θα υπόκεινται σε αρκετούς και σημαντικούς περιορισμούς. Στο πλαίσιο της πρότασης δεν προβλέπεται μηχανισμός χορήγησης υψηλότερου ποσοστού συγχρηματοδότησης από την ΕΕ για τα μέτρα με μεγαλύτερη ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

Αξιολόγηση των διαδικασιών της ΚΓΠ

Κριτήρια

- 4.1. Η πολιτική εφαρμόζεται με οικονομικώς αποδοτικά μέσα, που βασίζονται σε αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία.
- 4.2. Υπάρχει συνέπεια μεταξύ της ΚΓΠ και των άλλων πολιτικών της ΕΕ, καθώς και μεταξύ των διαφορετικών μέσων της ΚΓΠ.
- 4.3. Οι κανόνες εφαρμογής είναι απλοί και δεν θέτουν σε κίνδυνο την οικονομική αποδοτικότητα.
- 4.4. Προτείνονται κατάλληλες ρυθμίσεις για τη μετάβαση στο νέο μοντέλο λειτουργίας.

Οικονομική αποδοτικότητα

50. Η εκτίμηση επιπτώσεων δεν περιλαμβάνει ανάλυση της οικονομικής αποδοτικότητας των ενδεχόμενων επιλογών πολιτικής, ωστόσο αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διαφορετικών μέσων για την επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ.

51. Η Επιτροπή προτείνει να ρυθμιστούν τα είδη πληρωμών που μπορούν να πραγματοποιούν τα κράτη μέλη προς τελικούς δικαιούχους⁽⁷⁴⁾. Η πρόταση ορίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να σχεδιάζουν συστήματα ενισχύσεων με βάση τα αποτελέσματα, προκειμένου να ενθαρρύνουν τους γεωργούς να επιτύχουν σημαντική βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σε μεγαλύτερη κλίμακα και με μετρήσιμο τρόπο⁽⁷⁵⁾. Η πρόταση δεν επιτρέπει οι ενισχύσεις που χορηγούνται με βάση τα αποτελέσματα να καταβάλλονται σε δικαιούχους για άλλους λόγους, σύμφωνα με τον κανονισμό για τις κοινές διατάξεις (ΚΚΔ), ο οποίος εφαρμόζεται για τα διαρθρωτικά ταμεία⁽⁷⁶⁾. Δεν κατανοούμε για ποιον λόγο η συγκεκριμένη επιλογή δεν επεκτείνεται σε όλες τις δεσμεύσεις που αφορούν τη διαχείριση, οι οποίες θεσπίζονται στο πλαίσιο του ίδιου άρθρου.

⁽⁷²⁾ Άρθρα 14, 15, και 29 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁷³⁾ Άρθρο 75 και αιτιολογικές σκέψεις 16 και 42 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁷⁴⁾ Άρθρο 77 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁷⁵⁾ Άρθρο 65, παράγραφος 7, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁷⁶⁾ Χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με δαπάνες (άρθρο 46 του ΚΚΔ).

52. Η ύπαρξη μεγαλύτερης επικουρικότητας θα μπορούσε να βοηθήσει τα κράτη μέλη να καθορίσουν παρεμβάσεις που να στοχεύουν καλύτερα στις ειδικές ανάγκες τους. Εντούτοις, όπως αναφέρει και η ίδια η Επιτροπή στην εκτίμηση επιπτώσεων που εκπόνησε⁽⁷⁷⁾, η ύπαρξη μεταβλητών κριτηρίων επιλεξιμότητας ενδεχομένως να μην μπορεί να διασφαλίζει ισότιμους όρους ανταγωνισμού, η σπουδαιότητα των οποίων ήταν ένα από τα βασικά μηνύματα της δημόσιας διαβούλευσης⁽⁷⁸⁾. Παραδείγματος χάριν, η πρόταση δεν περιλαμβάνει ορισμό της βιωσιμότητας⁽⁷⁹⁾ των ενεργειών⁽⁸⁰⁾, κάτι που σημαίνει ότι κάθε κράτος μέλος θα μπορούσε να την ορίσει διαφορετικά (εκτός εάν το ζήτημα αυτό διευθετηθεί όταν η Επιτροπή αξιολογήσει τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, βλέπε σημείο 58).

53. Στο πλαίσιο της πρότασης τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ορίσουν την έννοια του «πραγματικού γεωργού»⁽⁸¹⁾. Υπό τους ισχύοντες κανόνες, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να μην καταβάλλουν στήριξη σε πρόσωπα των οποίων οι γεωργικές δραστηριότητες αποτελούν ασήμαντο μόνο μέρος των συνολικών οικονομικών δραστηριοτήτων τους ή σε πρόσωπα των οποίων η κεντρική επιχειρηματική δραστηριότητα δεν είναι η γεωργία. Στο πλαίσιο της νέας πρότασης, η επιλογή αυτή θα καταστεί ο γενικός κανόνας. Τα κράτη μέλη θα έχουν την υποχρέωση να καθορίσουν αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, τα οποία θα είναι αποτελεσματικά στη στόχευση των ενισχύσεων⁽⁸²⁾ σε «πραγματικούς γεωργούς», χωρίς να προκαλούν δυσανάλογες διοικητικές δαπάνες. Βάσει των πρόσφατων εργασιών μας (βλέπε **πλαίσιο 5**), θεωρούμε ότι τα κράτη μέλη ενδεχομένως να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στη διατύπωση ενός ορισμού που να εξασφαλίζει την οικονομική αποδοτικότητα.

Πλαίσιο 5 — Η έννοια του «ενεργού γεωργού» κατά την τρέχουσα περίοδο

Σε μια προσπάθεια να υπάρξει καλύτερη στόχευση της άμεσης στήριξης της ΕΕ στους ενεργούς γεωργούς, η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ του 2013 εισήγαγε τον «αρνητικό κατάλογο», ο οποίος αποκλεισμού στον αποκλεισμό δικαιούχων που δεν είχαν ως πρώτη τους δραστηριότητα τη γεωργία⁽⁸³⁾. Διαπιστώσαμε⁽⁸⁴⁾ ότι ο κατάλογος αυτός υπήρξε, συνολικά, μόνον εν μέρει αποτελεσματικός και δημιούργησε σημαντικό διοικητικό φόρτο στους οργανισμούς πληρωμών. Λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων δυσκολιών, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο συμφώνησαν ότι, από το 2018, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν είτε να περιστείλουν τα κριτήρια βάσει των οποίων μπορούν οι αιτούντες να αποδεικνύουν την ιδιότητα του «ενεργού γεωργού» είτε να παύσουν να χρησιμοποιούν τον «αρνητικό κατάλογο». Η αιτιολογία για την εν λόγω αλλαγή ήταν η ανησυχία ότι οι δυσκολίες και οι διοικητικές δαπάνες από την εφαρμογή της ρήτρας για τους ενεργούς γεωργούς υπερκερούσαν το όφελος από τον αποκλεισμό ενός πολύ περιορισμένου αριθμού μη ενεργών δικαιούχων από τα καθεστώτα άμεσης στήριξης.

Συνέπεια

54. Μια από τις κύριες αλλαγές στην πρόταση για την ΚΓΠ μετά το 2020 είναι ο συνδυασμένος προγραμματισμός τόσο του ΕΓΤΕ όσο και του ΕΓΤΑΑ σε ένα συνολικό στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ. Αυτό θα μπορούσε να συμβάλλει στη διασφάλιση της συνέπειας μεταξύ των διαφορετικών μέσων της ΚΓΠ.

55. Παρ' όλα αυτά, έχουμε επικρίνει την πολυπλοκότητα που δημιουργεί η ύπαρξη αρκετών παράλληλων περιβαλλοντικών και κλιματικών μέσων στην τρέχουσα περίοδο⁽⁸⁵⁾. Μολονότι η εφαρμογή της πρότασης προϋποθέτει την κατάργηση του οικολογικού προσανατολισμού, η εισαγωγή των οικολογικών προγραμμάτων θα συνεπαγόταν ότι θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν τρία διαφορετικά περιβαλλοντικά μέσα⁽⁸⁶⁾:

— «αιρεσιμότητα» για τις άμεσες ενισχύσεις (άρθρο 11),

⁽⁷⁷⁾ Εκτίμηση επιπτώσεων, παράρτημα 4, σ. 71.

⁽⁷⁸⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σημαντικότερα σημεία της δημόσιας διαβούλευσης για τον εκσυγχρονισμό και την απλούστευση της κοινής γεωργικής πολιτικής.

⁽⁷⁹⁾ Ορίσαμε τη «βιωσιμότητα» ως την «ικανότητα ενός έργου να διατηρεί τα οφέλη του για μεγάλο χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωσή του» στην ειδική έκδοση αριθ. 8/2018, με τίτλο «Στήριξη των παραγωγικών επενδύσεων σε επιχειρήσεις από την ΕΕ: χρειάζεται μεγαλύτερη έμφαση στη βιωσιμότητα».

⁽⁸⁰⁾ Ο ΚΚΔ [άρθρο 59 της πρότασης για τον ΚΚΔ, COM(2018) 375 final] εξακολουθεί να περιλαμβάνει απαίτηση πενταετούς βιωσιμότητας.

⁽⁸¹⁾ Το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο δ), του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ απαιτεί από τα κράτη μέλη να ορίσουν τους «πραγματικούς γεωργούς» στα στρατηγικά σχέδιά τους για την ΚΓΠ «με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν χορηγείται στήριξη σε εκείνους των οποίων η γεωργική δραστηριότητα αποτελεί απλώς ένα ασήμαντο μέρος των συνολικών οικονομικών δραστηριοτήτων τους ή των οποίων η κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα δεν είναι γεωργική, χωρίς να αποκλείεται η στήριξη των γεωργών με πολλαπλές δραστηριότητες. Ο ορισμός προσδιορίζει ποιοι γεωργοί δεν θεωρούνται πραγματικοί γεωργοί, βάσει προϋποθέσεων όπως οι δοκιμές εισοδήματος, οι εισροές εργασίας στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, το αντικείμενο της επιχείρησης ή/και η εγγραφή σε μητρώα».

⁽⁸²⁾ Ο ορισμός θα χρησιμοποιηθεί για τη στήριξη του βασικού εισοδήματος δυνάμει των άρθρων 16, παράγραφος 2, και 17, παράγραφος 3, τα οικολογικά προγράμματα δυνάμει του άρθρου 28, τη συνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη δυνάμει του άρθρου 29, τις ενισχύσεις για περιοχές με φυσικούς ή άλλους περιορισμούς ανά περιοχή δυνάμει του άρθρου 66 και εργαλεία διαχείρισης κινδύνου δυνάμει του άρθρου 70 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁸³⁾ Όπως αερολιμένες, σιδηροδρομικές υπηρεσίες, δίκτυα ύδρευσης, κτηματομεσιτικές υπηρεσίες ή άτομα που διαχειρίζονται μόνιμες αθλητικές εγκαταστάσεις ή υπαίθριους χώρους ψυχαγωγίας.

⁽⁸⁴⁾ Ειδική έκδοση αριθ. 10/2018, με τίτλο «Καθεστώς βασικής ενίσχυσης για τους γεωργούς — σε καλό δρόμο από άποψη λειτουργίας, με περιορισμένη όμως συμβολή στην απλούστευση, τη στόχευση και τη σύγκλιση των επιπέδων ενίσχυσης».

⁽⁸⁵⁾ Παραδείγματος χάριν, ειδική έκδοση αριθ. 21/2017, με τίτλο «Οικολογικός προσανατολισμός: ένα πολυπλοκότερο καθεστώς εισοδηματικής στήριξης, χωρίς αποτελέσματα για το περιβάλλον μέχρι τώρα».

⁽⁸⁶⁾ Προτείνονται στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

- οικολογικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ (άρθρο 28),
- περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις διαχείρισης που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ (άρθρο 65).

56. Η «αιρεσιμότητα» θα διαδεχθεί την πολλαπλή συμμόρφωση και τον οικολογικό προσανατολισμό. Το πεδίο εφαρμογής της θα είναι ευρύτερο από εκείνο των προηγούμενων συστημάτων, θα καλύπτει όλους τους δικαιούχους (χωρίς εξαιρέσεις για τις μικρές εκμεταλλεύσεις) και θα περιλαμβάνει νέες απαιτήσεις, όπως την υποχρεωτική αμειψισπορά για τη βελτίωση της προστασίας και της ποιότητας του εδάφους. Παρά τη χρήση του όρου «αιρεσιμότητα», οι άμεσες ενισχύσεις δεν θα εξαρτώνται από την τήρηση του συγκεκριμένου συνόλου βασικών απαιτήσεων για το περιβάλλον και το κλίμα. Αντιθέτως, τα κράτη μέλη θα μπορούν να επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις στους δικαιούχους που δεν πληρούν τις εν λόγω απαιτήσεις ⁽⁸⁷⁾.

57. Στην πραγματικότητα, η ενσωμάτωση των απαιτήσεων του οικολογικού προσανατολισμού στην αιρεσιμότητα ενδεχομένως να μειώσει το αποτρεπτικό αποτέλεσμά τους. Στην ειδική έκθεση αριθ. 5/2011, συστήσαμε οι μειώσεις των ενισχύσεων για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης να αποκτήσουν περισσότερο αποτρεπτικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, η Επιτροπή προτείνει ένα σύστημα κυρώσεων που βασίζεται στο τρέχον σύστημα της πολλαπλής συμμόρφωσης (βλέπε παράδειγμα στο **πλαίσιο 6**).

Πλαίσιο 6 — Παράδειγμα των συνεπειών της αιρεσιμότητας σε σύγκριση με εκείνες του οικολογικού προσανατολισμού

Η πρόταση περιλαμβάνει τόσο μειωμένα ποσοστά ελέγχων (από συνήθως 5 % σε 1 %) ⁽⁸⁸⁾ όσο και κυρώσεις. Υπό το τρέχον πλαίσιο οικολογικού προσανατολισμού, ένας γεωργός που δεν τηρεί τις απαιτήσεις περί διαφοροποίησης των καλλιεργειών μπορεί να αντιμετωπίσει μείωση έως και 50 % (στην περίπτωση παντελούς έλλειψης διαφοροποίησης) της ενίσχυσης για αρόσιμη γη στο πλαίσιο του οικολογικού προσανατολισμού, καθώς και πρόσθετη διοικητική κύρωση έως και 25 % της ενίσχυσης οικολογικού προσανατολισμού. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, η αμειψισπορά ⁽⁸⁹⁾, η οποία θα ενσωματωνόταν στο πλαίσιο της αιρεσιμότητας, θα αντικαθιστούσε τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών. Επομένως, η κύρωση για τη μη τήρηση της απαίτησης περί αμειψισποράς λόγω αμέλειας θα ανερχόταν, σύμφωνα με το άρθρο 86, παράγραφος 2, του οριζόντιου κανονισμού, στο 3 % της συνολικής ενίσχυσης ⁽⁹⁰⁾.

58. Τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίσουν τα εθνικά πρότυπα για την αιρεσιμότητα στα στρατηγικά σχέδιά τους για την ΚΓΠ. Αντίθετα με όσα ισχύουν κατά την τρέχουσα περίοδο, η Επιτροπή πρέπει να εγκρίνει τα πρότυπα αυτά ⁽⁹¹⁾. Είναι σημαντικό κατά τη διαδικασία αυτή, η Επιτροπή να εφαρμόσει σαφή και αντικειμενικά κριτήρια.

59. Μολονότι το προτεινόμενο καθεστώς ενίσχυσης για τις περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις διαχείρισης ⁽⁹²⁾ ομοιάζει με το τρέχον γεωργοπεριβαλλοντικό καθεστώς ενίσχυσης, τα οικολογικά προγράμματα ⁽⁹³⁾ θα αποτελέσουν νέο είδος παρέμβασης στον τομέα του περιβάλλοντος. Αμφότερα τα καθεστώτα αυτά θα έχουν τους ίδιους στόχους και, μάλιστα, η πρόταση ορίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν τη μη αλληλοεπικάλυψή τους. Όπως έχουμε διαπιστώσει και στο παρελθόν ⁽⁹⁴⁾, αυτή η επανάληψη θα δημιουργήσει πολυπλοκότητα, επειδή τα κράτη μέλη θα υποχρεωθούν να αναπτύξουν πολύπλοκες ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίσουν ότι τα καθεστώτα υπερβαίνουν τις απαιτήσεις της αιρεσιμότητας ⁽⁹⁵⁾, αποφεύγοντας παράλληλα τον κίνδυνο της διπλής χρηματοδότησης.

⁽⁸⁷⁾ Άρθρο 11 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁸⁸⁾ Άρθρο 31 του εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. 809/2014 (ΕΕ L 227 της 31.7.2014, σ. 69) και άρθρο 84, παράγραφος 3, στοιχείο δ), του οριζόντιου κανονισμού αντίστοιχα.

⁽⁸⁹⁾ «[...] καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης», αριθ. 8 του παραρτήματος III του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁹⁰⁾ Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εκ προθέσεως, το ποσοστό θα μπορούσε να είναι υψηλότερο και, σύμφωνα με το άρθρο 86, παράγραφος 4, του οριζόντιου κανονισμού να φθάσει έως και το 100 % της ενίσχυσης.

⁽⁹¹⁾ Άρθρο 106, παράγραφος 2, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁹²⁾ Άρθρο 65 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁹³⁾ Άρθρο 28 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁹⁴⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 21/2017, με τίτλο «Οικολογικός προσανατολισμός: ένα πολυπλοκότερο καθεστώς εισοδηματικής στήριξης, χωρίς αποτελέσματα για το περιβάλλον μέχρι τώρα».

⁽⁹⁵⁾ Άρθρα 11 και 12 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

60. Επιπλέον, παρόλο που οι περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις θα αναλαμβάνονται, κατά κανόνα, για 5-7 έτη ⁽⁹⁶⁾ προκειμένου να επιτύχουν αυξημένα περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη, στο πλαίσιο των οικολογικών προγραμμάτων, δεν απαιτείται οι δράσεις να διαρκούν περισσότερο από ένα έτος ⁽⁹⁷⁾. Μολονότι ορισμένα οφέλη μπορούν να επιτευχθούν με ετήσια καθεστώτα, για την επίτευξη ορισμένων περιβαλλοντικών και κλιματικών οφελών (παραδείγματος χάριν, αύξηση της οργανικής ύλης του εδάφους και αύξηση της δέσμευσης άνθρακα) είναι αναγκαία η ανάλυση πολύχρονων δεσμεύσεων.

Απλούστευση

61. Στο πλαίσιο της πρότασης, οι πέντε ισχύοντες κανονισμοί θα ενοποιηθούν σε τρεις (βλέπε σημείο 16). Η ύπαρξη τριών κανονισμών με αρκετές διασταυρούμενες παραπομπές καθιστά πολύπλοκη την ανάγνωση του νομικού κειμένου (βλέπε **πλαίσιο 7**).

Πλαίσιο 7 — Παραδείγματα διασταυρούμενων παραπομπών στην πρόταση

Το άρθρο 101 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ παρουσιάζει τις πληροφορίες που τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν στα στρατηγικά σχέδιά τους για την ΚΓΠ σχετικά με τα «συστήματα διακυβέρνησης και συντονισμού». Ωστόσο, τα κριτήρια για τα εν λόγω συστήματα τίθενται στον οριζόντιο κανονισμό.

Ο τίτλος VII του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ είναι «Παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση», ενώ ο οριζόντιος κανονισμός καλύπτει τη «χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση». Το άρθρο 121, παράγραφος 7, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ προβλέπει ότι η Επιτροπή θα διενεργεί ετήσια εκκαθάριση απόδοσης, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 52 του οριζόντιου κανονισμού. Το άρθρο 121, παράγραφος 9, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ καλύπτει τις ετήσιες εκθέσεις επιδόσεων και αναφέρεται στην υποβολή σχεδίου δράσης σύμφωνα με το άρθρο 39, παράγραφος 1, του οριζόντιου κανονισμού. Το άρθρο 39, παράγραφος 1, του οριζόντιου κανονισμού που αφορά την «Αναστολή πληρωμών σε σχέση με την πολυετή παρακολούθηση επιδόσεων» αναφέρεται με τη σειρά του στα άρθρα 115 και 116, καθώς και στο άρθρο 39, παράγραφος 2, έως άρθρο 121 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ. Πέραν των πολλών διασταυρούμενων παραπομπών που περιπλέκουν την ανάγνωση του κειμένου, η εναλλαγή των εννοιών «ετήσιος» και «πολυετής» αποτελεί πηγή σύγχυσης. Σύγχυση προκαλούν επίσης οι στόχοι του πλαισίου επιδόσεων, καθώς ορισμένες φορές αναφέρεται ότι αξιολογεί «την ΚΓΠ» [άρθρο 116, στοιχείο α)] και ορισμένες φορές «τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ» (άρθρο 116, στοιχεία γ) και δ)].

Τα άρθρα 84 και 85 του οριζόντιου κανονισμού αφορούν το σύστημα ελέγχου και τις κυρώσεις σχετικά με την «αρεσιμότητα», οι προϋποθέσεις της οποίας παρουσιάζονται στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ. Το άρθρο 86 του οριζόντιου κανονισμού αφορά τον υπολογισμό των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

62. Η πρόταση προβλέπει απλουστεύσεις, όπως την ύπαρξη ενός σχεδίου ανά κράτος μέλος ⁽⁹⁸⁾ και μίας επιτροπής παρακολούθησης ⁽⁹⁹⁾. Η διατήρηση της υφιστάμενης δομής των οργανισμών πληρωμών, φορέων συντονισμού, αρμόδιων αρχών και οργανισμών πιστοποίησης ⁽¹⁰⁰⁾ θα συνέβαλε στη διασφάλιση της συνέπειας και της σταθερότητας. Η Επιτροπή προτείνει επίσης να διατηρηθούν ορισμένα συστήματα, όπως το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων.

63. Στην αρχή, η ΕΕ καθιέρωσε άμεσες ενισχύσεις βάσει δικαιωμάτων, που υπολογίστηκαν με βάση προγενέστερα επίπεδα παραγωγής, με σκοπό την αποζημίωση των γεωργών για αναμενόμενες μειώσεις στις τιμές των τροφίμων κατά τις προηγούμενες μεταρρυθμίσεις της ΚΓΠ. Σύμφωνα με την πρόταση, τα δικαιώματα ενίσχυσης δεν θα είναι υποχρεωτικά, στοιχείο που εισάγει την επιλογή των κατ' αποκοπήν ενισχύσεων ανά εκτάριο για όλα τα κράτη μέλη, χωρίς την υποχρέωση χρήσης δικαιωμάτων ⁽¹⁰¹⁾. Αυτό θα αποτελούσε σημαντική απλούστευση στα κράτη μέλη που επί του παρόντος εφαρμόζουν το καθεστώς βασικής ενίσχυσης, δεδομένων των πολύπλοκων κανόνων και υπολογισμών που συνήθως συνδέονται με τα δικαιώματα αυτά.

⁽⁹⁶⁾ Άρθρο 65, παράγραφος 8, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁹⁷⁾ Άρθρο 28 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽⁹⁸⁾ Συγκριτικά με τα 118 προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης της περιόδου 2014-2020.

⁽⁹⁹⁾ Το άρθρο 111 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ ορίζει σαφώς ότι το εκάστοτε κράτος μέλος πρέπει να συγκροτήσει επιτροπή για την παρακολούθηση της υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ. Η αιτιολογική σκέψη 70 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ αναφέρει επίσης τη συγχώνευση της επιτροπής «Αγροτικής Ανάπτυξης» και της επιτροπής «Άμεσων Ενισχύσεων» σε μία επιτροπή παρακολούθησης. Κατά την τρέχουσα περίοδο, το άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 απαιτεί από τα κράτη μέλη να συστήσουν μια επιτροπή για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος.

⁽¹⁰⁰⁾ Μολονότι οι φορείς παραμένουν οι ίδιοι, θα αλλάξει ο ρόλος ιδίως των οργανισμών πιστοποίησης (βλέπε γράφημα 9 και σημείο 89).

⁽¹⁰¹⁾ Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, τα 18 κράτη μέλη που εφαρμόζουν το καθεστώς βασικής ενίσχυσης (ΚΒΕ) χρησιμοποιούν δικαιώματα ενίσχυσης, ενώ τα υπόλοιπα 10 εφαρμόζουν ένα παρόμοιο καθεστώς χωρίς δικαιώματα (καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης).

64. Σύμφωνα με την πρόταση, ορισμένες απαιτήσεις της ΕΕ θα εξαλείφονταν, κάτι που θα μπορούσε να ευνοήσει την απλούστευση, αλλά όχι τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Η πρόταση δίνει ⁽¹⁰²⁾ τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να χρηματοδοτήσουν τον ΦΠΑ, ο οποίος, επί του παρόντος, δεν είναι επιλέξιμος. Η χρηματοδότηση του ΦΠΑ δεν συνιστά αποτελεσματική χρησιμοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ, δεδομένου ότι δεν συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ, αλλά συνεισφέρει απλώς στον εθνικό προϋπολογισμό των κρατών μελών ⁽¹⁰³⁾.
- Σε αντίθεση με την τρέχουσα περίοδο, η πρόταση επιτρέπει τη χρηματοδότηση έργων που άρχισαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ⁽¹⁰⁴⁾. Αυτό θα επέτεινε τον κίνδυνο εμφάνισης του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης.

65. Ορισμένες από τις διατάξεις της πρότασης αυξάνουν την πολυπλοκότητα. Παραδείγματος χάριν, στο άρθρο 15 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο θα μειώνονται τα ποσά των άμεσων ενισχύσεων. Προτείνουμε να αποσαφηνιστεί η διάταξη αυτή, δεδομένου ότι δεν δηλώνεται ρητώς ποια πρέπει να είναι η μείωση που θα επιβάλλουν τα κράτη μέλη στην περίπτωση αμειβόμενης εργασίας. Αφενός, στην παράγραφο 2, σημείο α), του εν λόγω άρθρου αναφέρεται ότι τα κράτη μέλη πρέπει να αφαιρούν τους μισθούς, τους φόρους και τις κοινωνικές εισφορές που δήλωσε ο γεωργός και, αφετέρου, στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 15, παράγραφος 2, γίνεται λόγος για υπολογισμό βάσει των μέσων τυπικών μισθών. Ακόμη και εάν αποσαφηνιστεί η διάταξη αυτή, θα είναι δύσκολο να εφαρμοστεί.

66. Συνοψίζοντας, τα επιλεγμένα μέσα δεν αντανakλούν πάντοτε τις πλέον οικονομικά αποδοτικές επιλογές. Παραδείγματος χάριν, με τον συνδυασμό των περιβαλλοντικών καθεστώτων και τη διαφοροποίηση της συγχρηματοδότησης για τις παρεμβάσεις ανάλογα με την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία τους (βλέπε σημείο 43), θα μπορούσε να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος χωρίς να διακινδυνεύσει η αποτελεσματική χρησιμοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ. Εντούτοις, η πρόταση θα απλούστευε αρκετές πτυχές της ΚΓΠ και η καθιέρωση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ θα συνέβαλε ενδεχομένως στη δημιουργία συνεργιών μεταξύ των διαφορετικών μέσων της ΚΓΠ. Η Επιτροπή δεν έχει προσδιορίσει ακόμη τις ρυθμίσεις διαχείρισης που θα διασφαλίσουν τη μετάβαση στο νέο μοντέλο υλοποίησης. Επομένως, η ενδεχόμενη αξιολόγησή τους θα ήταν υπερβολικά πρόωμη.

67. Η διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού και η διατήρηση επαρκούς επιπέδου φιλοδοξιών θα αποτελούσαν δύο από τις βασικές προκλήσεις της Επιτροπής κατά την έγκριση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ. Η πρόταση δεν περιλαμβάνει λεπτομέρειες για τον τρόπο αξιολόγησης των σχεδίων αυτών εκ μέρους της Επιτροπής ⁽¹⁰⁵⁾. Επιθυμούμε να υπογραμμίσουμε πόσο σημαντικό είναι για την Επιτροπή να δηλώνει με σαφήνεια και διαφάνεια τις προσδοκίες της σχετικά με το περιεχόμενο και την ποιότητα των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ. Επιπλέον, ενθαρρύνουμε τη δημοσίευση, ει δυνατόν σε μια εκτελεστική πράξη, ενός υποδείγματος στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ και των κριτηρίων για την αξιολόγησή του.

Συνδέοντας τις εισροές, τις εκροές, τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο της ΚΓΠ

Κριτήρια

- 5.1. Ένα αποτελεσματικό σύστημα επιδόσεων συνδέει τους στόχους της πολιτικής με τις εκροές, τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπό τους.
- 5.2. Υπάρχει σαφής σύνδεση μεταξύ των ποσών που καταβλήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και της επίτευξης των συμφωνηθέντων τιμών-στόχου όσον αφορά τις επιδόσεις.
- 5.3. Οι επιδόσεις πολιτικής και οι σχετικοί εξωγενείς παράγοντες αποτελούν αντικείμενο παρακολούθησης, και η πολιτική προσαρμόζεται κατά περίπτωση.

⁽¹⁰²⁾ Το άρθρο 68, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ ορίζει ότι τα κράτη μέλη καταρτίζουν κατάλογο των μη επιλέξιμων επενδύσεων και κατηγοριών δαπανών, και παρουσιάζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για τον κατάλογο αυτό. Ο ΦΠΑ δεν αναφέρεται στο εν λόγω άρθρο.

⁽¹⁰³⁾ Μολονότι η χρηματοδότηση ανακτήσιμου ΦΠΑ συνάδει με την πρόταση περί ΚΚΔ της Επιτροπής για άλλους τομείς πολιτικής, αντιβαίνει στις αρχές που ισχύουν για την άμεση διαχείριση στο πλαίσιο του άρθρου 186 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽¹⁰⁴⁾ Άρθρο 73, παράγραφος 5, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹⁰⁵⁾ Το άρθρο 106, παράγραφος 2, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ περιλαμβάνει μια πολύ γενική περιγραφή της διαδικασίας έγκρισης.

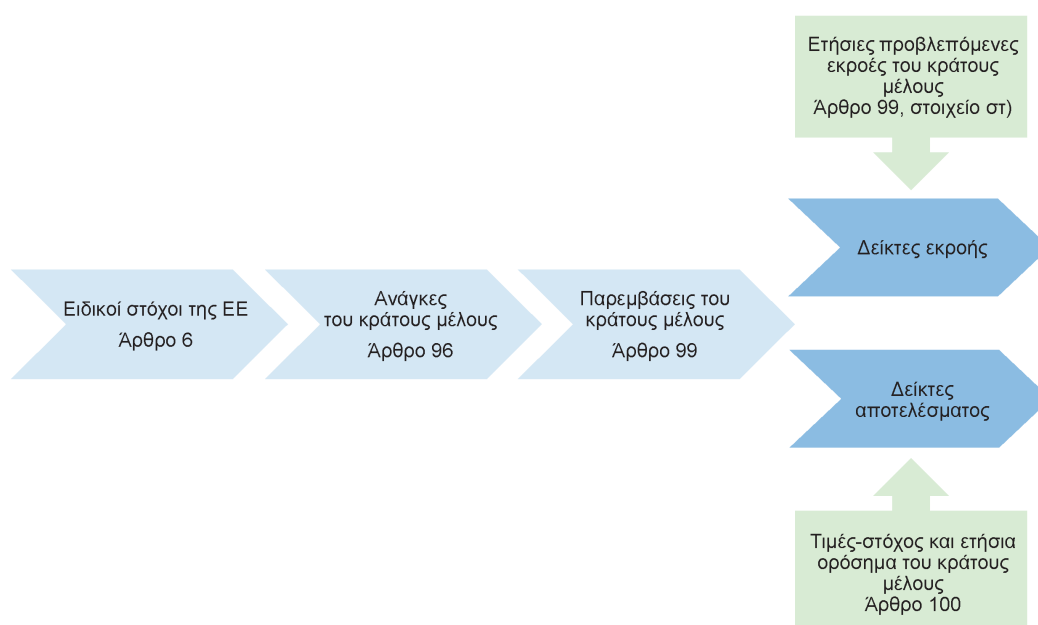
Σχεδιασμός του συστήματος επιδόσεων

68. Στο πλαίσιο της πρότασης, η σχέση μεταξύ εισροών και εκροών, καθώς και μεταξύ αποτελεσμάτων και αντικτύπου, συμπεριλαμβανομένης της εν λόγω σχέσης στο επίπεδο του τελικού δικαιούχου, αρκετές φορές ούτε είναι σαφής ούτε αποδεικνύεται (παράδειγματος χάριν για τις άμεσες ενισχύσεις, βλέπε σημείο 33). Παρά την προσπάθεια μετάβασης σε ένα μοντέλο υλοποίησης βάσει επιδόσεων, η σύνδεση μεταξύ των στόχων, των διαφορετικών δράσεων και των δεικτών παραμένει ασαφής.

69. Η πρόταση δεν συνδέει τα είδη των παρεμβάσεων με τους στόχους. Στα στρατηγικά σχέδιά τους για την ΚΓΠ, τα κράτη μέλη θα προσδιορίζουν ανάγκες για κάθε «ειδικό στόχο» της ΚΓΠ ⁽¹⁰⁶⁾. Βάσει της εκτίμησης αναγκών τους, τα κράτη μέλη θα καθορίζουν τις κατάλληλες παρεμβάσεις, καθώς και τους αντίστοιχους δείκτες εκροής και αποτελέσματος ⁽¹⁰⁷⁾ (βλέπε **γράφημα 5**).

Γράφημα 5

Η σύνδεση μεταξύ στόχων και δεικτών της ΕΕ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

70. Η Επιτροπή προτείνει κοινούς δείκτες επιδόσεων στο παράρτημα Ι του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ. Οι δείκτες αυτοί θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα κρίσιμο στοιχείο του συστήματος επιδόσεων, ωστόσο η κατάρτισή τους δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι χρειάζονται περισσότερες επενδύσεις για την κατάρτιση των κατάλληλων δεικτών ⁽¹⁰⁸⁾. Επίσης θα καταρτίσει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το περιεχόμενο του πλαισίου επιδόσεων ⁽¹⁰⁹⁾, συμπεριλαμβανομένων περαιτέρω ορισμών για τους δείκτες.

71. Πραγματοποιήσαμε επισκόπηση των δεικτών, λαμβάνοντας υπόψη τους ορισμούς που παρουσιάζονται στο **γράφημα 6**. Η συνάφεια και η ποιότητα των προτεινόμενων δεικτών ποικίλλει, παραθέτουμε δε τα λεπτομερή σχόλιά μας στο **παράρτημα Ι**. Μόνον οι δείκτες εκροής που συμβάλλουν σαφώς στην επίτευξη των δηλωμένων στόχων είναι ουσιαστικοί. Στην πραγματικότητα, η πλειονότητα των δεικτών αποτελέσματος θα αφορούν περισσότερο εκροές, ενώ αρκετοί «δείκτες αντικτύπου» δεν αφορούν τον πραγματικό αντίκτυπο.

⁽¹⁰⁶⁾ Άρθρο 96, στοιχείο β), του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

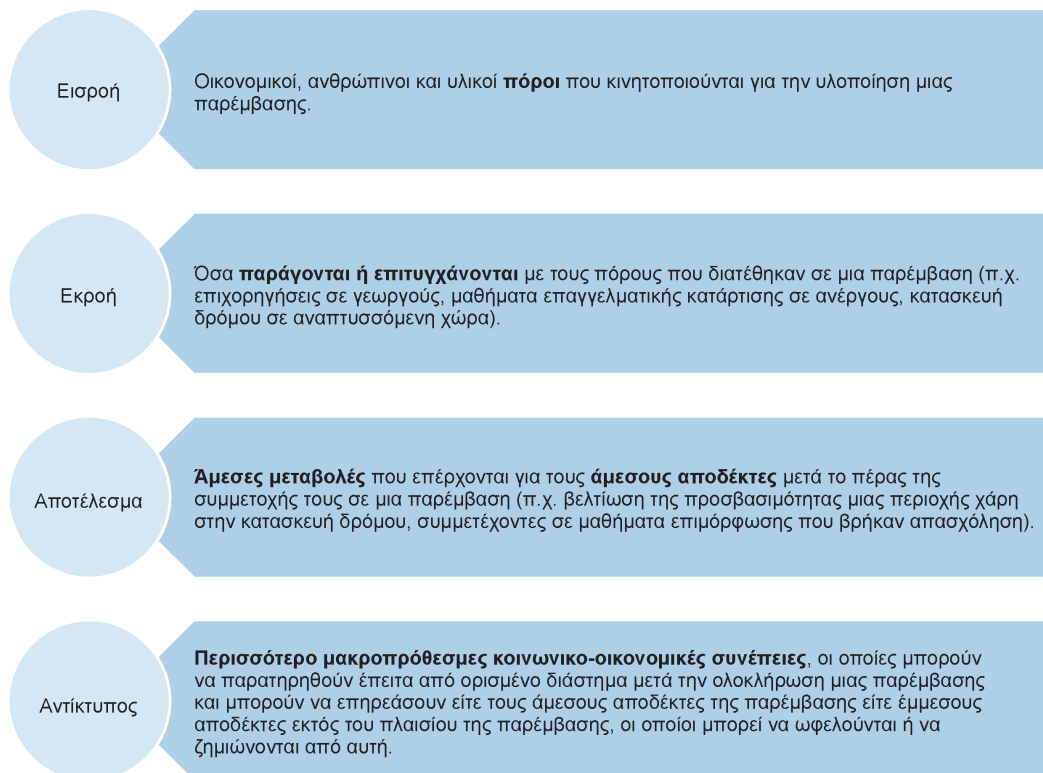
⁽¹⁰⁷⁾ Άρθρο 91 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹⁰⁸⁾ Σελίδα 9 της αιτιολογικής έκθεσης.

⁽¹⁰⁹⁾ Άρθρο 120 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

Γράφημα 6

Ορισμός της εισροής, της εκροής, του αποτελέσματος και του αντικτύπου

Πηγή: ΕΕΣ, Εγχειρίδιο ελέγχου επιδόσεων.

Συνδέοντας τα καταβληθέντα ποσά με τις επιτευχθείσες επιδόσεις

72. Η μέτρηση των επιδόσεων (εκροές και αποτελέσματα) σε επίπεδο κράτους μέλους, σε συνδυασμό με ενδεχόμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις, θα μπορούσαν να αποτελέσουν κίνητρο, ώστε τα κράτη μέλη να επιτύχουν τις τιμές-στόχο τους. Ωστόσο, στο πλαίσιο ενός τέτοιου συστήματος, η ποιότητα των δεικτών και η αξιοπιστία των δεδομένων παρακολούθησης είναι θεμελιώδεις. Τόσο εμείς⁽¹¹⁰⁾ όσο και η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής (IAS)⁽¹¹¹⁾ έχουμε επικρίνει το τρέχον κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης.

73. Η πρόταση δεν αναφέρει σαφώς αν τα κράτη μέλη θα μπορούν να καταρτίσουν τους δικούς τους δείκτες για τη μέτρηση των επιδόσεων, επιπροσθέτως των κοινών δεικτών (βλέπε σημείο 70). Το άρθρο 97, παράγραφος 1, σημείο α), του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ υπονοεί κάτι τέτοιο, κάνοντας αναφορά σε «ειδικούς δείκτες αποτελεσμάτων του στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ». Εντούτοις, τέτοιος δείκτης δεν αναφέρεται μεταξύ των στοιχείων του πλαισίου επιδόσεων που περιγράφεται στο άρθρο 115, παράγραφος 2, σημείο α), του ίδιου κανονισμού. Επιπλέον, το άρθρο 91 του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις τιμές-στόχο τους βάσει των κοινών δεικτών.

⁽¹¹⁰⁾ Παραδείγματος χάριν, κεφάλαιο 3 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015· κεφάλαιο 3 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016· ειδική έκθεση αριθ. 12/2013, με τίτλο «Μπορούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταδείξουν ότι τα κονδύλια της ΕΕ που διατίθενται για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης δαπανώνται ορθά;»· ειδική έκθεση αριθ. 12/2015, με τίτλο «Η προτεραιότητα της ΕΕ για την προώθηση μιας αγροτικής οικονομίας που θα βασίζεται στη γνώση επηρεάστηκε από την κακή διαχείριση των μέτρων μεταφοράς γνώσεων και παροχής συμβουλών»· ειδική έκθεση 1/2016, με τίτλο «Έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα το σύστημα της Επιτροπής για τη μέτρηση των επιδόσεων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών;»· ειδική έκθεση αριθ. 31/2016, με τίτλο «Δαπανώντας τουλάχιστον το ένα πέμπτο του προϋπολογισμού της ΕΕ υπέρ της δράσης για το κλίμα: φιλόδοξες προσπάθειες που κινδυνεύουν σοβαρά να αποδειχθούν ανεπαρκείς»· ειδική έκθεση αριθ. 1/2017, με τίτλο «Απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την εφαρμογή του δικτύου Natura 2000 κατά τρόπο που να εγγυάται την πλήρη αξιοποίησή του»· ειδική έκθεση αριθ. 2/2017, με τίτλο «Διαπραγμάτευση των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων του τομέα της συνοχής της περιόδου 2014-2020 από την Επιτροπή: δαπάνες περισσότερο στοχευμένες στις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», αλλά πολυπλοκότερες ρυθμίσεις για τη μέτρηση των επιδόσεων»· ειδική έκθεση αριθ. 20/2017, με τίτλο «Πρέπει να βελτιωθεί η στόχευση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε νέους γεωργούς ώστε να προωθηθεί αποτελεσματικά η ανανέωση των γενεών»· ειδική έκθεση αριθ. 16/2017, με τίτλο «Προγραμματισμός στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης: λιγότερη πολυπλοκότητα και μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα»· ειδική έκθεση αριθ. 5/2018, με τίτλο «Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη: σημαντικές δυνατότητες συνεργιών που παραμένουν εν πολλοίς αναξιοποίητες».

⁽¹¹¹⁾ COM(2017) 497 final — Ετήσια έκθεση της IAS για το 2016.

74. Η παροχή χρηματοδότησης από περισσότερα του ενός προγράμματα για «ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις»⁽¹¹²⁾ θα μπορούσε να συμβάλει στη δημιουργία συνεργιών μεταξύ των τομέων πολιτικής. Εντούτοις, οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πράξεις, οι εκροές και τα αποτελέσματα που αφορούν τέτοιου είδους επενδύσεις μπορούν να αναγνωριστούν. Η μη επίτευξη των εκροών και των αποτελεσμάτων θα μπορούσε να συνεπαχθεί δημοσιονομικές συνέπειες για τις ενισχύσεις της ΚΓΠ. Για τον λόγο αυτό, αποτελεί επιτακτική ανάγκη η σύνδεση των εν λόγω εκροών και αποτελεσμάτων με τα κατάλληλα κονδύλια. Επιπροσθέτως, παραμένει ασαφές με ποιον τρόπο τα κράτη μέλη θα υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με τις εκροές και τα αποτελέσματα των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός κονδύλια. Μολονότι η πρόταση για την ΚΓΠ ορίζει ότι η γνωμοδότηση του οργανισμού πιστοποίησης θα αφορά την αξιοπιστία των εκθέσεων επιδόσεων⁽¹¹³⁾, ο ΚΚΔ δεν περιλαμβάνει παρόμοιες διατάξεις για την αξιοπιστία των δεικτών που αφορούν άλλους τομείς πολιτικής. Ελλοχεύει, επομένως, ο κίνδυνος της διπλής υποβολής στοιχείων σχετικά με τις εκροές και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, στοιχείο το οποίο πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους οι οργανισμοί πιστοποίησης κατά τις αξιολογήσεις τους.

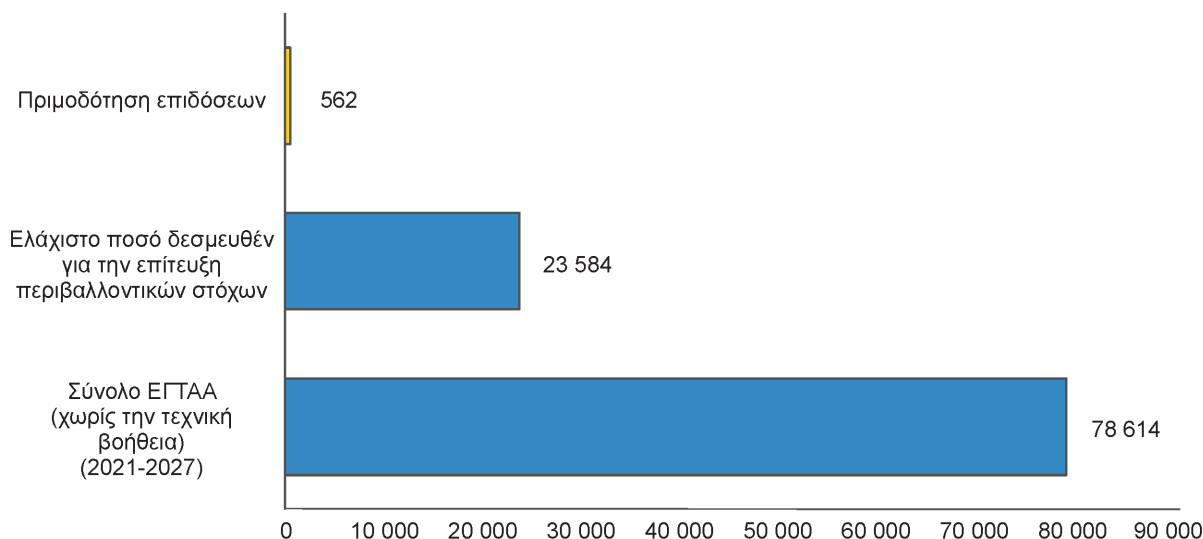
75. Κάθε χρόνο, τα κράτη μέλη θα υποβάλλουν έκθεση σχετικά με την επίτευξη των εκροών και των αποτελεσμάτων. Η Επιτροπή θα συγκρίνει τις εκροές με τις δηλωθείσες δαπάνες⁽¹¹⁴⁾ και τα αποτελέσματα με τις τιμές-στόχο που έχουν οριστεί στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ⁽¹¹⁵⁾. Εάν οι αναφερόμενες εκροές είναι σημαντικά χαμηλότερες από το ποσό που αντιστοιχεί στις δηλωθείσες δαπάνες (διαφορά μεγαλύτερη του 50 %)⁽¹¹⁶⁾, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει ή να μειώσει⁽¹¹⁷⁾ τις πληρωμές στα κράτη μέλη. Εάν τα κράτη μέλη δεν επιτύχουν τις τιμές-στόχο που έχουν οριστεί για τα αποτελέσματα, η Επιτροπή μπορεί να τους ζητήσει να καταρτίσουν σχέδια δράσης. Μπορεί επίσης να αναστείλει την καταβολή των πληρωμών ή, ως έσχατη λύση, να μειώσει το σχετικό ποσό.

76. Η συνάφεια και ποιότητα των δεικτών παρουσιάζει αποκλίσεις (βλέπε σημείο 71). Για το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών, η Επιτροπή θα καταβάλλει τις πληρωμές στα κράτη μέλη βάσει των δικαιούχων και των εκταρίων που λαμβάνουν στήριξη. Στις περιπτώσεις αυτές, φαίνεται απίθανο να προκύψει διαφορά μεγαλύτερη του 50 % μεταξύ των εκροών και των δαπανών. Κατά την άποψή μας, στο πλαίσιο της πρότασης οι περισσότερες πληρωμές δεν θα βασίζονται στις επιδόσεις, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν θα λαμβάνουν πληρωμές για την επίτευξη των τιμών-στόχου σχετικά με τις επιδόσεις.

77. Όσον αφορά τη νέα περίοδο, η Επιτροπή προτείνει την αντικατάσταση του αποθεματικού επίδοσης που εφαρμόζεται κατά την τρέχουσα περίοδο με την πριμοδότηση επιδόσεων για την επίτευξη περιβαλλοντικών και σχετικών με το κλίμα τιμών-στόχου. Δεδομένου του περιορισμένου οικονομικού αντικτύπου της εν λόγω πριμοδότησης επιδόσεων (βλέπε **γράφημα 7**), είναι απίθανο αυτή να λειτουργήσει ως κίνητρο για την επίτευξη των τιμών-στόχου από τα κράτη μέλη.

Γράφημα 7

Σύγκριση της συνολικής αξίας της πριμοδότησης επιδόσεων με το ποσό που προορίζεται για περιβαλλοντικές ενισχύσεις, καθώς και με τον συνολικό προϋπολογισμό που προτείνεται για το ΕΓΤΑΑ (σε εκατομμύρια ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των άρθρων 86, 123 και 124 και του παραρτήματος ΙΧ του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹¹²⁾ Άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ και άρθρο 24 της πρότασης για τον ΚΚΔ [COM(2018) 375 final].

⁽¹¹³⁾ Άρθρο 11, παράγραφος 1, στοιχείο γ), του οριζόντιου κανονισμού.

⁽¹¹⁴⁾ Ετήσια εκκαθάριση επιδόσεων των δεικτών εκροής: άρθρα 38 και 52, παράγραφος 2, του οριζόντιου κανονισμού.

⁽¹¹⁵⁾ Πολυετής παρακολούθηση επιδόσεων των δεικτών αποτελέσματος: άρθρο 39 του οριζόντιου κανονισμού.

⁽¹¹⁶⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 38, παράγραφος 2, του οριζόντιου κανονισμού στην περίπτωση που «... η διαφορά μεταξύ της δηλωθείσας δαπάνης και του ποσού που αντιστοιχεί στη σχετική δηλωθείσα εκροή υπερβαίνει το 50 % και το κράτος μέλος δεν μπορεί να την αιτιολογήσει δεόντως...».

⁽¹¹⁷⁾ Εγκρίνοντας εκτελεστική πράξη σύμφωνα με το άρθρο 52 του οριζόντιου κανονισμού.

Παρακολούθηση των επιδόσεων της πολιτικής, καθώς και των σχετικών εξωτερικών παραγόντων

78. Η Επιτροπή προβαίνει σε ετήσια επισκόπηση των επιδόσεων, καθώς και σε ετήσια εκκαθάριση των εκροών και των αποτελεσμάτων που αναφέρουν τα κράτη μέλη, ωστόσο, πέραν αυτών, υποχρεούται να μετρά τις επιδόσεις κάθε στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ, καθώς και εκείνες της ΚΓΠ στο σύνολό της. Τα κράτη μέλη πρέπει να προβαίνουν σε ολοκληρωμένες αξιολογήσεις των στρατηγικών σχεδίων τους για την ΚΓΠ⁽¹¹⁸⁾, και η Επιτροπή πρέπει να διενεργεί ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις⁽¹¹⁹⁾ που υπερβαίνουν τις ετήσιες επισκοπήσεις των επιδόσεων που διενεργεί και δεν επιφέρουν συνέπειες για τις πληρωμές προς τα κράτη μέλη.

79. Οι εν λόγω αξιολογήσεις της Επιτροπής προϋποθέτουν την αξιολόγηση δεικτών αντικτύπου⁽¹²⁰⁾, λαμβάνοντας ως βάση πηγές εξωτερικών δεδομένων και όχι τις εκθέσεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Εξωτερικοί παράγοντες περιπλέκουν τη μέτρηση του άμεσου αντικτύπου της συγκεκριμένης πολιτικής. Επομένως, στο πλαίσιο των αξιολογήσεων των δεικτών αντικτύπου, δεν μπορεί να υπάρξει άμεση σύνδεση του αντικτύπου της πολιτικής με τις παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται μέσω των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ.

80. Συμπερασματικά, δεν θεωρούμε το προτεινόμενο μοντέλο ως ένα αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης επιδόσεων. Οι στόχοι της πολιτικής δεν μπορούν να συνδεθούν σαφώς με τις παρεμβάσεις ή τις εκροές, τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπό τους. Μεγάλες αποκλίσεις στην επίτευξη των τιμών-στόχου θα έχουν μικρό αντίκτυπο στη χρηματοδότηση της ΕΕ. Τα αποτελέσματα και ο αντίκτυπος των χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ πολιτικών δεν θα είναι σαφή. Η παρουσίαση των προτεινόμενων στοιχείων σε ένα συνεκτικό πλαίσιο (βλέπε **παράρτημα II**) θα ήταν χρήσιμη για την εξέταση του πεδίου αναφοράς τους και της συνέπειάς τους.

Αξιολόγηση της λογοδοσίας της ΚΓΠ

Κριτήριο

6.1. Υπάρχει ισχυρή αλυσίδα λογοδοσίας και ελέγχου.

81. Η ανάληψη αποφασιστικής δράσης υπέρ των επιδόσεων, με ένα ισχυρό σύστημα διαχείρισης των επιδόσεων, θα μπορούσε να ενισχύσει τη λογοδοσία, αλλά δεν θα εξάλειφε την ανάγκη εξακρίβωσης ότι οι δικαιούχοι πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την είσπραξη ενισχύσεων (βασικό στοιχείο της νομιμότητας και της κανονικότητας). Κατά την άποψή μας, απαιτείται η ύπαρξη ενός άρτιου συστήματος εξωτερικής διασφάλισης, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους ισχύοντες κανόνες και προϋποθέσεις. Λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών του προτεινόμενου μοντέλου υλοποίησης και των περιορισμών του προτεινόμενου μοντέλου επιδόσεων (βλέπε, παραδείγματος χάριν, το σημείο 76), οι προτάσεις είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε ένα αποδυναμωμένο πλαίσιο λογοδοσίας.

Επιλεξιμότητα

82. Μία από τις βασικές αλλαγές που επιφέρει η πρόταση είναι ο επαναπροσδιορισμός της επιλεξιμότητας της ΕΕ για την είσπραξη ενισχύσεων στο πλαίσιο της ΚΓΠ. Η Επιτροπή δηλώνει ότι η επιλεξιμότητα αυτή δεν θα εξαρτάται πλέον από τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών που θα καταβάλλονται στους επιμέρους δικαιούχους⁽¹²¹⁾. Δυνάμει της πρότασης, οι πληρωμές των κρατών μελών θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την ΕΕ, εάν αντιστοιχούν σε ανάλογες εκροές και καταβάλλονται σύμφωνα με τα ισχύοντα συστήματα διακυβέρνησης. Το γεγονός αυτό θα είχε σημαντικές συνέπειες για την αλυσίδα ελέγχου.

83. Στο **γράφημα 8** παρουσιάζονται τα προτεινόμενα κριτήρια επιλεξιμότητας για τη χρηματοδότηση της ΚΓΠ από την ΕΕ και ο βαθμός στον οποίο θα κάλυπταν τις δαπάνες της ΚΓΠ.

⁽¹¹⁸⁾ Άρθρο 126, παράγραφος 7, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹¹⁹⁾ Άρθρο 127 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹²⁰⁾ Οι κοινοί δείκτες αντικτύπου προτείνονται στο παράρτημα I του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹²¹⁾ Αιτιολογική σκέψη 25 και άρθρο 35 του οριζόντιου κανονισμού.

Γράφημα 8

Προτεινόμενα κριτήρια επιλεξιμότητας της ΕΕ για τις δαπάνες της ΚΓΠ

Προτεινόμενα κριτήρια επιλεξιμότητας της ΕΕ	Κάλυψη βάσει της πρότασης	Πιθανή εναλλακτική κάλυψη
α) υλοποιούνται από διαπιστευμένους οργανισμούς πληρωμών,	100 % της ΚΓΠ	
β) υλοποιούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης, ή	Δαπάνες που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 -> 2 % της ΚΓΠ	100 % της ΚΓΠ (αντικαθιστώντας το «ή» με το «και»)
γ) όσον αφορά είδη παρεμβάσεων που αναφέρονται στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ: i) συνδέονται με αντίστοιχη αναφερόμενη εκροή , και ii) έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα ισχύοντα συστήματα διακυβέρνησης και δεν επεκτείνονται στις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για μεμονωμένους δικαιούχους που καθορίζονται στα εθνικά στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.	Δαπάνες που καλύπτονται από τον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ -> 98 % της ΚΓΠ	Δαπάνες που καλύπτονται από τον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ -> 98 % της ΚΓΠ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του άρθρου 35 του οριζόντιου κανονισμού.

84. Στο πλαίσιο της πρότασης, μόνο ένα πολύ μικρό μέρος των δαπανών της ΚΓΠ θα πρέπει «να έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης», δυνάμει του άρθρου 35, στοιχείο β), του οριζόντιου κανονισμού. Για την πλειονότητα των δαπανών της ΚΓΠ, θα ισχύει το άρθρο 35, στοιχείο γ). Ο νομοθέτης πρέπει να αναρωτηθεί κατά πόσον οι κανόνες της Ένωσης ισχύουν για το σύνολο των χρηματοδοτήσεων της ΕΕ και, στην περίπτωση που η απάντηση είναι θετική, να τροποποιήσει το άρθρο 35, στοιχείο β), ώστε να καλύπτει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της ΚΓΠ⁽¹²²⁾. Σύμφωνα με την πρόταση, η νομιμότητα και η κανονικότητα έχουν δύο διαστάσεις, πρώτον, την τήρηση των ισχυόντων κανόνων της Ένωσης [άρθρο 35, στοιχείο β)] και, δεύτερον, την επίτευξη των αποτελεσμάτων σύμφωνα με τα ισχύοντα συστήματα διακυβέρνησης [άρθρο 35, στοιχείο γ)]. Φοβούμαστε ότι μια νομική διάταξη που ορίζει ότι μόνο ένα μικρό τμήμα των δαπανών πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης θα καταστήσει τους κανόνες αυτούς άνευ ουσίας και μπορεί να υπονομεύσει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης.

85. Ο ορισμός της «αντίστοιχης εκροής» που αναφέρεται στο άρθρο 35, στοιχείο γ), σημείο i), του οριζόντιου κανονισμού είναι ασαφής. Παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση δεσμεύσεων περιβαλλοντικής διαχείρισης, η εκροή θα μετράται σε εκτάρια που καλύπτονται από τη δέσμευση⁽¹²³⁾. Κατά την άποψή μας, η εν λόγω εκροή δεν πρέπει να θεωρείται ότι επιτυγχάνεται⁽¹²⁴⁾ όταν απλώς και μόνο ορισμένα εκτάρια καλύπτονται από τη δέσμευση, αλλά μόνον όταν η δέσμευση τηρείται κατά τη διάρκεια ορισμένης περιόδου. Εντούτοις, δεδομένου ότι η ίδια η δέσμευση θα ορίζεται στο στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ (ή πιθανώς σε μια σύμβαση μεταξύ του κράτους μέλους και του τελικού δικαιούχου), δεν είναι σαφές⁽¹²⁵⁾ σε ποιον βαθμό όλο αυτό θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων επιλεξιμότητας της ΕΕ. Εάν το πεδίο εφαρμογής δεν περιλαμβάνει την εκπλήρωση της δέσμευσης, μια ενδεχόμενη συνέπεια των προτεινόμενων κριτηρίων επιλεξιμότητας (βλέπε **γράφημα 8**) θα ήταν η ΕΕ να μπορεί να χρηματοδοτεί πληρωμές προς μεμονωμένο δικαιούχο ακόμη και στην περίπτωση που αυτός δεν πληροί τους όρους επιλεξιμότητας που ορίζονται στο στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ⁽¹²⁶⁾.

⁽¹²²⁾ Μολονότι το άρθρο 9 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ ορίζει ότι οι παρεμβάσεις σχεδιάζονται σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, αυτό πρέπει επίσης να προκύπτει σαφώς από τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

⁽¹²³⁾ Παραδείγματος χάριν, Ο.13 του παραρτήματος I του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹²⁴⁾ Το άρθρο 35 του οριζόντιου κανονισμού κάνει λόγο για «αναφερόμενη εκροή», ενώ θα αναμέναμε η επιτευχθείσα εκροή να αποτελεί τη βάση για την πληρωμή. Το άρθρο 121, παράγραφος 4, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ ορίζει ότι οι ετήσιες εκδόσεις επιδόσεων πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα «πραγματοποιηθέντα προϊόντα και αποτελέσματα, τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες και την απόσταση από τους αντίστοιχους στόχους».

⁽¹²⁵⁾ Σε αντίθεση με το άρθρο 35, στοιχείο γ), σημείο ii), το άρθρο 35, στοιχείο γ), σημείο i), του οριζόντιου κανονισμού δεν αποκλείει ρητώς τους όρους επιλεξιμότητας για τους μεμονωμένους δικαιούχους που θα καθορίζονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹²⁶⁾ Εκτός από δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών μέσων, δεδομένου ότι, για τις συγκεκριμένες δραστηριότητες, οι δαπάνες που δηλώνουν τα κράτη μέλη δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις επιλέξιμες δαπάνες της δραστηριότητας (άρθρο 74, παράγραφος 4, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ).

86. Η σημασία της φράσης «έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα ισχύοντα συστήματα διακυβέρνησης» είναι επίσης ασαφής⁽¹²⁷⁾. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του οριζόντιου κανονισμού, τα συστήματα διακυβέρνησης περιλαμβάνουν τα όργανα διακυβέρνησης και τους κανόνες της ΕΕ που αναφέρονται στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ και στον οριζόντιο κανονισμό. Οι εν λόγω κανονισμοί περιλαμβάνουν αρκετούς κανόνες που ισχύουν για μεμονωμένους δικαιούχους, παραδείγματος χάριν τους ορισμούς⁽¹²⁸⁾ που τα κράτη μέλη πρέπει να διατυπώσουν στα στρατηγικά σχέδιά τους της ΚΓΠ. Είναι ασαφές αν οι εν λόγω κανόνες, που ορίζονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ αλλά είναι υποχρεωτικοί στους κανονισμούς της ΕΕ, θα αποτελούν τμήμα των συστημάτων διακυβέρνησης.

Διαχείριση, έλεγχος και διασφάλιση

87. Τα όργανα διακυβέρνησης θα παραμείνουν τα ίδια όπως και την τρέχουσα περίοδο, ωστόσο οι ρόλοι τους θα μεταβληθούν βάσει της πρότασης. Στο **γράφημα 9** παρουσιάζεται σύγκριση ορισμένων από τα βασικά στοιχεία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου της ΚΓΠ μεταξύ της πρότασης και των ισχυόντων κατά την τρέχουσα περίοδο.

⁽¹²⁷⁾ Συνιστούμε να εξορθολογιστεί η χρήση των όρων «συστήματα διαχείρισης και ελέγχου» και «σύστημα διακυβέρνησης». Στην αγγλική έκδοση του οριζόντιου κανονισμού, το άρθρο 1, παράγραφος β), αναφέρει τον όρο «management and control systems», ενώ στην αιτιολογική σκέψη 36 χρησιμοποιείται ο όρος «management and inspection systems» (και οι δύο αυτοί όροι μεταφράστηκαν ως «συστήματα διαχείρισης και ελέγχου» στην ελληνική έκδοση). Το άρθρο 57, παράγραφος 2, αναφέρεται σε «management and control systems», ενώ στα άρθρα 2 και 40 χρησιμοποιείται ο όρος «governance systems» («συστήματα διακυβέρνησης» στην ελληνική έκδοση), ενώ στο άρθρο 53 χρησιμοποιείται ο όρος «Member States' governance systems» («συστήματα διακυβέρνησης των κρατών μελών» στην ελληνική έκδοση).

⁽¹²⁸⁾ Άρθρο 4 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

Γράφημα 9

Βασικά στοιχεία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου

	Κοινά στοιχεία της ΚΓΠ της περιόδου 2014-2020 και της πρότασης για την ΚΓΠ μετά το 2020	Στοιχεία στην ΚΓΠ της περιόδου 2014-2020 μόνο	Νέα στοιχεία στο πλαίσιο της πρότασης για την ΚΓΠ μετά το 2020
Δικαιώματα της Επιτροπής ως προς τη διενέργεια ελέγχων στα κράτη μέλη	Έλεγχος της συμμόρφωσης των διοικητικών πρακτικών με τους ενωσιακούς κανόνες και τα κριτήρια διαπίστευσης για τους οργανισμούς πληρωμών (άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και άρθρο 47 του οριζόντιου κανονισμού).	Έλεγχος των όρων των πράξεων και των δικαιολογητικών εγγράφων των δαπανών (άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).	Έλεγχος του κατά πόσον οι δαπάνες έχουν αντίστοιχη εκροή, καθώς και ότι το έργο του οργανισμού πιστοποίησης διεξάγεται σύμφωνα με τον κανονισμό (άρθρο 47 του οριζόντιου κανονισμού).
Διαδικασία συμμόρφωσης που εφαρμόζει η Επιτροπή	Έλεγχος ότι οι δαπάνες πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία (άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και άρθρο 53 του οριζόντιου κανονισμού).	Έλεγχος ότι οι δαπάνες που αφορούν το ΕΓΤΑΑ πραγματοποιούνται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).	Ο έλεγχος δεν καλύπτει τη συμμόρφωση με τους όρους επιλεξιμότητας για τους μεμονωμένους δικαιούχους οι οποίοι ορίζονται στα εθνικά στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ και στους εθνικούς κανόνες (άρθρο 53 του οριζόντιου κανονισμού).
Δημοσιονομική εκκαθάριση της Επιτροπής	Πληρότητα, ακρίβεια και ελικρίνεια των ετήσιων λογαριασμών (άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και άρθρο 51 του οριζόντιου κανονισμού).		
Εκκαθάριση επιδόσεων της Επιτροπής			Έλεγχος του κατά πόσον οι δαπάνες έχουν αντίστοιχη αναφερόμενη εκροή (άρθρο 52 του οριζόντιου κανονισμού).
Διασφάλιση του οργανισμού πιστοποίησης	Γνωμοδότηση σχετικά με τους λογαριασμούς, τη διαχειριστική δήλωση (άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και άρθρο 11 του οριζόντιου κανονισμού).	Γνωμοδότηση σχετικά με τη λειτουργία του εσωτερικού συστήματος ελέγχου του οργανισμού πληρωμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών (άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).	Γνωμοδότηση σχετικά με τα συστήματα διακυβέρνησης του κράτους μέλους, την ορθότητα των εκθέσεων επιδόσεων (εκροές και αποτελέσματα) (άρθρο 11 του οριζόντιου κανονισμού).
Υποβολή εκθέσεων από τον οργανισμό πληρωμών	Κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών, διατύπωση διαχειριστικής δήλωσης (άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και άρθρο 8 του οριζόντιου κανονισμού). Διενέργεια διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων (νομιμότητα και κανονικότητα) και ανάκτηση ποσών από τους δικαιούχους σε περίπτωση παράτυπης δαπάνης (άρθρο 59 και 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και άρθρα 54, 55 και 57 του οριζόντιου κανονισμού).	Κατάρτιση ετήσιας σύνοψης των τελικών εκθέσεων λογιστικού ελέγχου και των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν (άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).	Κατάρτιση ετήσιας έκθεσης επιδόσεων (άρθρο 8 του οριζόντιου κανονισμού).

88. Κατ' αρχήν, ο ρόλος των οργανισμών πληρωμών θα μεταβληθεί ελάχιστα. Θα διενεργούν λεπτομερείς ελέγχους σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων⁽¹²⁹⁾, βάσει των κανόνων που ορίζονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ. Οι οργανισμοί πληρωμών θα εξακολουθήσουν επίσης να καταρτίζουν τους ετήσιους λογαριασμούς και να παρέχουν διαχειριστικές δηλώσεις, όπως περιγράφεται στο **γράφημα 9**).

89. Ο ρόλος των οργανισμών πιστοποίησης θα μεταβληθεί σημαντικά. Στην ειδική έκθεσή μας για τους οργανισμούς πιστοποίησης⁽¹³⁰⁾, χαιρέτισαμε την καθιέρωση γνωμοδότησης εκ μέρους του οργανισμού πιστοποίησης σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα. Η πρόταση δεν απαιτεί ευθέως από τους οργανισμούς πιστοποίησης να γνωμοδοτούν για τη νομιμότητα και την κανονικότητα⁽¹³¹⁾. Αντιθέτως, οι γνώμες τους θα καλύπτουν τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 35 του οριζόντιου κανονισμού, κάτι που στην πράξη σημαίνει τη νομιμότητα και την κανονικότητα στο πλαίσιο του νέου μοντέλου (βλέπε σημεία 82 και 83). Ο ρόλος των οργανισμών πιστοποίησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 11, παράγραφος 1, στοιχεία β)-γ) του οριζόντιου κανονισμού σχετικά με την κοινοποίηση πληροφοριών για την αξιοπιστία των δεδομένων επιδόσεων, συνάδει με το άρθρο 63, παράγραφος 7, του νέου δημοσιονομικού κανονισμού⁽¹³²⁾. Οι λεπτομερείς κανόνες για τον ρόλο των οργανισμών πιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένων των ελεγκτικών αρχών και μεθόδων που θα χρησιμοποιούν στο πλαίσιο της διαδικασίας γνωμοδότησής τους, θα διατυπωθούν στις εκτελεστικές πράξεις⁽¹³³⁾.

90. Οι οργανισμοί πιστοποίησης γνωμοδοτούν, μεταξύ άλλων, σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων διακυβέρνησης που έχουν καθιερώσει τα κράτη μέλη⁽¹³⁴⁾. Σύμφωνα με τον προτεινόμενο ορισμό, τα συστήματα διακυβέρνησης απαρτίζονται⁽¹³⁵⁾ από τα όργανα διακυβέρνησης — οργανισμούς πληρωμών και όργανα συντονισμού, αρμόδιες αρχές και οργανισμούς πιστοποίησης — και τις «βασικές απαιτήσεις της Ένωσης».

91. Οι «βασικές απαιτήσεις της Ένωσης» μπορούν να οριστούν ως οι κανόνες που αναφέρονται στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ και στον οριζόντιο κανονισμό⁽¹³⁶⁾. Δυνάμει των κανονισμών αυτών, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να συμπεριλάβουν ορισμούς και ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ που θα καταρτίσουν. Αυτό σημαίνει ότι ορισμένα από τα κριτήρια επιλεξιμότητας που θα περιλαμβάνονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ θα απορρέουν από τις «βασικές απαιτήσεις της Ένωσης», βλέπε **γράφημα 10**. Αντιλαμβανόμαστε ότι τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ θα περιλαμβάνουν κανόνες που, αφενός, απορρέουν από τους κανονισμούς και, αφετέρου, από άλλα εθνικά κριτήρια επιλεξιμότητας.

⁽¹²⁹⁾ Άρθρο 57, παράγραφος 1, σημείο α), του οριζόντιου κανονισμού.

⁽¹³⁰⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 7/2017, με τίτλο «Ο νέος ρόλος των οργανισμών πιστοποίησης όσον αφορά τις δαπάνες της ΚΓΠ: θετικό βήμα προς ένα πρότυπο ενιαίου ελέγχου, αλλά σημαντικές οι αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν».

⁽¹³¹⁾ Το άρθρο 11 του οριζόντιου κανονισμού περιορίζει τη διατύπωση γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του κανονισμού(ΕΕ) αριθ. 1308/2013, ήτοι στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης αγοράς.

⁽¹³²⁾ Κανονισμός (ΕΥ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1). Το άρθρο 63, παράγραφος 7, απαιτεί τη διατύπωση γνώμης από ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό στην οποία να αναφέρεται κατά πόσον οι λογαριασμοί αποδίδουν αληθή και ακριβή εικόνα, κατά πόσον οι δαπάνες για τις οποίες έχει ζητηθεί επιστροφή από την Επιτροπή είναι νόμιμες και κανονικές και κατά πόσον τα συστήματα ελέγχου που τέθηκαν σε εφαρμογή λειτουργούν εύρυθμα.

⁽¹³³⁾ Άρθρο 11, παράγραφος 3, του οριζόντιου κανονισμού.

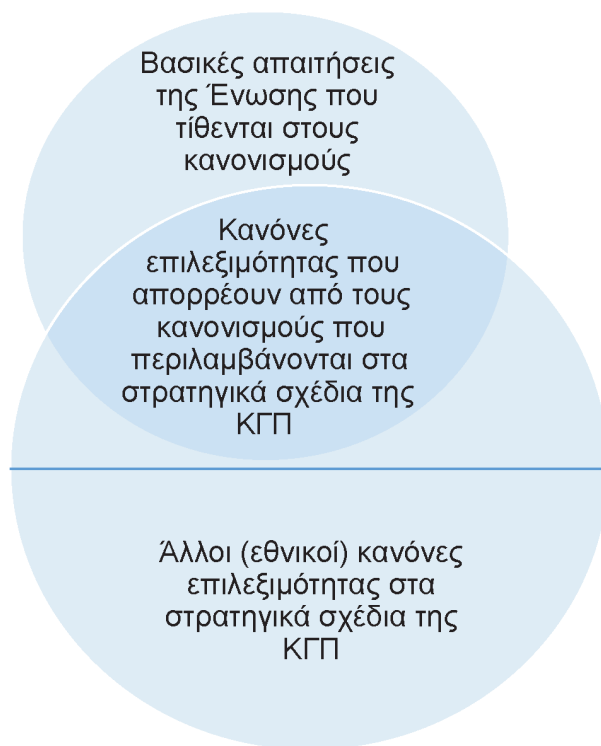
⁽¹³⁴⁾ Άρθρο 11, παράγραφος 1, του οριζόντιου κανονισμού. Οι ίδιοι οι οργανισμοί πιστοποίησης θα αποτελούν τμήμα των συστημάτων διακυβέρνησης. Στο πλαίσιο των συνεντεύξεων, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι οργανισμοί πιστοποίησης δεν προβλέπεται να διενεργούν οι ίδιοι τους ελέγχους, ωστόσο το στοιχείο αυτό δεν αποτυπώνεται στην πρόταση.

⁽¹³⁵⁾ Άρθρο 2 του οριζόντιου κανονισμού.

⁽¹³⁶⁾ Άρθρο 2, στοιχείο γ), του οριζόντιου κανονισμού.

Γράφημα 10

Αλληλοεπικάλυψη των βασικών απαιτήσεων της Ένωσης με άλλους κανόνες στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ

Πηγή: ΕΕΣ.

92. Στις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης για την υποστήριξη των γνώμων τους ⁽¹³⁷⁾ σχετικά με την ορθή λειτουργία των συστημάτων διακυβέρνησης θα περιλαμβάνονται ελεγκτικές δοκιμασίες επί των ελέγχων που διενήργησαν οι οργανισμοί πληρωμών. Μολονότι οι οργανισμοί πληρωμών θα πρέπει να ελέγχουν τη συμμόρφωση τόσο με τις βασικές απαιτήσεις της Ένωσης όσο και με τους κανόνες επιλεξιμότητας που θα περιλαμβάνονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, στην πρόταση δεν αναφέρεται αν οι έλεγχοι των οργανισμών πιστοποίησης θα περιλαμβάνουν και τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ. Ο νομοθέτης πρέπει να αναφέρει ρητώς στον κανονισμό αν αναμένει από τους οργανισμούς πιστοποίησης να επαληθεύουν κατά πόσον τα συστήματα διακυβέρνησης των κρατών μελών καλύπτουν τις βασικές απαιτήσεις της Ένωσης, οι οποίες μεταφράζονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

93. Στην περίπτωση που οι εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης δεν καλύπτουν τη νομιμότητα και την κανονικότητα, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τους κανόνες της Ένωσης και τους όρους που ορίζονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, τα στοιχεία αυτά θα ελέγχονται μόνο από τους οργανισμούς πληρωμών. Κατά την άποψή μας, αυτό δεν είναι αρκετό για την εξασφάλιση ενός άρτιου συστήματος διασφάλισης το οποίο να εγγυάται τη συμμόρφωση με αυτούς τους κανόνες και όρους.

94. Η εκκαθάριση επιδόσεων της Επιτροπής θα αποτελέσει νέο στοιχείο (βλέπε σημείο 76), και η εμβέλεια της διαδικασίας συμμόρφωσης ⁽¹³⁸⁾ θα περιορίζεται στα κριτήρια επιλεξιμότητας της ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι μια αδυναμία, την οποία εντοπίζει ένας οργανισμός πληρωμών κατά τον έλεγχο που διενεργεί σχετικά με τη συμμόρφωση με τους κανόνες επιλεξιμότητας που περιλαμβάνονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, δεν θα μπορεί να επιφέρει δημοσιονομικές διορθώσεις. Η ύπαρξη λιγότερο λεπτομερών κανόνων μειώνει την πιθανότητα σφάλματος και, για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή προβλέπει την εφαρμογή λιγότερων διαδικασιών συμμόρφωσης βάσει κινδύνου, γεγονός που θα οδηγήσει σε λιγότερες δημοσιονομικές διορθώσεις. Λόγω της θέσης σε εφαρμογή του νέου μοντέλου υλοποίησης, η πρόταση της Επιτροπής αναμένει σημαντική μείωση των εσόδων με ειδικό προορισμό τα οποία να προέρχονται από εκκαθάριση και παρατυπίες ⁽¹³⁹⁾ (βλέπε **γράφημα 11**).

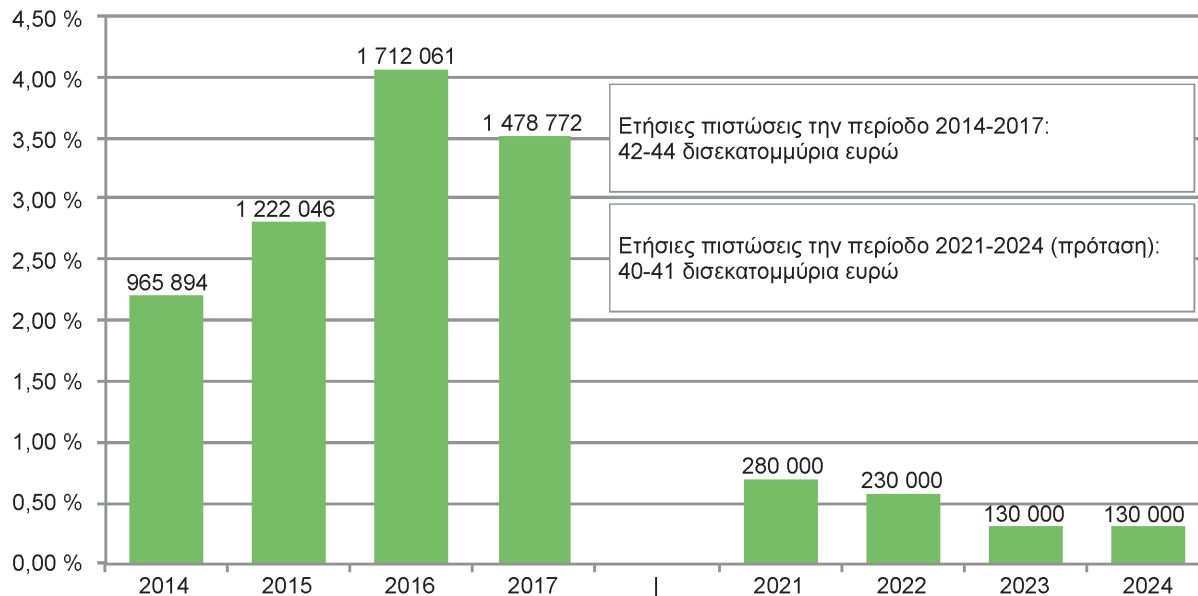
⁽¹³⁷⁾ Οι οποίες καταρτίζονται σύμφωνα με τα διεθνή αποδεκτά ελεγκτικά πρότυπα, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 1, του οριζόντιου κανονισμού.

⁽¹³⁸⁾ Άρθρο 53, παράγραφος 1, του οριζόντιου κανονισμού.

⁽¹³⁹⁾ Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης.

Γράφημα 11

Εκτιμώμενα έσοδα με ειδικό προορισμό (ΕΓΤΕ) προερχόμενα από εκκαθαρίσεις και παρατυπίες [σε χιλιάδες ευρώ και ως ποσοστό (%) των πιστώσεων του ΕΓΤΕ]

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των γενικών προϋπολογισμών της ΕΕ για την περίοδο 2016–2019 και του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου που συνοδεύει την πρόταση κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

Προσέγγιση βεβαίωσης του ΕΕΣ

95. Τέλος, δυνάμει της Συνθήκης, υποχρεούμαστε, ως ο εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ, να διατυπώνουμε δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί⁽¹⁴⁰⁾. Σύμφωνα με την Επιτροπή⁽¹⁴¹⁾, βάσει του νέου ορισμού της επιλεξιμότητας της ΕΕ, οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί δεν θα αποτελούνται πλέον από πληρωμές προς τους τελικούς δικαιούχους αλλά από πληρωμές προς τα κράτη μέλη. Δεδομένου ότι ορισμένες «βασικές απαιτήσεις της Ένωσης»⁽¹⁴²⁾ ισχύουν για μεμονωμένους δικαιούχους⁽¹⁴³⁾, αυτές θα μπορούν να ελεγχθούν μόνο στο επίπεδο αυτό.

96. Τα προβλήματα και οι αβεβαιότητες που διαπιστώσαμε σχετικά με τον προτεινόμενο ορισμό των επιλέξιμων δαπανών (βλέπε σημεία 83 έως 86) και το πλαίσιο διασφάλισης δεν παρέχουν τη βάση για τη διατύπωση δήλωσης αξιοπιστίας στο πλαίσιο της προσέγγισης βεβαίωσης⁽¹⁴⁴⁾, την οποία εξετάζουμε επί του παρόντος. Ιδιαίτερως ο ασαφής ρόλος των οργανισμών πιστοποίησης (βλέπε σημεία 89 έως 93), συνεπάγεται ότι δεν θα μπορεί να υπάρχει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στις πληροφορίες περί νομιμότητας και κανονικότητας που θα προέρχονται από τους ελεγχόμενους. Βάσει του προτεινόμενου ορισμού για τους κανόνες επιλεξιμότητας σχετικά με τα κονδύλια της ΕΕ, οι ενισχύσεις της ΚΓΠ στα κράτη μέλη θα βασίζονται στις επιτευχθείσες εκροές. Η μελλοντική

⁽¹⁴⁰⁾ Άρθρο 287, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.

⁽¹⁴¹⁾ Αιτιολογική σκέψη 25 του οριζόντιου κανονισμού.

⁽¹⁴²⁾ Στο άρθρο 2 του οριζόντιου κανονισμού αναφέρονται ως οι κανόνες που περιλαμβάνουν τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ και οι οριζόντιοι κανονισμοί.

⁽¹⁴³⁾ Παραδείγματος χάριν, μείωση ενισχύσεων στο άρθρο 15, ελάχιστο όριο έκτασης στο άρθρο 16, παράγραφος 2, και οι έννοιες, πρώτον, του πραγματικού γεωργού στο άρθρο 4, στοιχείο δ), και, δεύτερον, της γης που είναι στη διάθεση του γεωργού στο άρθρο 4, στοιχείο γ), σημείο ι), του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

⁽¹⁴⁴⁾ Το ΕΕΣ εξετάζει το ενδεχόμενο μετάβασης προς μια προσέγγιση βεβαίωσης για τη δήλωση αξιοπιστίας του, επιδεικνύοντας μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στις πληροφορίες περί νομιμότητας και κανονικότητας που προέρχονται από τους ελεγχόμενους. Βάσει του προτύπου ISSAI 4000, στις εντολές βεβαίωσης, το υπεύθυνο μέρος (εν προκειμένω, η Επιτροπή) μετρά ή αξιολογεί το σχετικό θέμα (εν προκειμένω, τις δαπάνες της ΚΓΠ) βάσει των κριτηρίων (εν προκειμένω, των κανόνων που ορίζονται στη νομοθεσία της ΕΕ και εκείνων των τμημάτων των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ που απαιτούν οι κανόνες της ΕΕ) και παρουσιάζει τις πληροφορίες επί του θέματος (εν προκειμένω, τον βαθμό στον οποίο υπήρχε παράβαση των κανόνων στο πλαίσιο των πληρωμών). Ο ελεγκτής χρησιμοποιεί τις πληροφορίες αυτές για να συλλέξει επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου τα οποία θα αποτελέσουν μια εύλογη βάση για τη διατύπωση συμπεράσματος.

προσέγγιση βεβαίωσης θα λαμβάνει υπόψη της το νέο πλαίσιο, παραδείγματος χάριν, μέσω βεβαίωσης για τις επιτευχθείσες εκροές. Εντούτοις, αυτό θα απαιτεί, αφενός, από την Επιτροπή να παρέχει διασφάλιση σχετικά με την πραγματική επίτευξη των εκροών και, αφετέρου, από εμάς να αξιολογούμε τη διασφάλιση αυτή ως αξιόπιστη. Ωστόσο, είναι απίθανο η διασφάλιση αυτή να είναι αρκετή για την προσέγγιση βεβαίωσης, στην περίπτωση που οι οργανισμοί πληρωμών είναι τα μοναδικά όργανα ελέγχου της συμμόρφωσης με τους κανόνες που καθορίζονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, στους οποίους βασίζεται η επίτευξη τουλάχιστον ορισμένων από τις εκροές (βλέπε σημείο 85).

Η παρούσα γνώμη εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 25ης Οκτωβρίου 2018.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΧΟΛΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ

Στο παρόν παράρτημα διατυπώνονται συγκεκριμένα σχόλια για τους δείκτες που περιλαμβάνονται στην πρόταση της Επιτροπής. Οι γενικές μας παρατηρήσεις διατυπώνονται στο σημείο 7.1. Στον πρώτο πίνακα καλύπτονται οι δείκτες εκροής, στην πρόταση οι οποίοι συνδέονται με τις αντίστοιχες παρεμβάσεις. Στον δεύτερο πίνακα παρουσιάζονται δείκτες αποτελεσμάτων και ανικτύπου και η σύνδεσή με τους σχετικούς στόχους στην πρόταση.

Δείκτες εκροής

Αναφορά στη νομική βάση	Συστήματα γνώσης και καινοτομίας στη γεωργία (AKIS)	Δείκτης εκροής	Σχόλια του ΕΕΣ
Άρθρο 13 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ	Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τη γνώση και την καινοτομία στη γεωργία (ΕΣΚ)	O.1 Αριθμός επιχειρησιακών ομάδων στο πλαίσιο της ΕΣΚ O.2 Αριθμός συμβούλων που έχουν συστήσει ή συμμετέχουν στις επιχειρησιακές ομάδες ΕΣΚ	Στο πλαίσιο της πρότασης οι δείκτες εκροής διαρθρώνονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, σε δύο μέρη, το πρώτο μέρος αφορά τα συστήματα ΑΚΙΣ και το δεύτερο μέρος αφορά τους γενικούς τύπους παρεμβάσης. Διάφορες παρεμβάσεις της ΚΓΠ ενδέχεται να υποστηρίζουν ΑΚΙΣ. Οι δείκτες O.1 και O.2 συνδέονται με τις παρεμβάσεις «Συνεργασία» και «Ανταλλαγή γνώσεων και πληροφορίες». Αν οι δείκτες αυτοί αντιστοιχούνταν με τις οικείες παρεμβάσεις το πλαίσιο επιδόσεων θα αποσαφηνιζόταν. Ο δείκτης O.2 φαίνεται να μετρά δύο χωριστές δράσεις, συγκεκριμένα τους συμβούλους που «έχουν συστήσει» και εκείνους που «συμμετέχουν» σε ομάδα ΕΣΚ (άρθρα 64, στοιχείο ζ), και 71). Προς αποφυγή διπλής καταμέτρησης, προτείνουμε είτε την απαλοιφή του «έχουν συστήσει» είτε τον διαχωρισμό του δείκτη στα δύο.

Αναφορά στη νομική βάση	Συστήματα γνώσης και καινοτομίας στη γεωργία (AKIS)	Δείκτης εκροής	Σχόλια του ΕΕΣ
	Στήριξη στο πλαίσιο της ΚΠΠ	O.3 Αριθμός δικαιούχων στήριξης της ΚΠΠ	Η «στήριξη της ΚΠΠ» δεν αποτελεί τύπο παρέμβασης, και δεν προκύπτει με σαφήνεια η συνάφεια του προτεινόμενου δείκτη. Εφόσον η Επιτροπή επιθυμεί να παρακολουθήσει τον συνολικό αριθμό των δικαιούχων, θα ήταν χρησιμότερο να το πράξει για κάθε τύπο παρέμβασης. Αν και δεν περιλαμβάνεται στην πρόταση ορισμός του «γενικού τύπου παρέμβασης», η «παρέμβαση» πρέπει να βασίζεται σε έναν από τους τύπους παρέμβασης που προβλέπεται στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ. Στον τίτλο III του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ, ορίζονται οι τύποι των παρεμβάσεων της ΚΠΠ, και ειδικότερα στο άρθρο 14 (παρεμβάσεις υπό μορφή άμεσων ενισχύσεων), στα άρθρα 39, 43, 49, 52, 55, 57 και 60 (τομεακές παρεμβάσεις) και στο άρθρο 64 (παρεμβάσεις για την αγροτική ανάπτυξη). Χάρη εναρμονισμένης διατύπωσης, προτείνουμε τη χρήση της επικεφαλίδας «Τύπος παρέμβασης».
Άρθρο 14, παράγραφος 6, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις	O.4 Αριθμός εκταρίων για αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις O.5 Αριθμός δικαιούχων για αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις O.6 Αριθμός εκταρίων που υπόκεινται σε ενισχυμένη εισοδηματική στήριξη για γεωργούς νεαρής ηλικίας O.7 Αριθμός δικαιούχων που υπόκεινται σε ενισχυμένη εισοδηματική στήριξη για γεωργούς νεαρής ηλικίας	Το άρθρο 14 ορίζει τέσσερις τύπους παρέμβασης υπό τη μορφή αποσυνδεδεμένων άμεσων ενισχύσεων. Οι O.4 και O.5 καλύπτουν και τους τέσσερις τύπους [άρθρο 14, παράγραφος 6, στοιχεία α)-δ)] ενώ οι O.6 και O.7 εστιάζουν στους γεωργούς νεαρής ηλικίας [άρθρο 14, παράγραφος 6, στοιχείο γ)]. Στην πρόταση δεν προβλέπεται χωριστή παρακολούθηση για τους άλλους τύπους των αποσυνδεδεμένων άμεσων ενισχύσεων, π.χ. τα νέα οικολογικά προγράμματα [άρθρο 14, στοιχείο δ)]. Η χωριστή παρακολούθηση διαφορετικών τύπων αποσυνδεδεμένης άμεσης ενίσχυσης θα εξυπηρετούσε περισσότερο. Αν υπήρχαν δύο δείκτες, παρόμοιοι με τους O.6 και O.7, ώστε να καλύπτεται καθένας από τους τέσσερις τύπους παρέμβασης που ορίζονται στο άρθρο 14, παράγραφος 6, οι δείκτες O.4 και O.5 δεν θα είχαν πλέον κάποια αξία.
Άρθρο 64, στοιχείο στ), του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Εργαλεία διαχείρισης κινδύνων	O.8 Αριθμός γεωργών που καλύπτονται από εργαλεία διαχείρισης κινδύνων που λαμβάνουν στήριξη	Δεδομένου του εύρους των εργαλείων διαχείρισης κινδύνου που είναι διαθέσιμα, θα ήταν σκόπιμο ο δείκτης O.8 να παρακολουθείται ανά τύπο εργαλείου. Ο τίτλος του δείκτη θα ήταν σαφέστερος αν εναρμονιζόταν με την ορολογία του νομοδεδειγμένου κειμένου (άρθρο 70) στο αγγλικό κείμενο, ήτοι «risk management tools» αντί «risk management instruments». Στο ελληνικό κείμενο η ορολογία είναι ήδη εναρμονισμένη.

Αναφορά στη νομική βάση	Συστήματα γνώσης και καινοτομίας στη γεωργία (AKIS)	Δείκτης εκροής	Σχόλια του ΕΕΣ
Άρθρο 14, παράγραφος 7, του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Συνδεδεμένη στήριξη	O.9 Αριθμός εκταρίων που επωφελούνται από τη συνδεδεμένη στήριξη O.10 Αριθμός ζώων που επωφελούνται από συνδεδεμένη στήριξη	Χάριν εναρμόνισης της ορολογίας και διασφάλισης της συνοχής των μονάδων μέτρησης, προτείνουμε στον δείκτη O.10 να αντικατασταθεί ο όρος «ζώων» με τον όρο «μονάδων ζωικού κεφαλαίου». Θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ένας χωριστός δείκτης εκροής για την παρακολούθηση του αριθμού των δικαιούχων που επωφελούνται από συνδεδεμένη στήριξη, ο οποίος θα εξυπηρετούσε περισσότερο από ό,τι ο προτεινόμενος ως άνω δείκτης O.3 .
Άρθρο 64, στοιχεία β)-γ), 66, και 67 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Ενισχύσεις για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς και άλλους ειδικούς ανά περιοχή περιορισμούς	O.11 Αριθμός εκταρίων για τα οποία καταβάλλεται συμπλήρωμα για τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα (3 κατηγορίες) O.12 Αριθμός εκταρίων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του Natura 2000 ή της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα	Οι δείκτες αυτοί σχετίζονται με δύο τύπους παρέμβασης: «φυσικοί ή άλλοι περιορισμοί ανά περιοχή» [άρθρο 64, στοιχείο β)] και «μειονεκτήματα ανά περιοχή που προκύπτουν από συγκεκριμένες υποχρεωτικές απαιτήσεις» [άρθρο 64, στοιχείο γ)]. Η απαρίθμηση μιας προς μίας των τύπων παρέμβασης και η χρησιμοποίηση της διατύπωσης του προτεινόμενου νομοθετικού κειμένου θα καταστήσει ακόμη σαφέστερη τη διάκριση. Με την εναρμόνιση της ορολογίας στο αγγλικό κείμενο θα διευκολυνθεί η ανάλυση της νομοθεσίας παραδείγματος χάριν, ο τύπος της παρέμβασης αναφέρεται σε «region-specific constraints», ενώ το άρθρο 64, στοιχεία β) και γ) χρησιμοποιεί τον όρο «area-specific». Δεν ισχύει για το ελληνικό κείμενο. Για τον δείκτη O.11 , προτείνουμε την αλλαγή της φράσης «συμπλήρωμα για τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα» σε «στήριξη για τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα». Η πρόταση δεν αναφέρεται σε κανένα «συμπλήρωμα», οπότε η εισαγωγή της εν λόγω έννοιας ενδέχεται να δημιουργήσει σύγχυση. Δεν καθίσταται σαφές κατά πόσον ο δείκτης προορίζεται για τη μέτρηση και των τριών κατηγοριών από κοινού ή αν πρέπει να παρακολουθούνται χωριστά. Οι δράσεις που παρακολουθούνται βάσει του δείκτη O.12 συμβάλλουν στην επίτευξη διαφορετικών στόχων (άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία ε) και στ)). Η παρακολούθηση της στήριξης που σχετίζεται με το δίκτυο Natura 2000 και με την οδηγία για τα ύδατα χωριστά, με τον διαχωρισμό του δείκτη στα δύο, θα εξυπηρετούσε περισσότερο την αξιολόγηση της συνεισφοράς στον οικείο στόχο. Σκόπιο θα ήταν επίσης να περιληφθούν δείκτες για την παρακολούθηση, πέραν της έκτασης, και του αριθμού των δικαιούχων, όπως συμβαίνει σε άλλες παρεμβάσεις.

Αναφορά στη νομική βάση	Συστήματα γνώσης και καινοτομίας στη γεωργία (AKIS)	Δείκτης εκροής	Σχόλια του ΕΕΣ
Άρθρα 64, στοιχείο α), και 65 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Ενισχύσεις για δεσμεύσεις διαχείρισης (περιβαλλον-κλίμα, γενετικοί πόροι, καλή μεταχείριση των ζώων)	O.13 Αριθμός εκταρίων (γεωργικής χρήσης) που καλύπτονται από δεσμεύσεις για το περιβαλλον/το κλίμα που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις O.14 Αριθμός εκταρίων (δασοκομία) που καλύπτονται από δεσμεύσεις για το περιβάλλον/το κλίμα που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις O.15 Αριθμός εκταρίων για τα οποία χορηγείται στήριξη για τη βιολογική γεωργία O.16 Αριθμός μονάδων ζωικού κεφαλαίου που καλύπτονται από στήριξη για την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία ή αυξημένα μέτρα βιοασφάλειας O.17 Αριθμός έργων για τη στήριξη γενετικών πόρων	Οι δείκτες O.13 και O.14 καλύπτουν παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην εκπλήρωση διαφορετικών στόχων. Κατά την άποψή μας, θα εξυπηρετούσε περισσότερο η χωριστή παρακολούθηση δραστηριοτήτων που αφορούν το κλίμα, το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα. Δεν προκύπτει με σαφήνεια ο λόγος για τον οποίο ο δείκτης O.16 αναφέρεται στην υγεία των ζώων και τη βιοασφάλεια. Η πρόταση (άρθρο 65) δεν αναφέρεται συγκεκριμένα σε μέτρα για την υγεία των ζώων και τη βιοασφάλεια, παρότι τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να περιλάβουν τέτοιες παρεμβάσεις στα οικεία τους στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ. Επιπλέον, δεν καθίσταται σαφές αν ο αριθμός των μονάδων ζωικού κεφαλαίου θα αναφέρεται χωριστά για κάθε επιμέρους τύπο παρεμβάσης (καλή διαβίωση, υγεία και βιοασφάλεια), κάτι το οποίο θα ενίσχυε τη χρησιμότητα του δείκτη.
Άρθρα 64, στοιχείο δ), και 68 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Επενδύσεις	O.18 Αριθμός παραγωγικών επενδύσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που λαμβάνουν στήριξη O.19 Αριθμός τοπικών υποδομών που λαμβάνουν στήριξη O.20 Αριθμός μη παραγωγικών επενδύσεων που λαμβάνουν στήριξη O.21 Αριθμός παραγωγικών επενδύσεων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων	Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτική αναφορά στοιχείων σε σχέση με τους δείκτες O.18, O.19 και O.20, χρειάζεται να δοθούν ορισμοί για τις «επενδύσεις» και τις «τοπικές υποδομές», καθώς δεν διατυπώνονται σχετικοί ορισμοί στην πρόταση. Παραδείγματος χάριν, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ο ορισμός της «δραστηριότητας» του άρθρου 3. Δεδομένης της πληθώρας των επενδύσεων που μπορούν να λάβουν στήριξη στο πλαίσιο της συγκεκριμένης παρεμβάσης, οι δείκτες αυτοί δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το τι παράγεται ή επιτυγχάνεται (ήτοι είναι ισχνός ο προσανατολισμός προς τα αποτελέσματα). Επιπλέον, για τη χρηματοδότηση επενδύσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο επιχορηγήσεις όσο και χρηματοοικονομικά μέσα. Σε περίπτωση που η Επιτροπή σκοπεύει να χρησιμοποιήσει χωριστούς δείκτες εκροής για διαφορετικούς τρόπους χρηματοδότησης, προτείνουμε οι χωριστοί δείκτες να εξειδικευτούν στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ.

Αναφορά στη νομική βάση	Συστήματα γνώσης και καινοτομίας στη γεωργία (AKIS)	Δείκτης εκροής	Σχόλια του ΕΕΣ
Άρθρα 64, στοιχείο ε), και 69 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Επιχορηγήσεις εγκατάστασης	O.22 Αριθμός γεωργών που λαμβάνουν επιχορηγήσεις εγκατάστασης O.23 Αριθμός επιχειρηματιών του αγροτικού τομέα που λαμβάνουν επιχορηγήσεις εγκατάστασης	Η παρέμβαση «επιχορηγήσεις εγκατάστασης» καλύπτει γεωργούς νεαρής ηλικίας και τη σύσταση αγροτικών επιχειρήσεων (άρθρο 69). Χάριν σαφήνειας, προστείνουμε να προστεθεί ο προσδιορισμός «νεαρής ηλικίας» στον δείκτη O.22 και να εναρμονιστεί η διατύπωση του O.23 με το προστετινόμενο νομοθετικό κείμενο, με την αντικατάσταση του «επιχειρηματίες» με τον όρο «συσταθείσων επιχειρήσεων». Όσον αφορά τους γεωργούς νεαρής ηλικίας, θα ήταν επίσης σκόπιμο να περιλαμβάνεται ο αριθμός των σχετικών εκταρίων.
Άρθρα 64, στοιχείο ζ), και 71 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Συνεργασία	O.24 Αριθμός ομάδων/οργανώσεων παραγωγών που λαμβάνουν στήριξη O.25 Αριθμός γεωργών που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας της ΕΕ O.26 Αριθμός έργων ανανέωσης των γενεών (νέοι/μεγαλύτερης ηλικίας γεωργοί) O.27 Αριθμός τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης (LEADER) O.28 Αριθμός άλλων ομάδων συνεργασίας (εκτός των ομάδων ΕΣΚ που αναφέρονται στο O.1)	Για την εξασφάλιση σαφέστερης διάρθρωσης, οι δείκτες εκροής θα μπορούσαν να ακολουθούν τη σειρά του νομοθετικού κειμένου (άρθρο 71): — ΕΣΚ (O.1 και O.2) — Πρόγραμμα LEADER (O.27) — Προαγωγή καθεστώτων ποιότητας (O.25) — Οργανώσεις παραγωγών ή ομάδες παραγωγών (O.24) — Άλλες μορφές συνεργασίας (O.28) — Κληρονομική διαδοχή των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (O.26) Βλέπε επίσης ανωτέρω σχόλια σχετικά με τους δείκτες O.1 και O.2 για την ΕΣΚ. Χάριν συνοχής, ο δείκτης O.25 πρέπει να αναδιατυπωθεί προκειμένου να αποτυπώνει το γεγονός ότι στόχος της παρέμβασης είναι η στήριξη της πρωτογενούς ποιτικών καθεστώτων και όχι η στήριξη γεωργών που συμμετέχουν σε τέτοια καθεστώτα. Δεδομένου ότι η παρέμβαση υποστηρίζει την προαγωγή ποιτικών καθεστώτων, το ποσοστό συμμετοχής σε τέτοια καθεστώτα θα έπρεπε μάλλον να είναι δείκτης αποτελεσματός. Θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί κατά πόσον ο δείκτης O.27 προορίζεται να μετρά όλες τις στρατηγικές που λαμβάνουν στήριξη ή μόνον εκείνες που επιλέγονται προς υλοποίηση (υπό το πρίσμα της τρέχουσας προσέγγισης δύο σταδίων για τη στήριξη στρατηγικών LEADER).

Αναφορά στη νομική βάση	Συστήματα γνώσης και καινοτομίας στη γεωργία (AKIS)	Δείκτης εκροής	Σχόλια του ΕΕΣ
Άρθρα 64, στοιχείο η), και 72 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών	Ο.29 Αριθμός γεωργών που έχουν λάβει κατάρτιση/συμβουλές Ο.30 Αριθμός μη γεωργών με κατάρτιση/ που έχουν λάβει συμβουλές	Για να κατασταθούν ακόμα χρησιμότεροι οι δείκτες O.29 και O.30 , θα πρέπει να μετρούνται μόνο μεμονωμένοι δικαιούχοι.
Άρθρα 11-12 και παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Οριζόντιοι δείκτες	Ο.31 Αριθμός εκταρίων στα οποία εφαρμόζονται περιβαλλοντικές πρακτικές (δείκτης σύνδεσης σχετικά με τη φυσική περιοχή που υπάγεται σε προϋποθέσεις, οικολογικά καθίστώτα, γεωργο-περιβαλλοντο-κλιματικά μέτρα (ΠΠΚΜ), μέτρα για τη δασοκομία, βιολογική γεωργία) Ο.32 Αριθμός εκταρίων που υπόκεινται σε προϋποθέσεις (καταγεγραμμένα ανά πρακτική ΟΠΠΠ)	Προκειμένου να εναρμονίζεται η διάρθρωση του παραρτήματος Ι και να ενισχυθεί η συνιστώσα των επιδόσεων με την ενίσχυση της συνάφειας των δεικτών με την επίσημη εκκαθάριση απόδοσης και την πολυετή επισκόπηση των επιδόσεων, προτείνουμε να μη συμπεριληφθούν οριζόντιοι δείκτες. Ο δείκτης O.31 δεν παρέχει κάποια πρόσθετη πληροφορία όπως άλλοι δείκτες (οι οποίοι θα μπορούσαν να προστεθούν αν κριθεί αναγκαίο) που καλύπτουν τους τομείς αυτούς και για τον λόγο αυτό πρέπει να αφαιρεθεί. Τα καθεστώτα εισόδου δεν αναφέρονται στο νομοθετικό κείμενο (παρά μόνο στην αιτιολογική σκέψη 31). Η παρακολούθηση των προϋποθέσεων που αναφέρονται στον δείκτη O.32 φαίνεται να σχετίζονται μόνο με την «καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση» (ΚΠΠΚ), πράγμα που πρέπει να διευκρινιστεί και το ΟΠΠΠ να αλλάξει σε ΚΠΠΚ. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν πρότυπα ΚΠΠΚ στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΠΠ (υπό την προϋπόθεση έγκρισης από την Επιτροπή). Κατά την άποψή μας, οι περιοχές που πρέπει να διατηρούνται σε ΚΠΠΚ θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται, ως δείκτες αποτελεσμάτων, στο πλαίσιο των τριών στόχων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή στους οποίους αντιστοιχούν στο παράρτημα ΙΙΙ.

Αναφορά στη νομική βάση	Συστήματα γνώσης και καινοτομίας στη γεωργία (AKIS)	Δείκτης εκροής	Σχόλια του ΕΕΣ
Άρθρα 39, 44, παράγραφος 1, και 49 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ	Τομεακά προγράμματα	O.33 Αριθμός οργανώσεων παραγωγών που συνιστούν επιχειρησιακό ταμείο/πρόγραμμα O.34 Αριθμός δράσεων προώθησης και ενημέρωσης, και παρακολούθηση της αγοράς O.35 Αριθμός δράσεων για τη διατήρηση/βελτίωση της μελισσοκομίας	Χάριν εναρμόνισης της διατύπωσης, προτείνουμε την αλλαγή της ονομασίας του τύπου παρεμβάσης σε «τομεακές παρεμβάσεις». Δεδομένου ότι αποτελούν μόνο μία από τις 16 επιμέρους παρεμβάσεις στον τομέα των σπωροκτεπτευτικών [άρθρο 43, παράγραφος 1, στοιχείο ιδ)], δεν είναι σαφές ο λόγος για τον οποίο οι δράσεις προώθησης και επικοινωνίας είναι οι μόνες που επιλέγονται για παρακολούθηση στο πλαίσιο του δείκτη O.34. Άλλες επιμέρους παρεμβάσεις, όπως η δράση για την κλιματική αλλαγή στον τομέα των σπωροκτεπτευτικών [άρθρο 43, παράγραφος 1, στοιχείο ια)] φαίνεται να είναι τουλάχιστον εξίσου συναφείς. Επιπλέον, η παρακολούθηση της αγοράς δεν αναφέρεται ως επιμέρους παρέμβαση για τον τομέα των σπωροκτεπτευτικών [άρθρο 43, παράγραφος 1), αναφέρεται όμως για τον τομέα της μελισσοκομίας [άρθρο 49, στοιχείο ζ)]. Δεν είναι σαφές κατά πόσον ο δείκτης O.34 προορίζεται για την παρακολούθηση παρεμβάσεων από διαφορετικούς τομείς. Ομοίως, δεν είναι σαφές το τι προορίζεται να μετρήσει ο δείκτης O.35, καθώς η «διατήρηση/βελτίωση της μελισσοκομίας» δεν αναφέρεται στην πρόταση (άρθρο 49). Προτείνουμε την αντικατάσταση των δεικτών O.34 και O.35 με τον εξής «Αριθμός (μεμονωμένων) παραγωγών που συμμετέχουν σε επιχειρησιακά ταμεία/προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη (για καθένα από τους εξι τομείς, αν κριθεί σκόπιμο)». Αν η Επιτροπή επιθυμεί να διατηρήσει τη χωριστή παρακολούθηση για τη μελισσοκομία όπως στην περίπτωση του δείκτη O.35 (ενοψει της αυξημένης προσοχής που δίδεται στον συγκεκριμένο τομέα), η διατύπωση του συγκεκριμένου δείκτη πρέπει να ευθυγραμμιστεί με το προτεινόμενο νομοθετικό κείμενο. Αν χρησιμοποιηθεί ο όρος «δράση» πρέπει να οριστεί (π.χ. με τη χρήση του ορισμού της «δραστηριότητας» του άρθρου 3).

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της πρότασης της Επιτροπής για τον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ (κυρίως το παράρτημα Ι).

Δείκτες αποτελέσματος και ανικτύπου

Δείκτες αποτελέσματος	Σχόλια του ΕΕΣ	Δείκτες ανικτύπου	Σχόλια του ΕΕΣ
Διατομεακός στόχος: Εκσυγχρονισμός — Προώθηση της γνώσης, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης στη γεωργία και στις αγροτικές περιοχές, και ενδυνάμωση της χρήσης τους			Το άρθρο 96 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΙΠΠ επιβάλλει στα κράτη μέλη να προσδιορίζουν ανάγκες σχετικά με τους ενδιάμεσους στόχους της ΚΙΠΠ που ορίζονται στο άρθρο 6 του ίδιου κανονισμού. Ο διατομεακός στόχος δεν συγκαταλέγεται ανάμεσα σε αυτούς, αναφέρεται όμως χωριστά στο άρθρο 5. Κατ' αυτό τον τρόπο περιπλέκεται άνευ λόγου το πλαίσιο. Με τη χωριστή αναφορά του διατομεακού στόχου, οι δείκτες που συνδέονται με τον στόχο αυτό αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της εκκαθάρισης των επιδόσεων και της πολυετούς αξιολόγησης των επιδόσεων. Ο στόχος αλληλεπικαλύπτεται εν μέρει με τον ειδικό στόχο για «Ενίσχυση του προσανατολισμού προς την αγορά και αύξηση της ανταγωνιστικότητας, μεταξύ άλλων δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση» (άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β)). Χάριν απλούστευσης της διάρθρωσης του πλαισίου, προτείνουμε την ενσωμάτωση του διατομεακού στόχου στους ειδικούς στόχους.

Δείκτες αποτελέσματος	Σχόλια του ΕΕΣ	Δείκτες αντικτύπου	Σχόλια του ΕΕΣ
R.1 Βελτίωση της απόδοσης μέσω της γνώσης και της καινοτομίας: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν στήριξη για συμβουλές, κατάρτιση, ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετοχή σε επιχειρησιακές ομάδες, καθώς και των επιδόσεων των περιβαλλοντικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και κλιματικών επιδόσεων χρήσης των πόρων. R.2 Σύνδεση της παροχής συμβουλών και των συστημάτων γνώσης: αριθμός των συμβουλών που έχουν ενταχθεί στα AKIS (σε σύγκριση με το συνολικό αριθμό των γεωργών) R.3 Ψηφιοποίηση της γεωργίας: Ποσοστό των γεωργών που επωφελούνται από τη στήριξη που παρέχεται μέσω της ΚΓΠ στην τεχνολογία γεωργίας ακριβείας	Σύμφωνα με την τρέχουσα διατύπωσή τους, οι δείκτες R.1 και R.3 δεν μετρούν αποτελέσματα. Προκειμένου να μετρούνται τα αποτελέσματα (άμεσες μεταβολές) της στήριξης για συμβουλές, κατάρτιση, ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετοχή σε επιχειρησιακές ομάδες, θα ήταν χρησιμότερος ένας δείκτης που θα μετρούσε, παραδείγματος χάριν, πόσοι γεωργοί ανέλαβαν δράση βάσει των συμβουλών ή της κατάρτισης που έλαβαν. Αν ο διατομεακός στόχος ενσωματωθεί στους ειδικούς στόχους όπως προτείνεται ανωτέρω, ο δείκτης R.1, αναδιατυπωμένος, θα ταίριαζε στο πλαίσιο του νέου/επαναδιατυπωμένου ειδικού στόχου ως δείκτης αποτελέσματος. Σε διαφορετική περίπτωση, ο αριθμός των γεωργών που έλαβαν τέτοια στήριξη θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως δείκτης εκροής στο πλαίσιο της παρεμβάσης «Ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριές». Φαίνεται να υπάρχει βέβαια αλληλεπικάλυψη μεταξύ του δείκτη R.1 και του δείκτη R.24, η οποία πρέπει να διευθετηθεί. Ο δείκτης R.3 θα ήταν χρήσιμος δείκτης εκροής για τις «επενδύσεις». Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος αναγνωρίσει, κατά την εκτίμηση των αναγκών του, την έλλειψη συμβουλών και δρομολογήσει παρεμβάσεις με την πρόθεση να αυξήσει το ποσοστό των συμβουλών στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, το ποσοστό των γεωργών ανά σύμβουλο που μετράται με τον δείκτη R.2 είναι ένας σχετικός δείκτης αποτελέσματος. Αν ο διατομεακός στόχος ενσωματωθεί στους ειδικούς στόχους όπως προτείνεται ανωτέρω, ο δείκτης R.2, αναδιατυπωμένος, θα ταίριαζε στο πλαίσιο του νέου/επαναδιατυπωμένου ειδικού στόχου.	Δείκτες αντικτύπου I.1 Ανταλλαγή γνώσεων και καινοτομίας: Μερίδιο στον προϋπολογισμό της ΚΓΠ για την ανταλλαγή γνώσεων και την καινοτομία	Σχόλια του ΕΕΣ Ο I.1 δεν είναι δείκτης αντικτύπου. Λεγόμενου ότι μετράει πηγές χρηματοδότησης, ο δείκτης I.1 θα μπορούσε να θεωρηθεί δείκτης εισροής (βλέπε γράφμα 6). Εφόσον η Επιτροπή θεωρεί τον συγκεκριμένο δείκτη ενδεδειγμένο σκοπούς παρακολούθησης με την τρέχουσα διατύπωσή του, αξίζει να διευκρινιστεί κατά πόσον αναφέρεται στο μερίδιο του προϋπολογισμού που πιστώνεται ή στο μερίδιο του προϋπολογισμού που δαπανάται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή.

Δείκτες αποτελέσματα	Σχόλια του ΕΕΣ	Δείκτες αντικτύπου	Σχόλια του ΕΕΣ
Ειδικός στόχος 1: Στήριξη του βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος και της ανθεκτικότητας σε ολόκληρη την Ένωση για την ενίσχυση της επιστημονικής ασφάλειας	Σχολία με τους δείκτες I.2, I.3, I.4 και I.5, στο αγγλικό κείμενο, οι όροι «farm income» και «agricultural income» χρησιμοποιούνται εναλλάξ. Κατά την άποψή μας, το γεωργικό εισόδημα «farm income» είναι καταλληλότερη μέτρηση (βλέπε σημεία 27, 28 και 30). Στο ελληνικό κείμενο δεν γίνεται χρήση εναλλακτικών όρων. Επισημαίνουμε ότι δεν υπάρχει δείκτης αντικτύπου για τον κύριο στόχο, την επιστημονική ασφάλεια, για την οποία προορίζεται το μεγαλύτερο τμήμα του προϋπολογισμού της ΚΙΠΤ (η νομοθεσία για την περίοδο 2014-2020 περιλαμβάνει π.χ. τον δείκτη I.05 ο οποίος μετρά την εξέλιξη των τιμών καταναλωτή στα τρόφιμα, που συνδέεται με τον γενικό στόχο της βιώσιμης παραγωγής τροφίμων). Μια λύση θα μπορούσε να είναι η μέτρηση της επιστημονικής ασφάλειας στην ΕΕ μέσω της εκτίμησης του επιπέδου ασφάλειας. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της μέτρησης της γεωργικής παραγωγής βασικών και πρωτογενών προϊόντων στην ΕΕ σε σχέση με τις εκτιμώμενες ανάγκες του πληθυσμού της από άποψη διατροφής και διατροφικών προτιμήσεων για καλύψουν τις διατροφικές τους ανάγκες και προτιμήσεις για μια δραστήρια ζωή γεμάτη υγεία (βλέπε σημείο 33). Επιπλέον, η μέτρηση της στήριξης της ΚΙΠΤ ως ποσοστό επί του συνολικού γεωργικού εισοδήματος θα ήταν ένας συναφής δείκτης του αντικτύπου της πολιτικής.	I.2 Μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων: Εξέλιξη του γεωργικού εισοδήματος σε σύγκριση με τη γενική οικονομία I.3 Μείωση της μεταβλητότητας του γεωργικού εισοδήματος: Εξέλιξη του γεωργικού εισοδήματος I.4 Στήριξη του βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος: Εξέλιξη του επιπέδου του γεωργικού εισοδήματος ανά τομείς (σε σύγκριση με τον μέσο όρο στη γεωργία) I.5 Συμβολή στην εδαφική ισορροπία: Εξέλιξη του γεωργικού εισοδήματος σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς (σε σύγκριση με τον μέσο όρο)	Δεν υπάρχει σύνδεση μεταξύ του R.4 και του στόχου για την ενίσχυση της επιστημονικής ασφάλειας. Επιπλέον, με την τρέχουσα διατύπωση του, δεν μετράει αποτελεσματικά. Όπως συστήσαμε και στην ειδική έκθεσή μας για την πολλαπλή συμμόρφωση, θα ήταν χρήσιμος ένας δείκτης αποτελεσματικότητας που μετράει το μερίδιο των γεωργικών εκμεταλλεύσεων –επί εκείνων που υπόκεινται σε επίτοπιο έλεγχο– που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις αρεσιμότητας. Ένας τέτοιος δείκτης αποτελέσματος θα ταίριαζε πολύ παραδείγματος χάριν με τον ειδικό στόχο που αφορά την ικανοποίηση των απαιτήσεων της κοινωνίας [άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο θ)]. Δεδομένου του φύσηματος των διαδεδειγμένων εργαλείων διαχείρισης του κινδύνου, θα ήταν χρήσιμη η παρακολούθηση του δείκτη R.5 ανά είδος εργαλείου. Αν ο δείκτης R.7 σκοπεύει να μετρήσει το αποτέλεσμα των παρεμβάσεων βάσει των άρθρων 66-67 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΙΠΤ, θα ήταν προτιμότερο, χάρη διαφάνειας, να ευθυγραμμιστεί η διατύπωση (π.χ. περιορισμοί ανά περιοχή).

Δείκτες αποτελέσματος	Σχόλια του ΕΕΣ	Δείκτες αντικτύπου	Σχόλια του ΕΕΣ
Ειδικός στόχος 2: Ενίσχυση του προσανατολισμού προς την αγορά και αύξηση της ανταγωνιστικότητας, μεταξύ άλλων δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση R.8 Στοχοδοτημένη στήριξη εκμεταλλεύσεων σε τομείς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες: Ποσοστό των γεωργών που επωφελούνται από τη συνδεδεμένη στήριξη για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας ή της ποιότητας R.9 Εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν επενδυτική στήριξη για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της αποδοτικής χρήσης των πόρων	Δεν υπάρχει σύδεση μεταξύ του R.8 και του στόχου, δεδομένου ότι γίνεται γενικά αποδεκτό ότι οι συνδεδεμένες ενισχύσεις μπορούν να προκαλέσουν στρέβλωση στην αγορά. Ο δείκτης R.9 δεν μετράει αποτελέσματα (άμεση μεταβολή), αλλά συγκεντρώνει τον αριθμό των δικαιούχων ορισμένων παρεμβάσεων με το σύνολο. Πρέπει να αναπτυχθούν περισσότεροι δείκτες αποτελέσματος για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων που συμβάλλουν στην εκπλήρωση του στόχου αυτού. Πέραν του κύριου στόχου του προσανατολισμού της αγοράς και του αυξημένου ανταγωνισμού, θα ήταν χρήσιμος ένας δείκτης που παρακολουθεί τη «μεγαλύτερη έμφαση στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση».	I.6 Αύξηση της παραγωγικότητας των εκμεταλλεύσεων: Συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής I.7 Ενίσχυση του εμπορίου γεωργικών ειδών διατροφής: Εισαγωγές και εξαγωγές γεωργικών προϊόντων διατροφής	
Ειδικός στόχος 3: Βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αξιακή αλυσίδα R.10 Βελτίωση της οργάνωσης της αλυσίδας εφοδιασμού: Ποσοστό των γεωργών που συμμετέχουν σε ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και συστήματα ποιότητας που λαμβάνουν στήριξη R.11 Συνκέντρωση της προσφοράς: Ποσοστό της αξίας της παραγωγής που διατέθηκε στο εμπόριο από οργανώσεις παραγωγών με επιχειρησιακά προγράμματα	Ο δείκτης R.10 δεν μετράει αποτελέσματα (άμεση μεταβολή) της συμμετοχής σε αυτές τις ομάδες ή οργανώσεις. Όσον αφορά τον δείκτη R.11 δεν είναι σαφές το πώς θα υπολογίζεται το ποσοστό, ήτοι με τι θα συσχετίζεται η αξία της διατεθείσας στο εμπόριο παραγωγής.	I.8 Βελτίωση της θέσης των γεωργών στην τροφική αλυσίδα: Προστιθέμενη αξία για τους παραγωγούς πρωτογενών προϊόντων στην τροφική αλυσίδα	

Δείκτες αποτελέσματος	Σχόλια του ΕΕΣ	Δείκτες αντικτύπου	Σχόλια του ΕΕΣ
Ειδικός στόχος 4: Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και στη βιώσιμη ενέργεια R.12 Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις για τη βελτίωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή R.13 Μείωση των εκπομπών στον τομέα της κτηνοτροφίας: Ποσοστό των μονάδων ζωικού κεφαλαίου στο πλαίσιο στήριξης με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της κοπριάς R.14 Αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα στο έδαφος και τη βιομάζα: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών, τη διατήρηση και/ή την ενίσχυση της αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (μόνιμες χορτολιβαδικές εκτάσεις, γεωργικές εκτάσεις σε τυρφώνες, δάση κ.λπ.) R.15 Πράσινη ενέργεια από τη γεωργία και τη δασοκομία: Επενδύσεις στη δυναμικότητα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής που βασίζεται σε βιοκαύσιμα (MW) R.16 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης: Εξοικονόμηση ενέργειας στη γεωργία R.17 Δασωμένες εκτάσεις: Περιοχή που λαμβάνει στήριξη για τη δάσωση και τη δημιουργία δασικών εκτάσεων, συμπεριλαμβανομένης της γεωργοδασοκομίας	Αναγνωρίζουμε ότι τα αποτελέσματα που σχετίζονται με δράσεις για τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή είναι δύσκολο να μετρηθούν, ενώ συχνά οι άμεσες μεταβολές δεν είναι ευδιάκριτες. Ωστόσο, για να μπορούν να θεωρηθούν οι δείκτες R.12, R.13, R.14 και R.17 δείκτες αποτελέσματος, θα πρέπει να αναμενόμενα αποτελέσματα των μέτρων που λαμβάνονται να συνοδεύονται από επιστημονικά στοιχεία. Επιπλέον, ανεξαρτήτως των –συχνά αρκετά σημαντικών– διαφορών ως προς τη συνεκτικότητα των δεσμεύσεων στην κλιματική αλλαγή, κάθε εκτόρρο έχει ίση αξία για τους δείκτες αυτούς. Η διαφορετική μεταχείριση των εκταρίων αυτών ανάλογα με τη συνεισφορά τους στους στόχους, βάσει αποδεικτικών στοιχείων, θα μπορούσε να αυξήσει το νόημα των δεικτών αυτών. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε, παραδειγματικά χάριν, να πραγματοποιηθεί μέσω ενός συστήματος βαθμολόγησης, όπως οι «δείκτες του Rio» του ΟΟΣΑ, στο πλαίσιο του οποίου οι δραστηριότητες θα διαλέγονταν και θα βαθμολογούνταν (από 0 έως 100 %) βάσει του βαθμού στον οποίο συμβάλλουν στην εκπλήρωση του στόχου. Δεν είναι σαφές το κατά πόσον ο δείκτης R.15 προορίζεται να μετράει τον αριθμό των επενδύσεων ή τη δυναμικότητα. Αν και η δυναμικότητα που θα δημιουργούνταν θα ήταν συναφέστερη σε σύγκριση με τον αριθμό των επενδύσεων, περισσότερο ενδεδειγμένος δείκτης αποτελέσματος θα ήταν η ενέργεια που παράχθηκε από ανανεώσιμες πηγές μετά την παρέλευση ενός ορισμένου διαστήματος. Ο δείκτης R.16 θα έπρεπε να διευκρινίζει κατά πόσον επιδιώξι είναι η μέτρηση της εξοικονόμησης ενέργειας που απορρέει από επενδύσεις στο πλαίσιο της ΚΙΠ και κατά πόσον θα πρέπει να μετρώνται οι ετήσιες εξοικονομήσεις ενέργειας.	I.9 Ενίσχυση της ανθεκτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων: Δείκτης I.10 Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής: Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από τη γεωργία I.11 Ενίσχυση της δεξιοτεχνίας του διοικητικού του ανθρώπου: Αύξηση του οργανικού ανθρώπου του εδάφους I.12 Αύξηση της βιώσιμης ενέργειας στη γεωργία: Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας από τη γεωργία και τη δασοκομία	Τα άρθρα 7, 96 και 97 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΙΠ συνδέουν τις παρεμβάσεις της ΚΙΠ με τη νομοθεσία της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια. Ως εκ τούτου, το πλαίσιο επιδόσεων της ΚΙΠ πρέπει να αποτυπώνει τον βαθμό εκπλήρωσης των στόχων της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια εκ μέρους του τομέα. Αν ο δείκτης I.9 προορίζεται να μετρά την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, προτείνουμε αυτό να διευκρινιστεί στον τίτλο του δείκτη. Η λέξη «ανθεκτικότητα» χρησιμοποιείται με διαφορετικό νόημα στον στόχο 1 (οικονομική ανθεκτικότητα), γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει σε σύγχυση. Ο δείκτης χρειάζεται περαιτέρω διευκρίνιση: κατανοούμε ότι η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης αναπτύσσει επί του παρόντος έναν δείκτη για την παρακολούθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή από κοινού με τη ΓΔ Δράσης για το Κλίμα.

Δείκτες αποτελέσματος	Σχόλια του ΕΕΣ	Δείκτες αντικτύπου	Σχόλια του ΕΕΣ
Ειδικός στόχος 5: Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας R.18 Βελτίωση του εδάφους: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις διαχείρισης επωφελείς για τη διαχείριση του εδάφους R.19 Βελτίωση της ποιότητας του αέρα: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας R.20 Προστασία της ποιότητας των υδάτων: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις διαχείρισης για την ποιότητα των υδάτων R.21 Βιώσιμη διαχείριση θρεπτικών συστατικών: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης των θρεπτικών συστατικών R.22 Βιώσιμη χρήση των υδάτων: Ποσοστό αρδευόμενης γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις για τη βελτίωση του υδατικού ισοζυγίου R.23 Επιδόσεις σχετικές με το περιβάλλον/το κλίμα μέσω επενδύσεων: Ποσοστό των γεωργιών που λαμβάνουν στήριξη για επενδύσεις που σχετίζονται με τη μείωση των περιβάλλον ή το κλίμα R.24 Περιβαλλοντικές/κλιματικές επιδόσεις μέσω της βελτίωσης των γνώσεων: Ποσοστό των γεωργιών που λαμβάνουν στήριξη για συμβουλές/κατάρτιση που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές/κλιματικές επιδόσεις	Αναγνωρίζουμε ότι τα αποτελέσματα που σχετίζονται με τους περιβαλλοντικούς στόχους είναι δύσκολο να μετρηθούν, και ότι συχνά οι άμεσες μεταβολές δεν είναι ευδιάκριτες. Ωστόσο, για να μπορούν να θεωρηθούν οι δείκτες R.18, R.19, R.20, R.21 και R.22 δείκτες αποτελέσματος, χρειάζεται τα αναμενόμενα αποτελέσματα των μέτρων που λαμβάνονται να συνοδεύονται από επιστημονικά στοιχεία. Επιπλέον, ανεξάρτητα από τις – αρκετά συχνά σημαντικές – διαφορές στην περιβαλλοντική αξία των δεσμεύσεων, η γη έχει ίση αξία για τους δείκτες αυτούς. Θα ήταν χρήσιμο αν διαφοροποιούνταν μεταξύ των διαφορετικών δεσμεύσεων (βλ. επόμενο σχόλιο για τον δείκτη R.12 ανωτέρω). Ομοίως, για τον δείκτη R.23 θα πρέπει να υπάρχουν επιστημονικά στοιχεία/επιστημονικές έρευνες που να επιβεβαιώνουν την αντίστοιχη περιβαλλοντική συμβολή της επένδυσης. Ο δείκτης R.24 θα ήταν περισσότερο προαναταολισμένος στα αποτελέσματα αν οι δράσεις που αναλαμβάνονται μετριοιούνται βάσει των συμβουλών/της κατάρτισης που παραδίδονται. Προς αποφυγή διπλής καταμέτρησης, οι δείκτες R.23 και R.24 πρέπει να προσδιορίζουν ότι οι γεωργοί μπορούν να μετρηθούν μόνο μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.	I.13 Μείωση της διάβρωσης του εδάφους: Ποσοστό των εκτάσεων με μέτρια και σοβαρή διάβρωση του εδάφους στις γεωργικές εκτάσεις I.14 Βελτίωση της ποιότητας του αέρα: Μείωση των εκπομπών αμμωνίας από τη γεωργία I.15 Βελτίωση της ποιότητας των υδάτων: Ακαθάριστο ισοζύγιο θρεπτικών ουσιών στη γεωργική γη I.16 Μείωση της απορροής θρεπτικών συστατικών: Νιτρορύπανση στα υπόγεια ύδατα — Ποσοστό των σταθμών υπογείων υδάτων με συγκέντρωση Ν άνω των 50 mg/l, σύμφωνα με την οδηγία για τη νιτρορύπανση I.17 Μείωση της πίεσης στους υδατικούς πόρους: Βελτιωμένος Δείκτης Αξιοποίησης Νερού (Water Exploitation Index Plus/WEI +)	Οι δείκτες αντικτύπου φαίνεται να είναι συναφείς, χρειάζονται ωστόσο περαιτέρω αποσαφήνιση. I.14: Συστήνεται η αντικατάσταση του «Reduction of» στο αγγλικό κείμενο με το «reduce» (Δεν ισχύει για το ελληνικό κείμενο)

Δείκτες αποτελέσματος	Σχόλια του ΕΕΣ	Δείκτες αντικτύπου	Σχόλια του ΕΕΣ
Ειδικός στόχος 6: Συμβολή στην προστασία της βιοποικιλότητας, ενίσχυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και διατήρηση των οικοτόπων και των τοπίων R.25 Στήριξη της αειφόρου διαχείρισης των δασών: Ποσοστό δασικών εκτάσεων που υπόκεινται σε δεσμεύσεις διαχείρισης για τη στήριξη της προστασίας και της διαχείρισης των δασών R.26 Προστασία δασικών οικοσυστημάτων: Ποσοστό δασικών εκτάσεων που υπόκεινται σε δεσμεύσεις διαχείρισης για τη στήριξη του τοπίου, της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών R.27 Διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών: Ποσοστό γεωργικών εκτάσεων που υπόκεινται σε δεσμεύσεις διαχείρισης για τη στήριξη της διατήρησης ή της αποκατάστασης της βιοποικιλότητας R.28 Στήριξη του δικτύου Natura 2000: Έκταση των περιοχών Natura 2000 που υπόκειται σε δεσμεύσεις για την προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση R.29 Διατήρηση των χαρακτηριστικών του τοπίου: Ποσοστό γεωργικών εκτάσεων που υπόκεινται σε δεσμεύσεις για τη διαχείριση των χαρακτηριστικών του τοπίου, συμπεριλαμβανομένων των θάμνοστοιχών	Όπως αναφέρεται και ανωτέρω για τους δείκτες αποτελέσματος που συνδέονται με τους σχετικούς με το κλίμα και το περιβάλλον στόχους, οι δείκτες R.25, R.26, R.27, R.28 και R.29 πρέπει να υποστηρίζονται από επιστημονικές μελέτες ή αποδείξεις που επιβεβαιώνουν τη συνεισφορά των μέτρων βιοποικιλότητας. Δεν καθίσταται σαφής ο λόγος για τον οποίο ο δείκτης R.28 προτείνεται να μετράται η έκταση σε απόλυτη τιμή αντί να υπολογίζεται ως ποσοστό, όπως ισχύει με τους άλλους δείκτες.	I.18 Αύξηση πληθυσμών πτηνών σε γεωργικές εκτάσεις: Δείκτης πτηνών που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις I.19 Ενοχυμένη προστασία της βιοποικιλότητας: Ποσοστό των ειδών και των οικοτόπων κοιντικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με τη γεωργία με σταθερές ή αυξανόμενες τάσεις I.20 Ενοχυμένη παροχή οικοσυστημικών υπηρεσιών: Ποσοστό της ΧΓΕ καλυπτόμενης από χαρακτηριστικά του τοπίου	

Δείκτες αποτελέσματος	Σχόλια του ΕΕΣ	Δείκτες αντικτύπου	Σχόλια του ΕΕΣ
Ειδικός στόχος 7: Προσέλκυση γεωργών νεαρής ηλικίας και διευκόλυνση της ανάπτυξης επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές		1.21 Προέλκυση γεωργών νεαρής ηλικίας: Εξέλιξη του αριθμού των νέων γεωργών	Βλέπε σχόλια σχετικά με τον δείκτη αποτελέσματος R.30.
R.30 Ανανέωση των γενεών: Αριθμός γεωργών νεαρής ηλικίας που εγκαθίστανται σε γεωργική εκμετάλλευση με στήριξη της ΚΓΠ R.31 Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας σε έργα που λαμβάνουν στήριξη R.32 Ανάπτυξη της αγροτικής βιοοικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων στον τομέα της βιοοικονομίας που λαμβάνουν στήριξη R.33 Ψηφιοποίηση της αγροτικής οικονομίας: Αγροτικός πληθυσμός που εμπίπτει σε στρατηγική στήριξης δράσης για τα έξυπνα χωριά R.34 Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ R.35 Προώθηση της κοινωνικής ένταξης: Αριθμός των ατόμων από μειονοτικές ή/και ευάλωτες ομάδες που ωφελούνται από προγράμματα κοινωνικής ένταξης που λαμβάνουν στήριξη	Οι δείκτες R.30 και 1.21 εστιάζουν στον αριθμό των νεαρής ηλικίας ή νέων γεωργών και όχι στο ποσοστό ανανέωσης των γενεών μεταξύ νεαρής ηλικίας/νέων και ηλικιωμένων γεωργών, ή νεαρής ηλικίας/νέων γεωργών και συνολικού αριθμού γεωργών. Η μέτρηση αυτών των αναλογιών θα αποτελούσε χρησιμότερο δείκτη των επιδόσεων της πολιτικής. Κατά την άποψή μας, οι δείκτες αυτοί πρέπει να λαμβάνουν υπόψη μόνο τους γεωργούς νεαρής ηλικίας που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το στάδιο της εγκατάστασης.	1.21 Προέλκυση γεωργών νεαρής ηλικίας: Εξέλιξη του αριθμού των νέων γεωργών	Βλέπε σχόλια σχετικά με τον δείκτη αποτελέσματος R.30.
Ειδικός στόχος 8: Προώθηση της απασχόλησης, της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης στην αγροτική περιοχή, περιλαμβανομένης της βιοοικονομίας και της βιώσιμης δασοκομίας		1.22 Συμβολή στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές: Εξέλιξη του ποσοστού απασχόλησης στις κατ' εξοχήν αγροτικές περιοχές 1.23 Συμβολή στην ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ στις κατ' εξοχήν αγροτικές περιοχές 1.24 Μια πιο δίκαιη ΚΓΠ: Καλύτερη κατανομή της στήριξης της ΚΓΠ 1.25 Προώθηση της αγροτικής ένταξης: Εξέλιξη του δείκτη φτώχειας στις αγροτικές περιοχές	Δεν είναι σαφές τι προορίζεται να μετράται με τον δείκτη 1.24. Ενδεχομένως ο νομοθέτης να εξετάσει το ενδεχόμενο υπολογισμού μεταβολής του συντελεστή Gini μόνο στις επιδοτήσεις της ΚΓΠ.

Δείκτες αποτελέσματος	Σχόλια του ΕΕΣ	Δείκτες αντικτύπου	Σχόλια του ΕΕΣ
Ειδικός στόχος 9: Βελτίωση της ανταπόκρισης της γεωργίας της ΕΕ στις απαιτήσεις της κοινωνίας σχετικά με τα τρόφιμα και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλών, θρεπτικών και βιώσιμων τροφίμων, καθώς και την καλή διαβίωση των ζώων R.36 Περιορισμός της χρήσης αντιβιοτικών: Ποσοστό των μονάδων ζωικού κεφαλαίου τις οποίες αφορούν δράσεις για τον περιορισμό της χρήσης αντιβιοτικών (πρόληψη/μείωση) που λαμβάνουν στήριξη R.37 Ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων: Ποσοστό γεωργικών εκτάσεων τις οποίες αφορούν ειδικές δράσεις που λαμβάνουν στήριξη με σκοπό την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων για τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων των γεωργικών φαρμάκων R.38 Βελτίωση της καλής μεταχείρισης των ζώων: Ποσοστό των μονάδων ζωικού κεφαλαίου που καλύπτονται από δράση που λαμβάνει στήριξη για τη βελτίωση της μεταχείρισης των ζώων	Ωστόσο, για να θεωρηθούν οι δείκτες R.36, R.37 και R.38 δείκτες αποτελέσματος, χρειάζεται τα αναμενόμενα αποτελέσματα των μέτρων που λαμβάνονται να συνοδεύονται από επιστημονικά στοιχεία. Ο δείκτης R.36 αναφέρεται σε δράσεις που ασκούν έμμεσο αντίκτυπο στην καλή διαβίωση των ζώων. Δεν αναφέρεται στα αποτελέσματα των παρεμβάσεων από την άποψη της βελτιωμένης διαβίωσης των ζώων/παραγματοειδούς ελάττωσης της χρήσης αντιβιοτικών. Ο δείκτης R.38 δεν μετράει πραγματικά αποτελέσματα. Το ποσοστό των μονάδων ζωικού κεφαλαίου που καλύπτονται από δράση που λαμβάνει στήριξη για τη βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων δεν απηχεί τη μεταβολή της κατάστασης διαβίωσης των ζώων. Δεν καθίσταται σαφές κατά πόσο ο δείκτης αυτός συνδέεται με τον δείκτη εκροής O.16 ήτοι, αν ο δείκτης μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τον υπολογισμό του R.38. Υπάρχει ο κίνδυνος οι παρεμβάσεις για στόχους που δεν αφορούν την καλή διαβίωση των ζώων (υγεία, βιοασφάλεια) να αναφέρονται στο πλαίσιο του εν λόγω δείκτη, παρέχοντας κατά τον τρόπο αυτό παραπλανητικά στοιχεία σχετικά με την έκταση των δράσεων για την καλή διαβίωση των ζώων.	I.26. Περιορισμός της χρήσης αντιβιοτικών στη γεωργία: Πολλές/χρήση στα τροφοπαρωγικά ζώα I.27 Ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων: Μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων των γεωργικών φαρμάκων (οδηγία για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων) I.28 Ανταπόκριση στη ζήτηση των καταναλωτών για ποιοτικά τρόφιμα: Αξία της παραγωγής στο πλαίσιο συστημάτων ποιότητας της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των βιολογικών προϊόντων)	Δεν υπάρχει δείκτης αντικτύπου για την καλή διαβίωση των ζώων. Δεν καθίσταται σαφές κατά πόσον ο δείκτης I.26 προορίζεται να καλύπτει τις πωλήσεις ή τη χρήση αντιβιοτικών. Τα τρόφιμα είναι επίσης μια ευρύτατη έννοια. Ο δείκτης θα είχε μεγαλύτερη χρησιμότητα αν προοριζόταν να μετρήσει, παραδείγματος χάριν, το μερίδιο των τροφίμων που παράγεται διαχρονικά χωρίς αντιβιοτικά. Δεν είναι σαφές τι προορίζεται να μετράται με τον δείκτη I.27. Αν στόχος είναι να μειωθεί η χρήση των γεωργικών φαρμάκων, ο δείκτης θα πρέπει να αναδιατυπωθεί. Η μέτρηση της μείωσης του κινδύνου και του αντικτύπου των γεωργικών φαρμάκων δεν φαίνεται πιθανό να επιτευχθεί. Ο δείκτης I.28 ασχολείται μόνο με την αξία της παραγωγής χωρίς να σχετίζεται με οποιονδήποτε άλλο παράγοντα. Έτσι ο δείκτης παραμένει ευάλωτος σε εξωτερικές επιρροές όπως μεταβολές στις τιμές. Η μέτρηση της ως ποσοστού επί της συνολικής παραγωγής θα μπορούσε να είναι χρησιμότερος δείκτης.
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της πρότασης της Επιτροπής για τον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΠΠ (κυρίως παράρτημα I).			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ, ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΩΝ

Με επιδίωξη μας την παρούσα ενός συνεκτικού πλαισίου (το οποίο βασίζεται αποκλειστικά στους στόχους, τις παρεμβάσεις και τους δείκτες που περιλαμβάνονται στην πρόταση της Επιτροπής), στο παρόν παράρτημα αναλύουμε σε ποιον στόχο συνεισφέρει κάθε δείκτης εκροής και η οικεία παρέμβαση. Εξετάσαμε επίσης τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χαρτογράφησε τους δείκτες αποτελεσματος και αντικτύπου σε σχέση με συγκεκριμένους στόχους, τους οποίους ανακατατάξαμε ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες. Στο παρόν παράρτημα δεν αξιολογούμε την ποιότητα των δεικτών· για σχόλια σχετικά με μεμονωμένους δείκτες, βλέπε **παράρτημα I**.

Κατά την άποψή μας, θα έπρεπε να υπάρχει ένα συνεκτικό πλαίσιο που να συνδέει τους προτεινόμενους επιμέρους στόχους, που εμφανίζονται στην πρώτη στήλη με τους δείκτες εκροής και τις αντίστοιχες παρεμβάσεις (βλέπε σημείο 80). Με το κείμενο σε έντονη γραφή υπογραμμίζονται ορισμένες ασυνεπείς και κενά (ήτοι ανύπαρκτοι δείκτες), που επιδέχονται περαιτέρω επεξεργασία.

Στόχος	Παρέμβαση	Αναφορά στη νομική βάση	Δείκτες εκροής	Δείκτης αποτελέσματος	Δείκτης αντικτύπου
Ειδικός στόχος 1: Στήριξη του βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος και της ανθεκτικότητας σε ολόκληρη την Ένωση για την ενίσχυση της επιστημονικής αφοσίωσης	Αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις — βασική και συμπληρωματική αναδιανεμητική εισοδηματική στήριξη	Άρθρο 14, παράγραφος 6, στοιχείο α) και β)	O.4 Αριθμός εκταρίων για αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις O.5 Αριθμός δικαιούχων για αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις	R.5 Διαχείριση κινδύνων: Ποσοστό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που διαθέτουν εργαλεία διαχείρισης κινδύνων της ΚΓΠ R.6 Ανακατανομή στις μικρότερες γεωργικές εκμεταλλεύσεις: Ποσοστό συμπληρωματικής στήριξης ανά εκτάριο για επιλεξιμείς γεωργικές εκμεταλλεύσεις μικρότερου μεγέθους από το μέσο μέγεθος εκμετάλλευσης (σε σύγκριση με τον μέσο όρο)	I.2 Μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων: Εξέλιξη του γεωργικού εισοδήματος σε σύγκριση με τη γενική οικονομία I.3 Μείωση της μεταβλητότητας του γεωργικού εισοδήματος: Εξέλιξη του γεωργικού εισοδήματος I.4 Στήριξη του βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος: Εξέλιξη του επιπέδου του γεωργικού εισοδήματος ανά τομείς (σε σύγκριση με τον μέσο όρο στη γεωργία) I.5 Συμβολή στην εδαφική ισορροπία: Εξέλιξη του γεωργικού εισοδήματος σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς (σε σύγκριση με τον μέσο όρο)
	Εργαλεία διαχείρισης κινδύνων	Άρθρα 64, στοιχείο στ), και 70	O.8 Αριθμός γεωργών που καλύπτονται από εργαλεία διαχείρισης κινδύνων που λαμβάνουν στήριξη	R.7 Ενίσχυση της στήριξης σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε περιοχές με ειδικές ανάγκες: Ποσοστό συμπληρωματικής στήριξης ανά εκτάριο σε περιοχές με μεγαλύτερες ανάγκες (σε σύγκριση με τον μέσο όρο)	I.2.4 Μια πιο δίκαιη ΚΓΠ: Καλύτερη κατανομή της στήριξης της ΚΓΠ
	Ενισχύσεις για φυσικούς ή άλλους ειδικούς ανά περιοχή περιορισμούς	Άρθρα 64, στοιχείο β), και 66	O.11 Αριθμός εκταρίων για τα οποία καταβάλλεται συμπλήρωμα για τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα (3 κατηγορίες)		

Στόχος	Παρέμβαση	Αναφορά στη νομική βάση	Δείκτες εκροής	Δείκτης αποτελέσματος	Δείκτης αντικτύπου
Στόχος 2: Ενίσχυση του προσανατολισμού προς την αγορά και αύξηση της ανταγωνιστικότητας, μεταξύ άλλων δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση	Συνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις	Άρθρο 14, παράγραφος 7	Ο.9 Αριθμός εκταρίων που επωφελούνται από τη συνδεδεμένη στήριξη Ο.10 Αριθμός ζώων που επωφελούνται από συνδεδεμένη στήριξη	R.8 Στοιχοθετημένη στήριξη εκμεταλλεύσεων σε τομείς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες: Ποσοστό των γεωργών που επωφελούνται από τη συνδεδεμένη στήριξη για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας ή της ποιότητας	I.6 Αύξηση της παραγωγικότητας των εκμεταλλεύσεων: Συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής
	Επενδύσεις	Άρθρα 64, στοιχείο δ), και 68	Ο.18 Αριθμός παραγωγικών επενδύσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που λαμβάνουν στήριξη Ο.21 Αριθμός παραγωγικών επενδύσεων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων	R.3 Ψηφιοποίηση της γεωργίας: Ποσοστό των γεωργών που επωφελούνται από τη στήριξη που παρέχεται μέσω της ΚΓΠ στην τεχνολογία γεωργίας ακριβείας R.9 Εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν επενδυτική στήριξη για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της αποδοτικής χρήσης των πόρων	I.7 Ενίσχυση του εμπορίου γεωργικών ειδών διατροφής: Εισαγωγές και εξαγωγές γεωργικών προϊόντων διατροφής
	Ανταλλαγή γνώσεων και πληροφορίες	Άρθρα 64, στοιχείο η), και 72	Ο.29 Αριθμός γεωργών που έχουν λάβει κατάρτιση/συμβουλές Ο.30 Αριθμός μη γεωργών με κατάρτιση/που έχουν λάβει συμβουλές	R.1 Βελτίωση της απόδοσης μέσω της γνώσης και της καινοτομίας: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν στήριξη για συμβουλές, κατάρτιση, ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετοχή σε επιχειρησιακές ομάδες για τη βελτίωση των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κλιματικών επιδόσεων καθώς και των επιδόσεων στον τομέα της αποδοτικής χρήσης των πόρων. R.2 Σύνδεση της παροχής συμβουλών και των συστημάτων γνώσης: αριθμός των συμβούλων που έχουν ενταχθεί στα AKIS (σε σύγκριση με το συνολικό αριθμό των γεωργών)	

Στόχος	Παρέμβαση	Αναφορά στη νομική βάση	Δείκτες εκροής	Δείκτης αποτελέσματος	Δείκτης αντικτύπου
Ειδικός στόχος 3: Βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα αξίας	Τομεακές παρεμβάσεις	Άρθρο 39	Ο.33 Αριθμός οργανώσεων παραγωγών που συνιστούν επιχειρησιακό ταμείο/πρόγραμμα Ο.34 Αριθμός δράσεων προώθησης και ενημέρωσης, και παρακολούθηση της αγοράς	R.10 Βελτίωση της οργάνωσης της αλυσίδας εφοδιασμού: Ποσοστό των γεωργών που συμμετέχουν σε ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και συστήματα ποιότητας που λαμβάνουν στήριξη R.11 Συνγέντρωση της προσφοράς: Ποσοστό της αξίας της παραγωγής που διατέθηκε στο εμπόριο από οργανώσεις παραγωγών με επιχειρησιακά προγράμματα	I.8 Βελτίωση της θέσης των γεωργών στην τροφική αλυσίδα: Προστιθέμενη αξία για τους παραγωγούς πρωτογενών προϊόντων στην τροφική αλυσίδα
	Συνεργασία	Άρθρο 64 και 71	Ο.24 Αριθμός ομίλων/οργανώσεων παραγωγών που λαμβάνουν στήριξη	R.12 Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις για τη βελτίωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή R.13 Μείωση των εκπομπών στον τομέα της κτηνοτροφίας: Ποσοστό των μονάδων ζωικού κεφαλαίου στο πλαίσιο στήριξης με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας, υπερπαραβιομενής της διαχείρισης της κοπριάς R.14 Αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα στο έδαφος και τη βιομάζα: Ποσοστό γεωργικής γης που υποκειται σε δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών, τη διατήρηση και/ή την ενίσχυση της αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (μόνιμες χορτολιβαδικές εκτάσεις, γεωργικές εκτάσεις σε τυρφώνες, δάση κ.λπ.) R.17 Δασωμένες εκτάσεις: Περιοχή που λαμβάνει στήριξη για τη δάσωση και τη δημιουργία δασικών εκτάσεων, συμπεριλαμβανομένης της γεωργοδασοκομίας	I.9 Ενίσχυση της ανθεκτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων: Δείκτης I.10 Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής: Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από τη γεωργία I.11 Ενίσχυση της δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα: Αύξηση του οργανικού άνθρακα του εδάφους I.12 Αύξηση της βιώσιμης ενέργειας στη γεωργία: Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας από τη γεωργία και τη δασοκομία
Ειδικός στόχος 4: Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και στη βιώσιμη ενέργεια	[Υποχρεωτικές απαιτήσεις — ΚΙΠΚ]	Άρθρα 11 και 12	Ο.32 Αριθμός εκταρίων που υπόκεινται σε προϋποθέσεις (κατανεμημένα ανά πρακτική ΟΠΠ)	[Δεν υπάρχει δείκτης εκροής]	
	Αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις — προγράμματα για το κλίμα και το περιβάλλον.	Άρθρο 14, παράγραφος 6, στοιχείο δ)	Ο.13 Αριθμός εκταρίων (γεωργικής χρήσης) που καλύπτονται από δεσμεύσεις για το περιβάλλον/το κλίμα που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις Ο.14 Αριθμός εκταρίων (δασοκομία) που καλύπτονται από δεσμεύσεις για το περιβάλλον/το κλίμα που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις		
	Ενισχύσεις για περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες διαχειριστικές δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις	Άρθρα 64, στοιχείο α), και 65			

Στόχος	Παρέμβαση	Αναφορά στη νομική βάση	Δείκτες εκροής	Δείκτης αποτελέσματος	Δείκτης αντικτύπου
	Επενδύσεις	Άρθρα 64, στοιχείο δ), και 68	O.18 Αριθμός παραγωγικών επενδύσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που λαμβάνουν στήριξη O.21 Αριθμός παραγωγικών επενδύσεων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων	R.15 Πρόσληψη ενέργειας από τη γεωργία και τη δασοκομία: Επενδύσεις στη δυνατότητα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής που βασίζεται σε βιοκαύσιμα (MW) R.16 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης: Εξοικονόμηση ενέργειας στη γεωργία R.23 Επιδόσεις σχετικές με το περιβάλλον/το κλίμα μέσω επενδύσεων: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν στήριξη για επενδύσεις που σχετίζονται με τη μέριμνα για το περιβάλλον ή το κλίμα	
	Ανταλλαγή γνώσεων και πληροφορίες	Άρθρα 64, στοιχείο η), και 72	O.29 Αριθμός γεωργών που έχουν λάβει κατάρτιση/συμβουλές O.30 Αριθμός μη γεωργών με κατάρτιση/που έχουν λάβει συμβουλές	R.1 Βελτίωση της απόδοσης μέσω της γνώσης και της καινοτομίας: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν στήριξη για συμβουλές, κατάρτιση, ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετοχή σε επιχειρησιακές ομάδες για τη βελτίωση των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κλιματικών επιδόσεων καθώς και των επιδόσεων στον τομέα της αποδοτικής χρήσης των πόρων. R.24 Περιβαλλοντικές/κλιματικές επιδόσεις μέσω της βελτίωσης των γνώσεων: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν στήριξη για συμβουλές/κατάρτιση που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές/κλιματικές επιδόσεις	

Στόχος	Παρέμβαση	Αναφορά στη νομική βάση	Δείκτες εκροής	Δείκτης αποτελέσματος	Δείκτης αντικτύπου
Ειδικός στόχος 5: Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης δια-και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας	Παρέμβαση απαιτήσεων — ΚΙΠΚ	Άρθρα 11 και 12	O.32 Αριθμός εκταρίων που υπόκεινται σε προϋποθέσεις (καταναεμμένα κατά ΚΙΠΚ 4-8)	Έδαφος R.18 Βελτίωση του εδάφους: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις διαχείρισης επωφελείς για τη διαχείριση του εδάφους Αέρας R.19 Βελτίωση της ποιότητας του αέρα: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας Υδατα R.20 Προστασία της ποιότητας των υδάτων: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις διαχείρισης για την ποιότητα των υδάτων R.21 Βιώσιμη διαχείριση θρεπτικών συστατικών: Ποσοστό γεωργικής γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης των θρεπτικών συστατικών R.22 Βιώσιμη χρήση των υδάτων: Ποσοστό αρδευόμενης γης που υπόκειται σε δεσμεύσεις για τη βελτίωση του υδατικού ισοζυγίου R.23 Επιδόσεις σχετικές με το περιβάλλον/το κλίμα μέσω επενδύσεων: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν στήριξη για επενδύσεις που σχετίζονται με τη μέριμνα για το περιβάλλον ή το κλίμα	Έδαφος I.13 Μείωση της διάβρωσης του εδάφους: Ποσοστό των εκτάσεων με μέτρια και σοβαρή διάβρωση του εδάφους στις γεωργικές εκτάσεις Αέρας I.14 Βελτίωση της ποιότητας του αέρα: Μείωση των εκπομπών αμμωνίας από τη γεωργία Υδατα I.15 Βελτίωση της ποιότητας των υδάτων: Ακαθάριστο ισοζύγιο θρεπτικών ουσιών στη γεωργική γη I.16 Μείωση της απορροής θρεπτικών συστατικών: Νιτρορύπανση στα υπαίγια ύδατα — Ποσοστό των σταθμών υπόγειων υδάτων με συγκέντρωση N άνω των 50 mg/l, σύμφωνα με την οδηγία για τη νιτρορύπανση I.17 Μείωση της πίεσης στους υδατικούς πόρους: Βελτιωμένος Δείκτης Αξιοποίησης Νερού (Water Exploitation Index Plus/WEI+)
	Αποσυμμετρεμένες άμεσες ενισχύσεις — προγράμματα για το κλίμα και το περιβάλλον	Άρθρο 14, παράγραφος 6, στοιχείο δ)	[Δεν υπάρχει δείκτης εκροής]		
	Ενισχύσεις για περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες διαχειριστικές δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις	Άρθρα 64, στοιχείο α), και 65	O.13 Αριθμός εκταρίων (γεωργικής χρήσης) που καλύπτονται από δεσμεύσεις για το περιβάλλον/το κλίμα που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις O.14 Αριθμός εκταρίων (δασοκομία) που καλύπτονται από δεσμεύσεις για το περιβάλλον/το κλίμα που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις O.15 Αριθμός εκταρίων για τα οποία χορηγείται στήριξη για τη βιολογική γεωργία		
	Μειονεκτήματα ανά περιοχή που προκύπτουν από συγκεκριμένες υποχρεωτικές απαιτήσεις	Άρθρα 64, στοιχείο γ), και 67	O.12 Αριθμός εκταρίων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του Natura 2000 ή της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα		
	Ανταλλαγή γνώσεων και πληροφορίες	Άρθρα 64, στοιχείο η), και 72	O.29 Αριθμός γεωργών που έχουν λάβει κατάρτιση/συμβουλές O.30 Αριθμός μη γεωργών με κατάρτιση/που έχουν λάβει συμβουλές	R.1 Βελτίωση της απόδοσης μέσω της γνώσης και της καινοτομίας: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν στήριξη για συμβουλές, κατάρτιση, ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετοχή σε επιχειρησιακές ομάδες για τη βελτίωση των οικονομικών , περιβαλλοντικών και κλιματικών επιδόσεων καθώς και των επιδόσεων στον τομέα της αποδοτικής χρήσης των πόρων. R.24 Περιβαλλοντικές/κλιματικές επιδόσεις μέσω της βελτίωσης των γνώσεων: Ποσοστό των γεωργών που λαμβάνουν στήριξη για συμβουλές/κατάρτιση που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές/κλιματικές επιδόσεις	

Στόχος	Παρέμβαση	Αναφορά στη νομική βάση	Δείκτες εκροής	Δείκτης αποτελέσματος	Δείκτης αντικτύπου
Ειδικός στόχος 6: Συμβολή στην προστασία της βιοποικιλότητας, ενίσχυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και διατήρηση των οικοτόπων και των τοπίων	[Υποχρεωτικές απαιτήσεις — ΚΙΠΚ]	Άρθρα 11 και 12	Ο.32 Αριθμός εκταρίων που υπόκεινται σε προϋποθέσεις (καταμεμειμένα κατά ΚΙΠΚ 9-10)	R.25 Στήριξη της αειφόρου διαχείρισης των δασών: Ποσοστό δασικών εκτάσεων που υπόκεινται σε δεσμεύσεις διαχείρισης για τη στήριξη της προστασίας και της διαχείρισης των δασών	I.18 Αύξηση πληθυσμών πτηνών σε γεωργικές εκτάσεις: Δείκτης πτηνών που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις
	Τομεακές παρεμβάσεις	Άρθρο 39	Ο.35 Αριθμός δράσεων για τη διατήρηση/βελτίωση της μελισσοκομίας	R.26 Προστασία δασικών οικοσυστημάτων: Ποσοστό δασικών εκτάσεων που υπόκεινται σε δεσμεύσεις διαχείρισης για τη στήριξη του τοπίου, της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών	I.19 Ενισχυμένη προστασία της βιοποικιλότητας: Ποσοστό των ειδών και των οικοτόπων κοιντοτικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με τη γεωργία με σταθιρές ή αυξανόμενες τάσεις
	Ενισχύσεις για περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες διαχειριστικές δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις	Άρθρα 64, στοιχείο α), και 65	Ο.13 Αριθμός εκταρίων (γεωργικής χρήσης) που καλύπτονται από δεσμεύσεις για το περιβάλλον/το κλίμα που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις Ο.14 Αριθμός εκταρίων (δασοκομία) που καλύπτονται από δεσμεύσεις για το περιβάλλον/το κλίμα που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις Ο.17 Αριθμός έργων για τη στήριξη γενετικών πόρων	R.27 Διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών: Ποσοστό γεωργικών εκτάσεων που υπόκεινται σε δεσμεύσεις διαχείρισης για τη στήριξη της διατήρησης ή της αποκατάστασης της βιοποικιλότητας R.28 Στήριξη του δικτύου Natura 2000: Έκταση των περιοχών Natura 2000 που υπόκειται σε δεσμεύσεις για την προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση R.29 Διατήρηση των χαρακτηριστικών του τοπίου: Ποσοστό γεωργικών εκτάσεων που υπόκεινται σε δεσμεύσεις για τη διαχείριση των χαρακτηριστικών του τοπίου, συμπεριλαμβανομένων των θαμνοστοιχείων	I.20 Ενισχυμένη παροχή οικοσυστημικών υπηρεσιών: Ποσοστό της ΧΓΕ καλυπτόμενης από χαρακτηριστικά του τοπίου
	Ενισχύσεις για μειονεκτήματα ανά περιοχή που προκύπτουν από συγκεκριμένες υποχρεωτικές απαιτήσεις	Άρθρα 64, στοιχείο γ), και 67	Ο.12 Αριθμός εκταρίων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του Natura 2000 ή της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα		
	Επενδύσεις	Άρθρα 64, στοιχείο δ), και 68	Ο.20 Αριθμός μη παραγωγικών επενδύσεων που λαμβάνουν στήριξη		

Στόχος	Παρέμβαση	Αναφορά στη νομική βάση	Δείκτες εκροής	Δείκτης αποτελέσματος	Δείκτης αντικτύπου
Ειδικός στόχος 7: Προσέλευση γεωργών νεαρής ηλικίας και διευκόλυνση της ανάπτυξης επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές	Αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις — συμπληρωματική εισοδηματική στήριξη νέων γεωργών	Άρθρο 14, παράγραφος 6, στοιχείο δ)	O.6 Αριθμός εκταρίων που υπόκεινται σε ενισχυμένη εισοδηματική στήριξη για γεωργούς νεαρής ηλικίας O.7 Αριθμός δικαιούχων που υπόκεινται σε ενισχυμένη εισοδηματική στήριξη για γεωργούς νεαρής ηλικίας	R.30 Ανάθεση των γενών: Αριθμός γεωργών νεαρής ηλικίας που εγκαθίστανται σε γεωργική εκμετάλλευση με στήριξη της ΚΓΠ	1.21 Προέλευση γεωργών νεαρής ηλικίας: Εξέλιξη του αριθμού των νέων γεωργών
	Επιχορηγήσεις εγκατάστασης	Άρθρα 64, στοιχείο ε), και 69	O.22 Αριθμός γεωργών που λαμβάνουν επιχορηγήσεις εγκατάστασης		
	Συνεργασία	Άρθρα 64 και 71	O.26 Αριθμός έργων ανανέωσης των γενών (νέοι/μεγαλύτερης ηλικίας γεωργοί)		
	Επενδύσεις	Άρθρα 64, στοιχείο δ), και 68	O.19 Αριθμός τοπικών υποδομών που λαμβάνουν στήριξη	R.31 Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας σε έργα που λαμβάνουν στήριξη	I.22 Συμβολή στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές: Εξέλιξη του ποσοστού απασχόλησης στις κατ' εξοχήν αγροτικές περιοχές
Ειδικός στόχος 8: Προώθηση της απασχόλησης, της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής εντάξης και της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, περιλαμβανομένης της βιοοικονομίας και της βιώσιμης δασοκομίας	Επιχορηγήσεις εγκατάστασης	Άρθρα 64, στοιχείο ε), και 69	O.23 Αριθμός επιχειρηματιών του αγροτικού τομέα που λαμβάνουν επιχορηγήσεις εγκατάστασης	R.32 Ανάπτυξη της αγροτικής βιοοικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων στον τομέα της βιοοικονομίας που λαμβάνουν στήριξη	I.23 Συμβολή στην ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ στις κατ' εξοχήν αγροτικές περιοχές
	Συνεργασία	Άρθρα 64 και 71	O.1 Αριθμός επιχειρησιακών ομάδων στο πλαίσιο της ΕΣΚ O.2 Αριθμός συμβούλων που έχουν συστήσει ή συμμετέχουν στις επιχειρησιακές ομάδες ΕΣΚ O.27 Αριθμός τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης (LEADER) O.28 Αριθμός άλλων ομάδων συνεργασίας (εκτός των ομάδων ΕΣΚ που αναφέρονται στο O.1)	R.33 Ψηφιοποίηση της αγροτικής οικονομίας: Αγροτικός πληθυσμός που εμπίπτει σε στρατηγική στήριξης της δράσης για τα έξυπνα χωριά R.34 Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείνεται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ R.35 Προώθηση της κοινωνικής εντάξης: Αριθμός των ατόμων από μειονοτικές ή/και ευάλωτες ομάδες που ωφελούνται από προγράμματα κοινωνικής εντάξης που λαμβάνουν στήριξη	I.25 Προώθηση της αγροτικής εντάξης: Εξέλιξη του δείκτη φτώχειας στις αγροτικές περιοχές I.1 Ανταλλαγή γνώσεων και καινοτομίας: Μερικό στον προϋπολογισμό της ΚΓΠ για την ανταλλαγή γνώσεων και την καινοτομία

Στόχος	Παρέμβαση	Αναφορά στη νομική βάση	Δείκτες εκροής	Δείκτης αποτελέσματος	Δείκτης αντικτύπου
Στόχος Ειδικός στόχος 9: Βελτίωση της ανταπόκρισης της γεωργίας της ΕΕ στις απαιτήσεις της κοινωνίας σχετικά με τα τρόφιμα και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλών, θρεπτικών και βιώσιμων τροφίμων, καθώς και την καλή διαβίωση των ζώων	Ενισχύσεις για περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις	Άρθρα 64, στοιχείο α), και 65	Ο.13 Αριθμός εκταρίων (γεωργικής χρήσης) που καλύπτονται από δεσμεύσεις για το περιβάλλον/το κλίμα που υπερβαίνουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις Ο.16 Αριθμός μονάδων ζωικού κεφαλαίου που καλύπτονται από στήριξη για την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία ή αυξημένα μέτρα βιοασφάλειας	R.4 Σύνδεση της στήριξης του εισοδήματος με πρότυπα και ορθές πρακτικές: Ποσοστό της χρησιμοποιούμενης γεωργικής εκτάσεως (ΧΓΕ) που καλύπτεται από την εισοδηματική στήριξη και υπόκειται σε προϋποθέσεις R.36 Περιορισμός της χρήσης αντιβιοτικών: Ποσοστό των μονάδων ζωικού κεφαλαίου τις οποίες αφορούν δράσεις για τον περιορισμό της χρήσης αντιβιοτικών (πρόληψη/μείωση) που λαμβάνουν στήριξη R.37 Ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων: Ποσοστό γεωργικών εκτάσεων τις οποίες αφορούν ειδικές δράσεις που λαμβάνουν στήριξη με σκοπό την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων για τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων των γεωργικών φαρμάκων R.38 Βελτίωση της καλής μεταχείρισης των ζώων: Ποσοστό των μονάδων ζωικού κεφαλαίου που καλύπτονται από δράση που λαμβάνει στήριξη για τη βελτίωση της καλής μεταχείρισης των ζώων	1.26. Περιορισμός της χρήσης αντιβιοτικών στη γεωργία: Πωλήσεις/χρήση στα τροφοπαγωγικά ζώα 1.27 Ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων: Μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων των γεωργικών φαρμάκων (οδηγία για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων) 1.28 Ανταπόκριση στη ζήτηση των καταναλωτών για ποιοτικά τρόφιμα: Αξία της παραγωγής στο πλαίσιο συστημάτων ποιότητας της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των βιολογικών προϊόντων)
	Συνεργασία	Άρθρα 64 και 71	Ο.25 Αριθμός γεωργίων που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας της ΕΕ		
	[Υποχρεωτικές απαιτήσεις — ΚΑΔ]	Άρθρα 11 και 12	Ο.3 Αριθμός δικαιούχων στήριξης της ΚΙΠΠ		
			Ο.31 Αριθμός εκταρίων στα οποία εφαρμόζονται περιβαλλοντικές πρακτικές (δείκτης σύνδεσης σχετικά με τη φυσική περιοχή που υπάγεται σε προϋποθέσεις, οικολογικά καθεστώτα, γεωργο-περιβαλλοντο-κλιματικά μέτρα (ΓΠΚΜ), μέτρα για τη δασοκομία, βιολογική γεωργία)		

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της πρότασης της Επιτροπής για τον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΙΠΠ, και συγκεκριμένα των ειδικών στόχων (άρθρο 6), των παρεμβάσεων και των υποχρεωτικών απαιτήσεων της ΚΙΠΠ (άρθρα 11-12, 14, 39, 64-72) και των δεικτών εκροής, αποτελέσματος και αντικτύπου (παράρτημα Ι του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΙΠΠ).